

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ก่อ สวัสดิพานิชณ์. 2510. "การสัมมนา" <u>เอกสารการสัมมนาการฝึกสอน 25 สิงหาคม –</u>
 <u>1 กันยายน</u>. (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- การศึกษาแห่งประเทศไทย, สมาคม. 2529. <u>สาโรช บัวศรี กับการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล.
- กิติมา ปรีดิลก. 2533. <u>ปรัชญาการศึกษา</u>. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต.
- กีรติ บุญเจือ. 2527. <u>ปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยม</u>. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพาณิช.
- กีรติ บุญเจือ. 2522. <u>สารานุกรมปรัชญา</u>. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนพาณิช.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2530. ปรัชญานีโอฮิวแมนนิส. <u>วารสารครุศาสตร์</u> 26 (กรกฎาคม กันยายน) : 174 –181.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2526. การศึกษาและวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยม (Existentialism). <u>วารสารครูศาสตร์</u> 14 (ตุลาคม ธันวาคม) : 66.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2531. การพัฒนาความรักในจิตใจของเด็กตามปรัชญาการศึกษาแบบ นีโอฮิวแมนนิส : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. <u>วารสารครุศาสตร์</u> 16,4 (เมษายน –มิถุนายน 2531) : 161 –171.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2534. <u>วิถีแห่งพุทธะ : วิถีชีวิตแห่งความสุข</u>. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์ การพิมพ์.

- โกวิทย์ ประวาลพฤกษ์. 2535. การวิเคราะห์เนื้อหา. <u>เอกสารประกอบการอบรมวิจัยปฏิบัติการ</u> ประเมินหลักสูตร . 12 – 16 กรกฎาคม. (อัดสำเนา)
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2532. <u>แนวทางการจัดการศึกษาในอนาคต.</u> กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2536. <u>แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535</u>. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์.
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2538ก. <u>เอกสารประกอบการสัมมนา</u>
 ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัด ขอนแก่น, หน้า 1 26.
 24- 25 มีนาคม ณ โรงแรมเจริญธานีปริ๊นเซส จังหวัดขอนแก่น. (อัดสำเนา)
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2538ข. <u>เอกสารประกอบการสัมมนา</u> ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 ภาคเหนือ ณ จังหวัด ลำปาง ภาคใต้ ณ จังหวัด ลงขลา , หน้า 1 23. 19 –20 พฤษภาคม จังหวัด ลำปาง 26 27 พฤษภาคม จังหวัด สงขลา , (อัดสำเนา)
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2538ค. การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์

 : วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในอนาคต. เอกสารสรุปผลการสัมมนา

 ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัด ขอนแก่น.

 24- 25 มีนาคม ณ โรงแรมเจริญธานีปรื่นเชส จังหวัดขอนแก่น. (อัดสำเนา)
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2538ง. การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์

 : วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในอนาคต. เอกสารสรุปผลการสัมมนา

 ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 2 ภาคเหนือ ณ จงหวัดลำปาง. 19 20 พฤษภาคม

 ณ จังหวัดลำปาง. (อัดสำเนา)

- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2538จ. การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : วิลัยทัศน์และยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในอนาคต. เอกสารส<u>รุปผลการสัมมนา</u> ระดับภูมิภาค ครั้งที่ 3 ภาคโต้. 26 27 พฤษภาคม ณ โรงแรมเจบี หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. (อัดสำเนา)
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2538ฉ. ยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในยุค โลกาภิวัตน์ . <u>เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติ</u> . 18 ตุลาคม ณ ศูนย์ประชุม แห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร.
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2538ช. ยุทธศาสตร์การศึกษาไทยใน ยุคโลกาภิวัตน์ . เอกสารสรูปการสัมมนาระดับชาติ . 18 ตุลาคม ณ ศูนย์ประชุม แห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร.
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2539ก. ข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทย.

 เอกสารเนื่องในการประชุมสมัชชาการศึกษา ในโครงการ "การศึกษาไทยในยุค

 โลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า".

 26 มกราคม ณ ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ ราษฎร์บูรเนะ.
- คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์". 2539ข. <u>ความผันของแผ่นดิน</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตะวันออก.
- จำนงค์ ทองประเสริฐ. 2514. <u>ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง</u>. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา.
- จิตรกร ตั้งเกษมสุข. 2525. <u>พุทธปรัชญากับปรัชญาการศึกษาไทย</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย.
- จินดา ยัญทิพย์. 2528. ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับแบบเรียนของ

 <u>นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ใจทิพย์ เชื้อวัตนพงษ์. 2539. <u>การบริหารหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ</u>. กรุงเทพมหานคร :
- ฉัตรขัย น่วมโพธิ์. 2532. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาจากบทความทาง การศึกษานอกโรงเรียน ในวารสารการศึกษา ระหว่าง ปีพุทธศักราช 2520-2529. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิตา รักษ์พลเมือง และคณะ. 2527. <u>รายงานผลการวิจัยแนวโน้มการศึกษาในระบบโรงเรียนใน</u>
 ช่<u>วงระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6-7</u>. โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย
 จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)
- ชาญวุฒิ วงศ์เพ็ง. 2536. การเปลี่ยนแปลงคุณค่าในตนเองของเด็กเบธาเนียโดยการฝึกจุงจิตใต้

 <u>สำนึกตามทฤษฎีนี้โอฮิวแมนนิส</u>. วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต

 ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชำนาญ รอดภัย. 2500. <u>สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน</u>. กรุงเทพมหานคร : กรุงสยามการพิมพ์.
- เชาว์ พันธ์น้อย. 2528. <u>แนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครู</u>. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐิติพงษ์ ธรรมานุสร. 2522. <u>พื้นฐานการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญทัศน์. ณรงค์ จริยวิทยานนท์. 2526. <u>จิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่</u>. อุบลราชธานี : อิสาณการพิมพ์.

- ณัฐพร คำมะสอน. 2531. การเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาระหว่างผู้บริหารโรง เรียนมัธยม รัฐบาล และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมเอก์ชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงวุฒิ สุธาอรรถ. 2529. <u>แนวโน้มของปรัชญาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ปี พุทธศักราช 2543.</u>
 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองปลิว ชมชื่น. 2529. <u>ปรัชญาการศึกษานอกระบบโรงเรียน</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิพวรรณ ยุทธโยธิน. 2528. <u>การศึกษาไทย</u>. กรุงเทพมหานคร : ธนะการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ และคณะ . 2521. <u>เกณฑ์การประเมินผลงานวิชาการโรงเรียน</u>

 <u>มัธยมศึกษา</u>. แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

 มหาวิทยาลัย
- น้อย ศิริโซติ. 2524. <u>เทคนิคการฝึกอบรม</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- เนลเลอร์,ยอร์ช. 2524. <u>ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น</u>. แปลโดย ทองเรียน อมรัชกุล. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก. (อัดสำเนา).
- บรรจง จันทรสา. 2527. <u>ปรัชญากับการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : ลำนักพิมพ์ไทยวัฒนพาณิช.
- บัญชา อึ๋งสกุล. 2539. วิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. <u>สารพัฒนาหลักสูตร</u> 15, 126 (กรกฎาคม กันยายน): 29 40.
- บุญเลิศ นาคแก้ว. 2525. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

- บุญเลิศ นาคแก้วและนงเยาว์ สุขาพันธ์. 2522. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา.
 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บำรุง กลัดเจริญ. 2528. <u>ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น.</u> พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ประกอบ ระกิติ. 2520. <u>การนิเทศการศึกษา</u>. กรุงเทมหานคร : โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- ประทิน อภิณหสมิต. 2534. <u>การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น</u>

 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533). วิทยานิพนธ์ปริญญา

 มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ โกยสวัสดิ์. 2533. <u>การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมในหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสร้าง</u>

 <u>เสริมประการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521</u>.

 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาพร อินทรัตน์. 2530. <u>ปรัชญาการศึกษาตามความต้องการของอาจารย์วิทยาลัยครู</u>

 <u>ในสหวิทยาลัยล้านนา และสหวิทยาลัยพุทธชินราช</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาวดี สืบสนธ์. 2530. <u>การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์</u>. กรุงเทพมหานคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสาร ทองภักดี. 2520. <u>ระบบการศึกษาของพระพุทธเจ้า</u>. กรุงเทพมหานคร : ดำรงการพิมพ์. ปราณี รามสูตร. 2528. <u>จิตวิทยาการศึกษา (ศึกษา 122)</u>, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญกิจ.

- ปัยวรรณ ใหวพริบ. 2532. การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาทางการศึกษาจากเอกสารการ

 <u>สัมมนาทางวิชาการระดับชาติ ระหว่างปีพุทธศักราช 2520 2530</u>. วิทยานิพนธ์
 ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา เศรษฐีธร. 2533. <u>ความเป็นครู</u>. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูเพชรบุรีพิทยาลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (อัดสำเนา)
- พระณรงค์ จิตตโสณโณ. 2528. พุทธปรัชญา. <u>วารสารพุทธจักร</u> 39 (กุมภาพันธ์): 9.
- พระราชวรมุนี. 2514ก. ความคิด : แหล่งสำคัญทางการศึกษา. ใน <u>ศึกษาศาสตร์ตามแนว</u> พุทธศาสตร์ภาคที่ 1. หน้า 156. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพาณิช.
- พระราชวรมุนี. 2514ข. พุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนพาณิช.
- พระราชวรมุนี. 2527. <u>ปรัชญาการศึกษาไทย</u>. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- พระราชวรมุนี. 2528. <u>ปรัชญาการศึกษาไทย</u>. ฉบับปรับปรุงแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- พระราชวรมุนี. 2529. <u>ธรรมนูญชีวิต</u>. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.
- พรรณี ซ. เจนจิต. 2528. <u>จิตวิทยาการเรียนการสอน</u>. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์.
- พวงแก้ว ปุณยกนกและลมุลยง โพวาทอง. 2524. การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อวางแผนการจัด การประชุมปฏิบัติการ. คู่<u>มือการจัดการประชุมปฏิบัติการด้านการเรียนการสอน</u>. หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พุทธทาส. 2529. การศึกษาคืออะไร. กรุงเทพมหานคร : ธรรมบูชา.
- เพ็ญสิริ จีระเดชากูล. ม.ป.ป. <u>เอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษา 471</u>. พิษณุโลก : ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครรินทรวิโรฒ พิษณุโลก. (อัดสำเนา)
- ไพทูรย์ สินลารัตน์ , บรรณาธิการ. 2523. <u>ปรัชญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย</u>. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนพาณิช.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524. <u>ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาควิชาปรัชญา. 2528. <u>ปรัชญาเบื้องต้น</u>. กรุงเทพมหานคร : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภิญโญ สาธร. 2525. <u>วิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาไทย. (เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา</u>

 <u>วิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาไทย)</u>. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 (อัดสำเนา)
- ภิญโญ สาธร. 2530ก. <u>การศึกษา : บัญหาที่รอคนแก้</u>. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพาณิช.
- ภิญโญ สาธร. 2530ข. <u>หลักการบริหารการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- มติ แก้วประสม. 2530. <u>ปรัชญาการศึกษาตามความต้องการของอาจารย์วิทยาลัยครู</u>

 <u>ในสหวิทยาลัยล้านนา และสหวิทยาลัยพุทธชินราช</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

 ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหามกุฎราชวิทยาลัย. 2515. <u>ธรรมานุกรม</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฎราชวิทยาลัย.

- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2528. <u>ปรัชญาเบื้องต้น</u>. กรุงเทพมหานคร : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2525. <u>เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา</u>

 หน่วยที่ 1 10. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

เมธี ปิลันธนานนท์. 2519. อะไรคือปรัชญา. <u>วิทยาสาร</u> 27 (ตุลาคม) : 47.

เมธี ปีลันธนานนท์. 2523. <u>ปรัชญาการศึกษาสำหรับครู</u>. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนพานิช.

ยนต์ ชุ่มจิต. 2526. <u>ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับคร</u>ู. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวิทยา.

- ราชบัณฑิตยสถาน. 2525. <u>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525</u>. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์..
- รัชนี ทีมเลนีย์. 2526. ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับบุคลิกภาพของ
 อาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนา ตันบุญเต็ก. 2523. <u>ปรัชญาคืออะไร</u>. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.

- รัตนา ตันบุญเต็ก. 2530. <u>ปรัชญาการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรวิทย์ วศินสรากร. 2525. จากพุทธปรัชญาสู่การศึกษาไทย. <u>วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ</u> 4(เมษายน - พฤษภาคม) : 30 - 32.

- วัชรี ตระกูลงาม. 2526. <u>แนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน</u> <u>ในเขตจังหวัดภาคกลาง</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร เกิดวิสิษฐ. 2520. <u>ปรัชญาการศึกษาของพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท</u>. ปริญญานิพนธ์ มหาบัณฑิต แผนกวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร เกิดวิสิษฐ. <u>ปรัชญาพาที.</u> กรุงเทพมหานคร: บางกอกการพิมพ์.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. 2514. หลักและวิธีการประชุมแบบต่างๆ. <u>ประมวลคำบรรยายในการอบรม</u>

 <u>ครูใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั่วราชอาณาจักร รุ่นที่ 1.</u>

 19 เมษายน 7 พฤษภาคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สวนถื่น.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. 2525. ทฤษฎีการศึกษาร่วมสมัย. <u>เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาพื้นฐาน</u>
 <u>การศึกษาเล่ม 1</u> , หน้า 251 272.. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บำรุงศิลป์การพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2539. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนตามแนวคิดมนุษยนิยม. <u>สารานุกรม</u>

 <u>ศึกษาศาสตร์ฉบับกาญจนาภิเษก</u> ฉลองสีริราชสมบัติ ครบ 50 ปี. คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : 647 651.
- วิภาวี ประพันธะโยธิน. 2510. ประวัติการศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิทย์ วิศทเวทย์. 2526. <u>ปรัชญาการศึกษาไทย 2411 2475</u>. กรุงเทพมหานคร : พันนี่พับลิชชิง.
- วิทย์ วิศทเวทย์. 2537. ปรัชญากับการศึกษา. ใน ไพทูรย์ สินลารัตน์ (บรรณาธิการ) , <u>ปรัชญา</u>
 <u>การศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย</u> , หน้า 23 28. กรุงเทพมหานคร :
 ไทยวัฒนาพานิช

- วิวรรณ ศรีกุศลานุกูล. 2538. <u>ผลของการจัดกิจกรรมตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส ที่มีต่อความเชื่อ มั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อความบกพร่องทางสติปัญญา.</u> วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรยุทธ วิเชียรโชติ. 2526. ปรัชญาการศึกษาระบบอารนิยมตามแนวพุทธศาสตร์. ใน <u>การศึกษา</u>

 <u>ศาสตร์ตามแนวพุทธศาสน์ ภาคที่ 1</u>. หน้า 35 –38. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

 กราฟิกอาร์ต.
- วีรยุทธ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ. 2526. หลักสูตรเพื่อการพัฒนาสังคมวัฒนธรรม ตามแนวพุทธศาสตร์. ใน <u>ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ ภาคที่ 8</u>. หน้า 50 -53 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต.
- ศตพร วิไลรัตน์. 2532. <u>การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัยเรียนโดยการสอนตามแนว</u>

 <u>คิดนีโอฮิวแมนนิส</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดา ปรางค์ประทานพร. 2526. <u>ปรัชญาการศึกษาระดับพื้นฐาน</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ศักดา ปรางค์ประทานพร. 2530. <u>ปรัชญาการศึกษาฉบับพื้นฐาน</u>. กรุงเทพมหานคร :
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศักดา ปรางค์ประทานพร. 2535. ปรัชญาการศึกษาตามลัทธิอัตถิภาวนิยม. <u>สารานุกรม</u>

 <u>ศึกษาศาสตร์</u> ฉบับ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
 ในมหามงคลเฉลิมพระชนม์พรรษา 5 รอบ: 446 477.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. 2530. <u>ปรัชญาบนเส้นทางของการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ศิริกุล ผลิศักดิ์. 2523. <u>พื้นฐานการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : ชินอักษรการพิมพ์.

ศุภร ศรีแสน. 2522. <u>ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษา</u>. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.

ศุภร ศรีแลน. 2526. <u>ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจ้าพระยาการพิมพ์.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2523. <u>การบริหารการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

สนั่น ปัทมะทิน, บรรณาธิการ. 2520. <u>ศัพทานุกรมสื่อสารมวลชน</u>. กรุงเทพมหานคร :
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สม ชัยสรรค์. 2538. ศาสตร์และศิลป์. กรุงเทพมหานคร : มลทลการพิมพ์.

สมคิด บางโม. 2538. <u>เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม</u>. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์.

ลมจิตร ธนสุกาญจน์. 2522. <u>จิตวิทยากับการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.

- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. 2529. <u>นวโกวาท.</u> กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฎราชวิทยาลัย.
- สมบูรณ์ พรรณาภพ. 2519. <u>ปรัชญาการศึกษาและแนวคิดทางการศึกษา</u>. เอกสารประกอบ คำบรรยายวิชาปรัชญา และแนวคิดทางการศึกษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (อัดสำเนา)
- สมบูรณ์ พรรณาภพ. 2525ก. <u>ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น</u>. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครีนทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมบูรณ์ พรรณาภพ. 2525ช. <u>เอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษา 471 ปรัชญาการศึกษา.</u> เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. 2526. <u>จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่.</u> เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์.
- สมพิศ โพล้งน้อย. 2530. การสำรวจแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสารัตถทางพุทธปรัชญาการ ศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ สิงหะพล. 2524. <u>แนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาค</u>

 <u>ตะวันออกเฉียงเหนือ</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิริยานุวัฒน์. 2524. การประเมินผลโครงการประชุม. ค<u>ู่มือการจัดการประชุมปฏิบัติการ</u> <u>ด้านการเรียนการสอน</u>. หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมัคร บุราวาศ. 2512. <u>พุทธปรัชญา 25 ศตวรรษ</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพร่พิทยา.
- สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย. 2529. <u>สาโรช บัวศรี กับการศึกษาแนวพุทธศาสตร์</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล.
- สมิต ลัชญุกร. คู่มือการจัดประชุมและการประชุมแบบต่างๆ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เรื่องอักษร , 2525.
- สรรครวี คชาชีวะ. 2525. <u>การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสารจากสิ่งพิมพ์.</u> กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สังวร พรหมเสน. 2526. ปรัชญาการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์. ใน <u>ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธ</u> ศาสตร์ ภาคที่ 1. หน้า 20 – 23. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต.
- สันต์ ธรรมบำรุง. 2526. หลักการนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู.

- สามัญศึกษา, กรม. 2500. <u>ประมวลศัพท์บัญญัติทางวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.</u> พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สาโรช บัวศรี. 2535. ปรัชญาการศึกษาตามแนวพุทธธรรม. <u>สารานุกรมศึกษาศาสตร์</u> ฉบับ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคล เฉลิมพระชนม์พรรษา 5 รอบ : 440 444.
- สาโรช บัวศรี. 2518. ปรัชญาการศึกษาในประเทศไทย. ใน <u>จุดยืนและทิศทางการศึกษาไทย</u> . หน้า 1 - 8. กรุงเทพมหานคร ; ไทยวัฒนาพาณิช.
- สิปปนนท์ เกตุทัต. 2538. บทสังเคราะห์วิสัยทัศน์ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัฒน์". ใน <u>ก้าวไปข้างหน้า 43 ปีกรมวิชาการ.</u> หน้า 95 –99. กรุงเทพมหานคร : ครุสภาลาดพร้าว.
- สิปปนนท์ เกตุทัตุ . ประธานคณะศึกษา โครงการ " การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความ ก้าวหน้าและความมั่นคงของชสติในศตวรรษหน้า ". สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2541.
- สุกิจ บำรุง. 2531. <u>ปรัชญาการศึกษาตามความต้องการของอาจารยวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัย</u>
 อิสาน- เหนือและสหวิทยาลัยอิสาน -ใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดารัตน์ ชรรินชัย. 2530. การวิเคราะห์เนื้อหาด้านมในทัศนทางจริยธรรมในนวนิยายที่เป็น หนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร สุนันท์ชัย. 2529. <u>การศึกษานอกโรงเรียน..... เส้นทางที่ไม่สิ้นสุด.</u> กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.

- สุพัตรา คูหากาญจน์. 2530. <u>การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์</u>.
 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภา ใจบุญ. 2531. <u>แนวโน้มปรัชญาการศึกษาไทยภายในพุทธศักราช 2543 ตามการคาดการณ์</u>

 <u>ของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา</u>. ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตศึกษา

 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตร คุณากร. 2520. <u>หลักสตรและการสอน</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิศ.
- สุมน อมรวิวัฒน์. 2527. การปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทย ในทศวรรษหน้า. <u>สารพัฒนาหลักสูตร</u>. 31(ตุลาคม) : 3-4.
- สุรัตน์ เหล็กงาม. 2522. วิธีแก้ปัญหาตามหลักพุทธศาสตร์. <u>วารสารการศึกษาผู้ใหญ่.</u> 10(พฤษภาคม - มิถุนายน) : 35-36.
- สุรินทร์ รักชาติ. 2529. การเปรียบเทียบความเชื่อทางปรัชญาการค์กษาระหว่างผู้บริหาร อาจารย์

 <u>และนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร</u>. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุลักษณ์ ศิวลักษณ์. 2516<u>. ปรัชญาการศึกษา</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย.
- สุวัฒน์ พุทธเมธา. 2523. <u>การเรียนการสอนปัจจุบัน (ศึกษา333)</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- แลง จันทร์งาม. 2526. วิธีลอนตามแนวพุทธศาสตร์. ใน <u>ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์</u> <u>ภาคที่ 2</u>. หน้า 55 –58. กรุงเทพมหานคร : กราฟิตอาร์ต.

- อบรม สินภิบาล. 2540 <u>ประสบการณ์วิชาชีพา (คู่มือฝึกสอน)</u>. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อมร โลภณวิเซษฐวงศ์. 2514. <u>ปรัชญาเบื้องต้น</u>. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อรสา สุขเปรม. 2526. ค<u>วามสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดปรัชญาการศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครูใน</u>
 กรุงเทพมหานครกับคำรายงานพฤติกรรมการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี อารีรักษ์. 2537. <u>การวิเคราะห์เนื้อหาในโฆษณาทางโทรทัศน์ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม</u>
 <u>ทางธรรมชาติ.</u> ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาโลตทัศนศึกษา บัณธิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภัสรี ไขยคุณา. 2526. การเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาระหว่าง อาจารย์
 นักศึกษา และครูประจำการที่เข้าอบรมในโครงการฝึกอบรมและบุคลากรประจำการ
 ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุ่นตา นพคุณ. 2527. <u>การศึกษาผู้ใหญ่เชิงปรัชญา</u>. กรุงเทพมหานคร : กรุงสยามการพิมพ์.

จุทัย ธรรมเตโซ. 2531. <u>หลักการบริหาร</u>. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์.

อุทุมพร จามรมาน. 2531. <u>การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ</u>. กรุงเทพมหานคร : พันนี่พับลิชชิง

อุทุมพร จามรมาน.2533. การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง. <u>วารสารวิธีวิทยาการวิจัย</u> ฉบับพิเศษ (กรกฎาคม) : 98. กุโร ดิษฐลักษณ. 2530. การสำรวจแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสารัตถทางพุทธปรัชญาการ
คึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Becker, E. 1967. Beyond alienation. New York: George Braziller.

Berelson, B. 1971. Content analysis in communication research. New York: Hafmer.

- Brameld, T. 1958. <u>Philosophy of education in cultural perspective</u>. 2nd ed. New York:

 Bryolen Press.
- Brock, J.L. (1974). A survey and analysis of the philosophies of North Carolina secondary science teachers during the 1971 1972 school year. Doctoral dissertation, University of Nort Carolina at Chapel Hill, 1973. <u>Dissertation</u>
 Abstracts International 34: 4022 4023 A.
- Brubacher, J.S. 1962. Modem philosophy of education. New York: McGraw -Hill.
- Carney, T.F. 1972. <u>Content analysis for systemmatic inference from communication.</u>

 London: Balsfard.
- Cartwright, D.P. 1969. Analysis of qualitative material. In L. Festinger and D. Katz (eds.), Research methods in the behavioural sciences. PP.421 470.

 New York: Holt, Rinethart & Winton.

- Dewey, J. 1967. <u>Democracy and education</u>. New York: The Mcmillian.
- Elias, J.L. 1980. <u>Philosophical foundations of adult education</u>. Malaba, Florida: Krieger Pubising.
- Fore,R.H.Jr. (1984). The educational philosophies of education professors: A fifty year reassessment. Doctoral dissertation, University of California, Riverside, 1983. <u>Dissertation Abtracts International</u> 45: 783 A.
- Gallahan, R. F. 1961. <u>An introduction to education in America society</u>. New York : Alfred A. Knopf.
- Good, C.V. 1959. <u>Dictionary of education</u>. 2nd ed. New York: McGraw Hill.
- Hawley, R.C. and Hawley, I. (1972). <u>A handbook of personal growth activities for class use</u>. Mass, Education Research Association Press.
- Hidalgo, J.F.D. (1978). Educational philosophies and intercultural ideologies: A study of the belief orientations of preservice teachers. Doctoral dissertation, University of Southern California, 1977. <u>Dissertation Abstracts International</u> 38: 653 4654 A.
- Holsti, O.R. 1969. <u>Content analysis for the social sciences and Humanitias</u>. Reading, MA: Addison Wesle.
- Kenberry, O.S.I. 1974. <u>American education foundation: An Introduction</u>.

 Columbus, Ohio: Bell and Howell.
- Kerlinger, F.N. 1972. <u>Foundation of behavioral research</u>. New York : Holt, Rinethart & Winton.

- Kerlinger, F.N. 1973. <u>Foundation of behavioral research</u>. New York : Holt, Rinethart & Winton.
- Kneller, G. F. 1964. <u>Introduction to the philosophy of education</u>. New York:

 John Wiley and Sons.
- Kneller, G. F. 1971. Coutemporary education theories. In G.F. Kneller(ed.),

 Foundation of education, pp. 221 260. New York: John Willey and Sons.
- Knowles, M.S. 1980. The modern practice of adult education form pedagogy to andragogy. Chicaco: Follet.
- Koriem, M. A. (1984). A Comparison of philosophical orientation between prospective teachers in the United States and Egypt. . Doctoral dissertation ,

 University of Iowa State University , 1978. <u>Dissertation Abstracts</u>

 International 45: 783 A.
- Krippendorff , K. 1980. <u>Content analysis : An introduction to its methodology</u>.

 London : Sage.
- Kusher, S. N. (1996). A portriat of school improvement efforts across Floride High School: A content analysis of 1993 1994 Blueprint 2000 School improvement plans. Doctoral dissertation, University of South Florida, 1995. Dissertation Abstracts International 56: 4624 A.
- Laury, P.D. (1972). Philosophies of education and personality correlates. <u>Dissertation</u>

 <u>Abstracts International</u> 32:4490 4491.
- Lucas, C.J. 1970. What is philosophy of education. London: Mecmillain

- Maslow, A.H. 1970. Motivation and personality. New York: Harper & Row.
- Millart, R.M. Jr. and Bertocci, P.A. 1969. Philosophy and philosophy of education.

 In C.J. Lucas (ed.), What is philosophy of education, pp. 190 –198.

 London: mcmillian.
- Morris, V. C. 1961. Philosophy and the American School. Boston: Houghton Mifflin.
- Paulston, R. G. (1993). <u>Mapping knowledge perspectives in studies of educational</u>
 <u>change [CD ROM]</u>. Abstract from : ERIC File : ED Item : 362456
- Peter, R.S. 1967. The concept of education. London: Rautledge 4 Regan Paul.
- Phenix, P.H. 1967. Philosophy of education. New York: John Wiley and Sons.
- Power, E. J. 1969a. Philosophy of education. New Jersey: Prentice Hall.
- Power, E. J. 1969b. Education of educational doctrine. New York: Appleten Crofts.
- Power, E. J. 1982. <u>Philosophy of education: Studies in philosophies. schooling. and Educational policies.</u> New Jersey, Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Reams, B.P. (1981). The Relationships between Educational Managers leaderships

 Styles and Educations Philosophies. Doctoral dissertation, University of

 La Verne, 1980. <u>Dissertation Abstracts International</u> 41: 4243 A.
- Roger, C. R. 1975. <u>Bringing together ideas: Humanistic educaion sourcebook.</u>

 NewJersey, Englewood Cliffs: Prentice Hall.

- Roger, C. R. 1969. <u>Freedom to learn: A view of what education might become.</u>

 Ohio, C.E. Memill.
- Runes, D. D. 1976. <u>Dictionary of philosophy</u>. Totowa, New Jersey: Littlefield, Adams.
- Schofild, H. 1972. The philosophy of education: An introduction. London: George allen and Unwin.
- Smith, F.S.C. and Pattrick, M. (1978). A comparison of philosophies of education within a single system. Doctoral dissertation, Saint Louis University, 1977. <u>Dissertation Abstracts International</u> 38: 5327-5328.
- Thankur, A.S. 1977. The philosophical foundation of education. New Delhi : National Publishing House.
- The commission on Thailand's Education in the Era of Globalization: Towards

 National Progress and Security in the Next Century. 1996. Thai

 education in the era of globalization: Vision of a learning society.

 Bangkok: The commission on Thailand's Education in the Era of

 Globalization: Towards National Progress and Security in the Next

 Century.
- Thomson, G. 1992. A Modem philosophy of education. London: George Allen and Unwin.

ภาคผนวก

เครื่องมือในการวิจัย

ตารางวิเคราะห์เนื้อหาลาระ จำแนกตามส่วนประกอบของการจัดการศึกษา

ของ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ 🗧 สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของขาติในคตวรรษหน้า" รัดโดย คณะศึกษา โดงงกางการศึกษาไทยใบยุคโลกากิวัตน์ จากการลบับแบบของ บนจ รบาคางกลีกงไทย จำกัด

TPITPIL	אווור מוויווווווווווווווווווווווווווווווו
จาก(ชื่อเอกสาร)	itas
ประเด็นที่	ชื่อประเด็น

ลำดับ ที่	ช้อความ/เนื้อหา/สาระ/ประโยค/ความคิดรวบยอด		องศ์ประกอบ ร ทางการศึกษา		มาท	รูปแแบบ การศึกษา		นาม	ระดับขันการศึกษา						าวม		ปรัชญาการศึกษา								รวม				
		1	2	3	 	6		1	2	3		1	2	3	4	5	6		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	1/1	/						1				 		/	 	 								/					
2	1/2	/								1																			
3	1/3																										[
															(1)														
			_																										
																_	L												
	ความถึ		_																										
ทาม	Fount						100				100							100											100
	ชนดับ		<u> </u>						<u></u>																				

- <u>หมายเหตุ</u> 1. ลงรหัส เป็นตัวเลขแทน เนื้อหา สาระ
 - 2. เครื่องหมาย (/) แทน รอยคะแนนที่สาระนั้นกล่าวถึง
 - 3. รอยคะแนน / เท่ากับ 1 คะแนน

ตารางแสดงผลลรุปความถี่ของการวิเคราะห์ เนื้อ ลาระ ด้านต่างๆ และปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา จาก วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในคตวรรษหน้า" จัดโดย คณะศึกษา "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ จากการลนับสนุนของ บมจ ชนาคารกลีกรไทย จำกัด

ลำดับที่	ชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้องในโครงการ "การศึกษาไทยใน				ะกอ รศึกษ			าวม	"	ปแแบ า ร ศึกร		ราม		120	ับชันเ	ารศึก	רבוו		เ กม				П¥	ชญาเ	าารศึ	Int				act
	ยุคโลกาภิวัตน์*	1	2	3	4	5	6		1	2	3		1	2	3	4	5	6		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	เอกลางประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับ ภูมิภาค																													
2	เอกสารสรุปผลการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับ ภูมิภาค ครั้งที่ 1 จังหวัดขอนแก่น																													
3	เอกลารลรุปผลการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับ ภูมิภาค ครั้งที่ 2 จังหวัดลำปาง																													
4	เอกลารลรุปผลการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับ ภูมิภาค ครั้งที่ 3 จังหวัดลงขลา												!																	
5	เอกลารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับ ชาติ ณ คูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร																													
6	เอกสารสรุปผลการประชุมสัมผนาทางวิชาการระดับ ชาติ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร																													

	ชื่อเอกลารที่เกี่ยวข้องในโครงการ "การศึกษาไทยใน			งฝุกร					1	ปแแบ				ระดั	ับ ป ั้นเ	าารศึก	ואו						Ц	ชญ′	าการคื	#UP	<u> </u>			
ลำดับที่	อยอกสารทเกยวอง เนเครงการ "การคกษา เพย เน		M.	างการ	รศก ษ	n —-		าวม	n	ารศึกษ	n	ฑม							มวาเ											รวม
	ยุคโลกาภิวัตน์"	1	2	3	4	5	6		1	2	3		1	2	3	4	5	6		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
																								ĺ						
7	เอกสารการประชุมสัมมนาการศึกษา เรื่อง "ข้อเลนอ																													
	ปฏิรูปการศึกษาไทย*										,																			
8	เอกสารสรุปสาระสำคัญ ในโครงการ "การศึกษาไทย																													
	ในยุคโลกาภิวัตน์ ฉบับภาษาอังกฤษ เรื่อง *Thai																												ı J	
	Education in the Era of Globalization : Vision of																													
	Learning Society *																													
9	หนังสือเผยแพร์โครงการ ฯ ชุด ำความฝันของแผ่นดิน																													
		_		\sqcup									<u> </u>			<u> </u>						<u> </u>	<u> </u>					, _		
	ความถึ			Ш									<u> </u>									<u>L</u>								
กม	Fount							100				100							100		.,.	<u> </u>								100
	ข้นดับ																													

(2)

แบบวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา ตามองค์ประกอบทางการศึกษา

จาก

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ โครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติ ในศตวรรษหน้า"

จัดโดย

คณะศึกษา "โครงการ การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ " จากการสนับสนุน ของ บมจ. ธนาคารกลิกรไทย จำกัด

จาก(ซื่อเอกสาร)	
เรื่อง	
ประเด็นที่ ชื่อประเด็น	
องค์ประกอบทางการศึกษาด้าน	

	เนื้อหา/ ดาระ/ ประโยค	1			ป	รัช ญาการคือ	רשר					
ลำคับที่		1 พุทธ ศาสตร์	2 ชารัตถ นิยม	3 ชัศถิ ภาวะ นิชม	4 เสรี นิยม	5 พิพัฒ นาการ นิยม	นักม กูริป กูลก	7 พฤติ กรรม นิชม	ਸ਼ਾਮ ਸ਼ਾਮ ਭ	อาบาใหม่ อาบาใหม่	ราม	
									-			
•												
รามก็ ขาม												

หมายเหตุ 1.ลงรหัส ตัวเลขแทน เนื้อหาสาระ

- 2. ใส่เครื่องหมาย (/) แทน รอยคะแนน ในช่องปรัชญาการศึกษาใดๆ ที่สาระนั้นสอดคล้องกัน
- 3. รอยคะแนน (/) เท่ากับ คะแนน 1 คะแนน

ค้าอธิบายประกอบตารางการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจำแนกตามส่วนประกอบของการจัดการศึกษา ของ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ โครงการ " การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า

<u>องค์ประกอบทางการศึกษา</u> ได้แก่

หมายเลข 1 หมายถึง จุดมุ่งหมายทางการศึกษา

หมายเลข 2 หมายถึง หลักสูตร

หมายเลข 3 หมายถึง ผู้สถน

หมายเลข 4 หมายถึง ผู้เรียน

หมายเลข 5 หมายถึง กระบวนการเรียนการสอน

หมายเลข 6 หมายถึง การบริหารและการจัดการทางการศึกษา

รูปแบบการศึกษา ได้แก่

หมายเลข 1 หมายถึง การศึกษาในระบบโรงเรียน

หมายเลข 2 หมายถึง การศึกษานอกระบบโรงเรียน

หมายเลข 3 หมายถึง การศึกษาธรรมดาวิสัย

ระดับการศึกษา ได้แก่

หมายเลข 1 หมายถึง ระดับก่อนการประถมศึกษา

หมายเลข 2 หมายถึง ระดับประถมศึกษา

หมายเลข 3 หมายถึง ระดับมัธยมศึกษา

หมายเลข 4 หมายถึง ระดับเตรียมภูดมศึกษา

หมายเลข 5 หมายถึง ระดับจุดมศึกษา

หมายเลข 6 หมายถึง ระดับอาชีวศึกษา และ การศึกษาอาชีพ

ปรัชญาการศึกษา ได้แก่

ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธศาสน์ หมายเลข 1 หมายถึง หมายเลข 2 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม หมายเลข 3 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาอัตถึภาวะนิยม หมายเลข 4 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาเสรีนิยม ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยม หมายเลข 5 หมายถึง หมายเลข 6 ูหมายถึง ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม หมายเลข 7 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาพฤติกรรมนิยม หมายเลข 8 หมายถึง ปรัชญาการศึกษามนุษยนิยม ปรัชญาการศึกษายนุษยนิยมแนวใหม่ หมายเลข 9 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดใน หมายเลข 10 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาที่กล่าวถึง ทั้ง 9 ปรัชญาการศึกษา แบบตรวจผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา

แบบตรวจผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

เรื่อง การวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า

- คำชี้แจง 1. แบบตรวจผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของการ วิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา จาก เนื้อหา สาระ ในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า " ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ เอกสารของผู้วิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ เพื่อ ให้การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย มีความเชื่อมั่น (Reliability) มากที่สุด
 - การหาค่าความเชื่อมั่น จะหา จากค่า IOC ของความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะต้องมีค่าความเชื่อมั่นที่ . 50 -1.00 จึงจะถือว่าข้อมูลเชื่อถือได้

สำหรับเอกสารที่ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจผลการวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาของโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ฯ" นั้น คือ เอกสาร เรื่อง "Thai Education in the Era of Globalization : Vison of learning Society" ซึ่งผู้วิจัยได้ถอดข้อความเป็นภาษาไทย โดย ใช้ชื่อเรื่องว่า "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : วิสัยทัศน์การเรียนรู้สังคม"

ปัจจัยที่ผู้วิจัยเลือกเอกสารเรื่องนี้ในการทดสอบหาความเชื่อมั่นของข้อมูล เนื่องจาก

- 2.1 เป็นเอกสารที่ สรุป สาระสำคัญของโครงการ " การศึกษาไทยในยุคโลกา ภิวัตน์"
- 2.2 สามารถเป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมดของเอกสารในโครงการ " การศึกษา ไทยในยคโลกาภิวัตน์" ได้
- 2.3 ใช้ระยะเวลาในการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะสั้นได้

3. คำอธิบายประกอบตารางการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษาที่ผู้วิจัย ได้ทำการวิเคราะห์ไว้

3.1 องค์ประกอบทางการศึกษา ได้แก่

หมายเลข 1 หมายถึง จุดมุ่งหมายทางการศึกษา

หมายเลข 2 หมายถึง หลักสูตร

หมายเลข 3 หมายถึง ผู้สอน

หมายเลข 4 หมายถึง ผู้เรียน

หมายเลข 5 หมายถึง กระบวนการเรียนการสอน

หมายเลข 6 หมายถึง การบริหารและการจัดการทางการศึกษา

3.2 รูปแบบการศึกษา

หมายเลข 1 หมายถึง การศึกษาในระบบโรงเรียน

หมายเลข 2 หมายถึง การศึกษานอกระบบโรงเรียน

หมายเลข 3 หมายถึง การศึกษาธรรมดาวิสัย

3.3 ระดับการศึกษา

หมายเลข 1 หมายถึง ระดับก่อนการประถมศึกษา

หมายเลข 2 หมายถึง ระดับประถมศึกษา

หมายเลข 3 หมายถึง ระดับมัธยมศึกษา

หมายเลข 4 หมายถึง ระดับเตรียมอุดมศึกษา

หมายเลข 5 หมายถึง ระดับอุดมศึกษา

หมายเลข 6 หมายถึง ระดับอาชีวศึกษา และ การศึกษาอาชีพ

3.4 ปรัชญาการศึกษา

หมายเลข 1 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธศาสน์

หมายเลข 2 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม

หมายเลข 3 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม

หมายเลข 4 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาเสรีนิยม
หมายเลข 5 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยม
หมายเลข 6 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม
หมายเลข 7 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาพฤติกรรมนิยม
หมายเลข 8 หมายถึง บรัชญาการศึกษามนุษยนิยม
หมายเลข 9 หมายถึง ปรัชญาการศึกษามนุษยนิยมแนวใหม่
หมายเลข 10 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดใน
ปรัชญาการศึกษาที่กล่าวถึง ทั้ง 9 ปรัชญาการศึกษา

4. คำอธิบายเกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา

เอกสารหมายเลช 1 หมายถึง เอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูป
การศึกษาสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง "Thai Education
in the Era of Globalization : Vision of learning
Society" ซึ่งเป็นเอกสารในโครงการ "การศึกษาไทยใน
ยุคโลกาภิวัตน์" ฉบับพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ

เอกสารหมายเลข 2 หมายถึง เอกสาร เรื่อง "Thai Education in the Era of Globalization : Vision of learning Society" ที่ผู้วิจัยได้ถอดข้อความเป็นภาษาไทย เรียบร้อยแล้ว โดยใช้ชื่อ ภาษาไทยว่า "การศึกษาไทยในยุคโลกา ภิวัตน์ : วิสัยทัศน์การเรียนรู้สังคม"

(เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ปรัชญา การศึกษา เพื่อหาความเชื่อมั่น ของเอกสาร)

เอกสารหมายเลข 3 หมายถึง ปรัชญาการศึกษาและองค์ประกอบทางการ ศึกษาของปรัชญาการศึกษาที่เป็นเนื้อหาโดยสรุป เอกสารหมายเลข 4 หมายถึง คำอธิบายองค์ประกอบทางการศึกษา 6 ด้าน

เอกสารหมายเลข 5 หมายถึง ประเภทการศึกษาหรือรูปแบบการศึกษา และระดับชั้นการศึกษา

ตัวอย่าง

จากเอกสารที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา ดังที่แนบมามีลักษณะการทำ การวิเคราะห์ดังนี้

ชื่อเอกสารThai Education in the Era of Globalization : Vision of Learningเรื่องข้อเสนอ ปฏิรูปการศึกษาไทยประเด็นที่1 ชื่อประเด็นการร่วมมือจากภาคเอกชนเพื่อจัดการศึกษา

1. จากเนื้อหา สาระ ข้อความ ประโยค ในเอกสาร

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพ สถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือกับภาคเอกชน โดย เฉพาะอย่างยิ่งสถานประกอบการในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกงานกับของ จริงและมีโอกาสหางานทำในท้องถิ่นได้มากขึ้น สถานประกอบการต้องให้ความสำคัญและ อนุญาตให้พนักงานที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะฝีมือในระดับสูง ได้ออกไปช่วยสอนใน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีพ โดยเพิ่ม ค่าตอบแทนตามความ้เหมาะสม ส่วนสถานศึกษาเอง จะต้องได้รับงบประมาณ หรือ เงินอุดหนุนจากรัฐเพิ่มขึ้น เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่ครูพิเศษ เหล่านี้

- 2. ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ เนื้อหา สาระ ข้อความ ประโยค แล้วแสดงรหัสเป็นหมายเลข ดังนี้
- 1/1 การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพ สถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือกับภาคเอกชน โดย เฉพาะอย่างยิ่งสถานประกอบการในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด
- 1/2 ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกงานกับของจริงและมีโอกาสหางานทำในท้องถิ่นได้มากขึ้น
- 1/3 สถานประกอบการต้องให้ความสำคัญและอนุญาตให้พนักงานที่มีความรู้ความสามารถและ มีทักษะฝีมือในระดับสูง ได้ออกไปช่วยสอนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีพ โดยเพิ่ม ค่าตอบแทนตามความเหมาะสม ส่วนสถานศึกษาเอง จะต้องได้รับงบประมาณ หรือ เงิน อุดหนุนจากรัฐเพิ่มขึ้น เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่ครูพิเศษเหล่านี้

- 3. ผู้วิจัยได้กรอกหมายเลขแสดงรหัสจากข้อ 2 ลงในช่องแสดง ข้อความ/เนื้อห/สาระ/ประโยค/ ความคิดรวบยอดของตารางวิเคราะห์การปฏิรูปการศึกษา (ดังตัวอย่างในหน้า 7)
- 4. ผู้วิจัยใส่เครื่องหมาย (/) ในช่องแสดงรายละเจียดของ
 - (1) องค์ประกอบทางการศึกษา
 - (2) รูปแบบการศึกษา
 - (3) ระดับการศึกษา และ
 - (4) ปรัชญาการศึกษา

ในตารางวิเคราะห์การปฏิรูปปรัชญาการศึกษา เมื่อเห็นว่า เนื้อหา สาระ ข้อความหรือ ประโยค ในเอกสารที่นำมาวิเคราะห์นั้น ตรงกันหรือถูกต้อง (ดังตัวอย่างในหน้า 7)

หมายเหต

- 1. ในการพิจารณาเนื้อหาสาระ ด้าน องค์ประกอบทางการศึกษา รูปแบบการศึกษา และระดับการศึกษา แยกพิจารณาเฉพาะ แต่ละด้าน ไม่ขึ้นตรงต่อกัน
- 2. การพิจารณา เนื้อหา สาระ เกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา พิจารณา ในภาพรวม ไม่ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับองค์ประกอบทางการ ศึกษาทั้ง 6 ด้าน

ตารางวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา

จาก วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของขาติในศตวรรษหน้า" จัดโดย คณะศึกษา "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์" จากการสนับสนุนของ บมจ.ธนาคารกสึกรไทย จำกัด

จาก(ชื่อเอกสาร)...... Thai Education in the Era of Globalization : Vision of Learning Society......รื่อง.....ข้อเสนอปฏิรูปการจัดการ............

ประเด็นที่.... 1......ชื่อประเด็น.......การร่วมมือจากภาคเอกชนเพื่อจัดการศึกษา......

ลำดับที่	ข้อความ/เนื้อหา/สาระ/ประโยค/ความคิดรวบ ยอด		องค์ประกอบ ทางการศึกษา				าวม	รูปแบบ กา ะศึกษ า			มวม	ระดับขั้นการศึกษา				หวม	ปรัชญากา ร ศึกษา							เวม						
		1	2	3	4	5	6		1	2	3		1	2	3	4	5	6		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	แสดงรหัสเป็นตัวเลข																													
1	1/1						/											/		1								/	i	
2	1/2					/												1.		/							/	/	ĺ	
3	1/3				/		/								1			/				1							ļ	ĺ
- X	16											1																		
- 5-1	Vo.																				-) -									
4.	42						<u> </u>																							
	ความถึ									l		l																		
ฑม	รือขละ							100				100							100											100
	ขันดับ																													

จากผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา ของผู้วิจัยดังกล่าว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ คะแนนผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษาของผู้วิจัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

จาก วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้า และความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า"

จัดโดย

คณะศึกษา "โครงการการศึกษาไทยในฮุคโลกาภิวัตน์"	จากการสนับสนุนของ บมจ.ธนาคารกลิกรไทย จำกัด
จาก(ขอเอกสาร)Thai Education the Era	of Globalization: Vision of The Sociaty
เรื่อง ร้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทย	
	กรนเพื่อจัดการศึกษา

ลำ ดับที่	ข้อความ ประโยค เนื้อหา	องค์บ การค์ก	ประกอก กษา	บทาง	คะ แนน ที่ได้	_{สปแบบ} การศึกษา			คะ แบน ที่ได้	ระดับขึ้น กา รค ึกษา			คะ แนน ที่ได้	ปรัชถุ การคื	คะ แนน ที่ได้		
	ษะสภภ	-1	0	1		-1	0	1		-1	0	1		-1	0	1	
1	1/1			/				/				/				/	
2	1/2			/			/					/			/		
3	1/3	/				/						/				1	
4	7447																
มม																	

 หมายเหตุ
 -1 หมายถึง
 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของ

 ผู้วิจัยไม่ถูกต้อง
 0 หมายถึง
 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อไม่แน่ใจว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง

 1 หมายถึง
 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง

ตารางแสดงผลการตรวจการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จาก

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและ ความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า"

จัดโดย

คณะศึกษา "โครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์" จากการสนับสนุนของ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

จาก(ชื่อเอกสาร) Thai Education the Era of Globaliza	tion: Vision of The Society.
เรื่อง	
ประเด็นที่ ซื่อประเด็น	

ลำ ดับที่	ข้อความ ประโยค เนื้อหา	องค์	ประกอ กษา	บทาง	แนนที่ ได้		תשלק מח לי נרו		คะ `แนนที่ ได้		ระดับขึ้น การศึกษา		คะ แนนที่ ได้	n	คะ แนนที่ ได้		
	คะแนน	-1	0	1		-1	0	1		-1	0	1		-1	0	1	
		_										-					
		1															
		-													-		
	1	-	 	 													
	-	 					 								\vdash		
		 	-	-			-										
		1					\vdash										
		\dagger															
		-	_														
		 	 	 													
		 								-							
		-	 														
		1	-	-													
		1	-														
				 													
		1															
			 	<u> </u>													
		1															
					-												
		1	1														
ราม																	

เอกสารหมายเลข 1

Thai Education in the Era of Globalization : Vision of a Learning Society

A Synnopsis of the Report

of

The Commission on Thailand's Education in the Era of Globalization :

Towards National Progress and Society in the Next Century

Support by
Thai Farmers Bank Public Company Limited

Preface

Thailand has emerged in recent years as a new economic in Southeast Asia, seemingly following the trail of other Asian NECs such as South Korea and Singapore. In the era of "Globalization" with a tremendous increase in international and regional cooperation, the economic prospects for Thailand look even more promising. Still, growing problems of environmental deterioration, social and cultural disintegration, income - distribution gaps, among others, have forced Thailand to recollect her developmental experiences and to find "The Thai Way" through which the kingdom may venture. It is "The Thai Way" that will enable the country to preserve her cultural heritage and social well-being, while maintaining her competitiveness in the world arena.

It is clear that the Thai educational system will play a crucial role in this journey. With the challenges of the twenty-first century facing the Thai people, the system of education and training in Thailand must undergo a radical reform as a way to equip new generations of Thai with adequate knowledge, understanding, skills and most importantly, vision to live peaceful and productive live in the future.

Thai Education in the Era of Globalization: Vision of a Learning Society is a synopsis of the report by the Commission on Thailand's Education in the Era of Globalization, a non-governmental commission set up as a think tank to envision a desirable future for Thailand and the educational strategies to achive it. It is an educational reform package containing recommendations that a number of concerned parties may wish to consider in a concerted effort to bring the country's dreams to reality.

Prof.Dr.Sippanondha Ketudat
Chairman of the Commission

The last two decades have seen a tremendous advancement in telecommunications and computer technology, of which the effects upon human civilization are far beyond imagination. The might of "information technology" not only enables human beings to be in contact with one another more speedily and conveniently, but also propels the emergence of a new "borderless" world. This world of a new mainstream socio-economic and political order affects every country; it is a world that seeks a new balance between "global" and "local" values, thoughts and ways of life amids texisiting caltural diversity. Truly, the era of globalization has arrived with many implications on national stability. Only countries endowed with vision and wisdom to understand the globalization process and its oncoming threats and opportunities will be able to secure a peaceful and productive co-exixtence in the international community.

In addition, the more fluid transnational mobilization of inverstment capitals has also proven that the competitive advantage of a nation is no longer the richness of its natural resources but the richness of its will-educated manpower capable of living up to the challenges of an ever-changing world. With the globalization movement thus comes the notion of "global citizens" that necessitates a new form of education aimed at enabling them to live and work with peoples of different races and cultures, The globalization process urges men and women of the future to be more critical of, and adaptive to, economic and social transformations. They must be prepared for multi-cultural interaction, values change, cosmopolitan way of life, yet struggling to maintain their own ideals and identity.

Thai Education in the Era of Globalization: Vision of a Learning Society is a synopsis of the report by the Commission on Thailand's Education in the Era of Globalization, a special nongovernmental commission set up to look into the future vision of the country's educational system. Being supported by the Thai Farmers Bank

Public Company Limited, one of the leading financial institutions in Thailand, the commission itself is a new form of private initiative in education that has made an unprecedented effort in identifying critical policy issues for national educational development.

The commission's report contains the recommendations for the reform of the entire educational system in Thailand as a way to take up challenges of the globalization movement that has a bearing on almost all aspects of national development. It is based on the belief that a radical reform is necessary for the country to keep up with the pace of change in the world community and to prepare the Thai people, especially the younger generation, for the upcoming challenge of the twenty-first century

The post-war era has witnessed a rapid modernization or, perhaps more accurately, westernization of Thailand with its development pattern modeled after many industrialized countries in the western world. Infrastructure building, investment promotion polices, expansion of export-oriented industries, among others, have contributed to the high and steady rate of economic growth during the past few decades. The economic prosperity, however, does not come without sacrifice. The social, cultural and environmoental impacts on Thai society as a result of economic-led policy are so evident that there is a need for new development paradigm to help the country envision the "development niche", a niche that fully realizes its economic potentials and yet never loses sight of its social and cultural identity.

Furthermore, the globalization trends in recent years have added to the developmental perspectives of Thailand both rare opportunities and severe threats for the future. For examples:

- ♦ Global economic and trade issues will force Thailand to be highly dynamic in its economic and trade policy. Amid fierce competition and the strive to gain comparative advantages within the international community, together with the growing competitiveness of the neighboring countries, Thailand will have to move gradually from resource-based, labor-intensive industries to more advanced, knowledge-based, technology-intensive sectors of production.
- ♦ The formation of regional trade blocs such as ASEAN, APEC and ASEM has also prompted Thailand to become an active partner in regional affairs, while the idea of an independent nation state is gradually vanishing.
- ◆ Despite fast economic growth, perhaps one of the fastest in the world, with an average annual growth of 7.8% between 1960-1990, Thailand now faces a

widening income gap among social classes and the deterioration and depletion of its natural resources and environment. Although the population growth rate has decreased from nearly 3.4% during the 1960s and 1970s to a mere 1.3% in 1995, the high density of population in metropolitan areas as a result of haphazard industrial expansion has brought a rising tide of social and environmental hardship to the big cities. Therefore, Thailand will have to focus on acquiring "sustainable development" with a stronger emphasis on social and environmental programs, while maintaining the country's competitive capabilities. For Thailand, a weakened social fabric in rural communities as a result of massive labor migrations is becoming a major national concern. Increasing crime and violence, lower quality of life in metro-cities and worsening pollution are other major problems that more than adequately prove that development can backfire. The future of Thailand rests with the ability of the Thai people to secure economic prosperity that goes hand in hand with social well - being... to have "global perspectives" that coexist with local needs and necessities.

- The massive influx of foreign culture and sub-cultures, coupled with the weakening of traditional Thai values have necessitated a counter-movement for cultural regeneration and the preservation of Thai identity. Thailand may enter a period of massive cultural revitalization so much needed as an antidote to the "identity crisis" and moral confusion" now facing the new generation of Thai people. Respect for indigenous cultures, social justice and righteousness towards one's livelihood is of no less importance for the future of Thai society.
- ♦ The successful market economy, the growth of the new middle class and the stronger sense of democratic values among the educated younger generation have precipitated the end of big government, the decline of a patronizing bureaucracy and the persistent demand for self-governing power by the people. In the meantime, unstable politics, the old patronage culture, and the inefficient bureaucracy still prevent the country from speedy change and development in these aspects.

Unmistakably, the developmental prospects of Thailand in the future lie with the strength of the Thai people; the strength of both individuals and Communities whose vision, creativity and self-governing capability will secure and sustain through generations a successful venture through the path of development. It is particularly crucial that the future development of Thailand must reflect the economic and social importance of local communities. Economic vigor along with social, cultural and environmental vitality of thousands of urban and rural communities are the source of collective strength of the nation. In short, the community must be capable of maintaining itself not only as a strong and dynamic unit of the economy, but a proud and lively part of the social and cultural life of the country as well.

The new generations of Thai should be blessed with a peaceful and productive life within their home communities instead of being forced to find a better life in big cities or elsewhere. They should, therefore, be able to preserve and pass on to their future generations their cultural identity. In order to achieve this goal, they must be equipped with adequate skills, knowledge and understanding that are appropriate in local environment. Still, local authorities must be empowered with self-governing responsibility together with better distribution of economic activities to rural areas. Local authorities should, therefore, be encouraged to take in the way of community well-being with full participation from the people.

It is imperative that Thailand must radically improve its educational and training system as a foundation of national development. With the trend toward decentralizing administrative power to local authorities, the desirable system of education and training must provide Thai people with self- sufficiency and adaptability. It is, there fore, the kind of education that gives to the people not only general and vocational skills, but also adequate learning skills and perceptive minds; the love for learning and the "learning how to learn" skills. It is an education which provides the people with an ability to make rational judgements and choices, a conviction of their civic duty, and a courage to express their democratic rights and freedom, it is an education the enables them to se things clearly, to choose what is sensible for their family and community and to disregard what is irrelevant. It prepares them to take up prospective occupations in the community or elsewhire with sufficient confidence and yet be alert and receptive to continuing improvement through new information and knowledge. It also enlarges their horizons regarding social and cultural diversity, thus showing them how to accommodate themselves to others. It is an education that gives them a common ground to share with other members of the society. It is this kind of education that will pave the way for Thailand to become a learning society.

The desirable system of education for a bright future for Thailand should enhance the individual's access to education so that his or her full potential can be realized. Educational access should be extended to all, regardless of sex, race, financial status or physical and mental conditions. Educational should be the means of social mobility for everyone and thus paves the way for a more equitable society. This vision implies measures affecting not only the formal system of education, i.e., the extension of compulsory school years to 9 or 12, but also, and perhaps more importantly, the non-formal sectors of continuing education for people from all walks of life. It is the kind of education that aims to eliminate all sort of boundaries of education. be they, age race or other limitations of economics, geographical, physical or mental nature. It also promotes community-based lifelong education, offering the enjoyment of learning to every member along with an easy access to a multitude of education and training programs within their own neighborhood. Thai citizens, rich or poor, urban or rural, normal or disabled, should be able to receive proper education the way they want, as long as they want, and be able to enrich their lives, their families, their lives, their community through education.

It is not easy to establish such personalized, community-oriented system of education. It requires a much larger amount of resource, technology, management and cooperation among social institutions. It also requires the united force of various related agencies in order to promote lifelong education and create an environment conducive to learning in all respective communities. Successful educational reform in present-day Thailand thus requires a new paradigm of thought in which families, religious institutions, business establishments, mass-media enterprises, non-governmental organizations, must be brought into a holistic view of lifelong educational process. It is an "education-for-all" and also "all-for-education" way of educational thinking. These social institutions are prospective partners of local schools in developing education and training programs most suitable to the community. This paradigm change must coincide

with a rapid decentralization of educational administration to local authorities based on a firm belief that only local authorities can realize local needs and can enable the local education system to be adaptive to an ever- changing environment. Following are strategies for education reform in Thailand that will help the country realize its educational vision.

The "new" educational system in Thailand can be best characterized by a "Learning network" concept of educational provision. It is a network composed of thousands of individual communities, involving teachers, parents, community leaders, business entrepreneurs, and civil servants adept in educational management. Instead of the traditional hierarchy of educational administration, these independent, self-governing communities, through mutual support and continuing exchange of information, should constitute a solid path to the much needed dynamism and adaptability in Thai educational system. It is a network in which each segment of the society may have its own unique, self-sufficient learning mechanism suitable for each community, yet remaining an integral part of national development perspectives. It is a drastic shift from the old days of uniformity and centralization to the new dawn of diversity and self – governance. Such a far-reaching goal thus requires two major strategic components: the reform of learning, and the reform of management, both of which aimed at capitalizing individual and community potentials.

The reform of learning takes a comprehensive view of human development, looking at human learning needs from early childhood throughout his or her life. In the context of globalization, it embraces strategies that start with basic child development as a foundation for physical, mental, emotional, social and intellectual growth of our people. It then a ddresses basic education for a diverse group of clientele with emphasis on long-term learning ability. It also puts an accent on national competitiveness to which vocational and professional education, skill training as well as work ethics are the main contributor. Finally, the new form of learning will promote lifelong education for individuals and communities as a means to cope with incalculable changes and uncertainties so as to assure quality of life and society. Among the recommended strategies are:

Basic Child Development

- Provision of pre marriage family educational programs for teenagers and adults in regard to such issues as married life, sex, prevention of AIDS and other sexually transmitted diseases, Family planning, pregnancy care, infant and child care, child nutrition, etc. Integration of family education into the formal and non-formal curriculum at all levels, including informal channels of learning such as mass media and entertainment media, etc
- Establishment of land-grant programs to build up playgrounds and sports facilities for children.
- Improvement and expansion of family health care programs and child care services, including adequate child nurseries in the communities and large factories.

Promotion of moral and ethical values for children and youth through local religious and other organizations.

Diversified Basic Educational Provision

- Reform of the curriculum structure in primary and secondary schools oriented more toward community needs and conditions, with an appropriate balance among factual knowledge and learning skills, analytical skills, vocational skills, ethical and aesthetic values, physical health development, civic duties and practical applications.
- ◆ Participation of local authorities, the community and parents in the curriculum development process of local schools including the monitoring of teaching and learning effectiveness.
- Provision of incentives for the private sector to invest in educational media businesses so as to promote continuing improvement of learning aids, especially in such critical subjects as Thai language, English, Mathematics, Science, Computer application, Physical Education, and Visual and Preforming Arts.
- Increasing support for special education programs focusing on special groups of children, such as those with physical and mental disabilities, socially disadvantaged children, and gifted children.
- ♦ Continuing support for innovations in student-oriented teaching methods with emphasis on various kinds of cooperative arrangements among local teachers' clubs, teachers' associations, etc

• Implementation of the plan to reform the national teacher education system, including an extensive program of in-service training especially in the areas of greatest shortage. Increasing financial support for the improvement of teachers' benefits and career advancement in an effort to attract qualified individuals into the teaching profession, as well as to retain good teachers within the system.

Enhancing International Competitiveness

- Provision of in-service training programs to upgrade both knowledge and skills of the labor force, especially those in modern business sectors. Establishment of Technology Extension Centers to provide adequate pre-service and in -service training for the labor force in certain shortage areas. Setting up of community-based training programs to keep those in agricultural sectors up-to-date on new developments in agricultural technology and techniques.
- Establishment of a research network and a comprehensive research training program in basic sicence areas, i.e., mathematics, physics, chemistry, biology, etc. Increasing support for research activities in the social sciences and humanities focusing on the developmental context of Thailand in relation to its neighboring countries as well as the international community.
- Enrichment of post-graduate study programs in higher education institutions through networking arrangements with other educational institutions, business sectors and foreign academic institutions so as to accelerate the production of new researchers and academics in various shortage areas.
- Formation of a special research and development network orientated toward community services and the improvement of community life.

- Reform of the university entrance examination system by means of composite scores comprised of students' cumulative Grade Point Averages, standardized aptitude tests and other psychological tests scores
- Improvement of academic programs in higher education institutions by strengthening the general education component with emphasis on enhancing analytical skills and by broadening cultural and global perspectives of students. Greater emphasis on an experience- based program of specialized study to ensure the practicality and applicability of the curriculum.

Lifelong Learning

- Formation of community learning centers suitable to appropriate local conditions. Establishment of funds for such community development programs along with the empowerment of local authorities including the responsibility for monitoring the distribution of funds.
- Provision of financial support for community awareness programs including such activities as community forums and community networking, etc. Development of tax incentives for private sectors and NGOs to finance such community programs and the setting-up of an effective monitoring and evaluation system for their implementation.
- Strengthening of religious education for Buddhist monks and other local religious leaders so as to enable them to enable them to play a key role in various moral enrichment activities for the community, with full or partial subsidy from the government.
- Establishment of a network of mass media agencies aimed at maintaining professional ethics and encouraging rational practice in the transmission of

news, information and entertainment programs to the public. Increasing presence of a consumer protection network in monitoring the quality of mass media production and launching public campaigns to promote ethical thinking and good judgement in the selection and consumption of media

- Enhancement of national information infrastructure to embrace rural communities so as to promote information exchange among local educational institutions, local public and private agencies, and the community.
- Provision of tax incentives for the private sector to invest more in the research and development of educational media for Thai children, including both printed and electronic media, so as to improve the quality of learning materials for children and youth.

The reform of management is an essential condition in national educational reform without which other reform efforts could become a failure. In the era of change and uncertainty, the new management system must clearly demonstrate dynamism and flexibility on one hand, and efficiency and responsiveness on the other. The proposed reform package, therefore, focuses first on the new administrative structure under which local educational commissions are empowered with decision-making responsibility. It also welcomes new partners in educational administration, i.e., parents, local community leaders. Buddhist monks and local religious leaders, etc. Second, it highlights the increasing role of the private sector in educational provision. Third, it stresses a radical reform in the higher education sector as a cutting edge in the educational development scheme of the country. Fourth, it emphasizes the importance of quality assurance mechanisms as a basic rule of the twenty-first century educational management. Finally, the management reform must emphasize the mobilization of resources from various sectors for the betterment of educational services. Among the recommended strategies are:

Management by Local Commissions

Reform of the national system of educational administration from an overly centralized system to a more localized pattern of management. Increasing role of local commissions composed of representatives from the community, parents, teacher, school administrators, local officials and selected local leaders in the formulation local educational policy, the development of local curriculum, and the monitoring and assurance of the performance and quality of local primary and secondary schools, with its scope of responsibility being either at Ampur or Tambon level (provincial district and sub-district respectively) in accord with local needs and conditions.

- Improvement of school management expertise in areas of policy and planning, curriculum development and quality assurance in accord with guidelines and work arrangements set forth by the local commission.
- Reform of budgeting methods and procedures, particularly to provide more flexibility for the distribution of operating expenditures in the form of block-grant budgeting allocated to the locality.
- De-regulation and de-bureaucratization of administrative system of the Mtinistry of Education in conjunction with the planned empowerment of local commissions and prospective coordination with various local entities. Formulation of a long-range plan to reorganize the administrative structure and management practices of various central education agencies, in order to eliminate duplication of efforts and increase their efficiency in monitoring and coordinating educational provisions of the country.
- ♦ Implementation of a series of pilot developmental projects to demonstrate the anticipated merit of local self-governance and raise public awareness of the need for further decentralization of educational administration.

Cooperation with the Private Sector

Development of tax incentives encouraging the private sector to provide in-service training for their employees and to cooperate with educational institutions in strengthening vocational education programs. Provision of direct and indirect subsidies and other support measures for the private sector to invest in certain areas of advanced skill training.

- Development of community-oriented vocational curriculum with emphasis on enhancing students' opportunities for practical training and prospective careers within their community.
- Cooperation between business firms and local vocational schools in allowing the qualified employees of the firms to teach part-time in certain areas of vocational training as a means to ease the problem of shortage of vocational teachers. Provision of additional subsidies by the government for the schools to support the hiring of these part-time teachers.
- Cooperation between local business ventures, the community and local schools in the periodic follow-up and evaluation of labor performance in the area and the continuing improvement of vocational programs suitable for local labor market.

Higher Education Reform

- Re-engineering of administrative systems and practices so as to enable each sector of higher educational institutions i.e., the research-oriented universities, the teaching-oriented colleges and institutes, and the community colleges, to manage their educational programs with more effectiveness and flexibility. Downsizing of central agencies and decentralization of decision-making power to institutional boards and councils, especially in the areas of financial and personnel management. Promotion of the ministry's role in the area of policy and planning, and quality assurance.
- Re-engineering of the internal administrative systems of higher education institutions to conform with the increasing self-administering autonomy; critical areas including: the selection of administrators and the promotion of academic leadership, the strengthening of institutional research capabilities, the development of management performance indicators, the improvement of an internal reporting system, the

deregulation of internal administrative procedures, and the improvement of incomegenerating activities with a built-in system of effective and accountable financial management and performance audit.

- Reform of the higher education budgeting system particularly in the form of block-grant budgeting consistent with the increase in institutional autonomy.
- Reform of the higher education personnel management system, specifically in the area of salary and fringe benefits so as to attract qualified academics into teaching and research careers.
- Participation of the private sector, the public, and the community in the process of policy formulation, the monitoring and evaluation, and mobilization of resources for higher education teaching and research activities.
- Creation of a networking and cooperative arrangements with private enterprises, as well as foreign academic institutions, as a means to enhance their teaching and research programs, with policy support and direct fiscal support from the government for such endeavors.

Quality Assurance

Establishment of a national system of quality assurance for the education sector, allowing each institution to have its own distinctive quality assurance mechanisms suitable for its specific mission and needs. Enhancement of the central agency's role as a national coordinating agency with the task of promoting common standards and practices among educational institutions, informing the public on the country's educational quality, and utilizing performance indicators as management alarm signals for possible educational shortcomings. Appointment of a quality

assurance commission comprised of representatives from employers, parents, and various concerned sectors so as to reflect a multitude of opinions and viewpoints from different segments of the society.

- Development of an effective management information system to facilitate the continuous monitoring and evaluation of their performance, and an exchange of information with other institutions.
- Utilization of information regarding educational quality as a partial basis for budget allocation decisions so as to encourage continuing improvement among educational institutions.
- ◆ Dissemination of information to the public regarding educational standards across institutions so as to raise public awareness of educational quality and promote continuing improvement among educational institutions.

Resource Mobilization

Increase in the educational budget to at least 4% of Gross Domestic Product (GDP) during the 8th National Economic and Social Development Plan (1997-2001), 5% during the 9th Plan (2002-2006), and 6-7% during the next successive plans so as to cover additional expenditures as stipulated in this reform scheme. New budgeting priorities covering education for special children, the creation of learning networks, in-service training for teachers, and production of teachers in shortage disciplines. Allocation of budgets based on block-grant method, particularly for operating expenses, while the institutions must strengthen their internal financial management and auditing system to accommodate such a flexible pattern of funding.

- Increase in budgets for research activities to 0.5% of GDP during the 8th Plan and 1% during the 9th Plan. Provision of tax incentives for the private sector in order to encourage an increase of their research and development investments to 0.5% of GDP within ten years.
- Establishment of funds to provide scholarships and loans for needy students, including loans extended to private schools for the upgrading of their educational facilities.
- Increasing role of the private sector in educational provision, particularly in vocational training, with facilitating support from the government through further deregulation and the floating of school tuition fees. Adjustment of tuition fees and charges in private schools and higher educational institutions on the basis of current operating expenses with students providing their fair share of educational expenses. Expansion of scholarships and loans schemes to help disadvantaged students.
- ♦ Enhancement of income generating activities in higher education institutions such as professional services, consultancies, production and sale of academic books and educational materials, management of intellectual properties, management of assets and other properties, etc. Provision of additional support by the government tax through incentives for individuals and organizations donating funds and assets to the institutions for educational purposes.

Education reform in Thailand will require a genuine sense of commitment and a true spirit of collaboration among concerned parties. It requires a considerable amount of untiring effort on the part of parents and families as the core closest to child rearing and development; of teachers and schools as the group that could systematically influence a child's behavior and ability; of community and local religious leaders as the forerunner in pioneering grass-root educational initiatives; of businessmen, industrialists and the private sectors as the segment with sufficient intellectual, experiential, and financial resources to become a new partner in education; of mass media agencies as the social institution most capable of raising public awareness toward educational issues; and of the government sector as the organization most important in accelerating the reform process. It is cooperation, management skills and concerted effort among these sectors that will determine the future of Thai children... and the future of Thai society in becoming a truly learning society.

It is comforting, nevertheless, to see many grass-root educational innovations and reforms being successfully implemented by a number of communities during the past several years. Thousands of devoted teachers and community leaders have already found their vision into action to improve education for their children. With many of these creative projects becoming a huge success, a new wave of change is now approaching our educational community. It is to be hoped that these successful projects will set the pace toward system-wide reform and improvement for Thai education and enable Thailand to realize its educational vision in the near future.

Next Century

The Commission on Thailand's Education in the Era of Globalization:

Towards National Progress and Security in the

Chairman of the Commission

1. Prof.Dr.Sippanondha Ketudat

Chairman.

National Economic and Social Development Board.

The Commission

2. Prof.Aree Valyasevi, M.D.,DSc.

Dean.

Faculty of Medicine, Thammasat University.

3. Mr.Banthoon Lamsam

President,

Thai Farmers Bank Public Company Limited.

4. Prof.Dr.Chetana Nagavajara

Professor of German.

Faculty of Arts, Silpakorn University.

5. Dr.Khunying Kalaya Sophonpanich

Executive Committee Member and Secretary,

Thai Junior Encyclopedia Project by Royal Command of H.M. The King.

6. Prof.Kasem Watanachai, M.D.

permanent Secretary,

Ministry of University Affairs.

7. Dr.Kowit Voraptpatana

Former Permanent Secretary,

Ministry of Education

8. Gen. Niyom Sansanakom

Former Commanding General,

National Defence Studies Institute.

9. Prof.KKhunying Nongyao Chaiseri

president,

Thammasat University Council.

10. Mr. Paiboon Wattanasintham

President.

Foundition for Thailand Rural Reconstruction Movement Under Royal Patronage.

11. Dr. Prasam Trairatvorakul

Deputy Secretary-General,

Securities & Exchange Commission.

12. Mr. Sawai Prammanee

Former Permanent Secretary,

Ministry of Labour and Social Welfare.

13. Assoc.Prof.Dr.Somchob Chaiyavej

Mechanical Engineering Department,

The King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok.

14. Dr.Sumet Tantivejkul

Secretary-General,

National Economic and Social Development Board.

Secretary-General,

Royal Development Projects Board.

15. Dr.Surat Silpa-anan

Permanent Secretary,

Ministry of Education.

16. Mr. Taveesak Senanarong

Former Permanent Secretary,

Ministry of Education.

17. Prof. Toemsakdi Krishnamra

Director,

Sasin Graduate Institute of Business Administration of Chulalongkorn University.

18. Mrs.Tuenjai Deetes

Secretary General,

Hill Area Development Foundation.

19. ProflVitit Muntarbhom

Head of the International Law Department,

Faculty of Law, Chulalongkorn University.

20. Mr. Wallop Tungkananurak

Secretary General,

Foundation for the Better Life of Children.

21. Prof.Dr.Wichit Srisa-an

President,

Suranaree University of Technology.

Senior Experts

1. Prof.Dr.Kanok Wongtrangan

Deputy Permanent Secretary,

Ministry of University Affairs.

2. Dr.Chuachan Chongsatiyoo

Deputy Secretary-General,

National Education Commission.

3. Dr.Kasama Varavam

Director-General.

Department of Curriculum and Intruction Development,

Ministry of Education.

4. Dr. Narasri Vaivanijkul

Research Director,

Sasin Graduate Institute of Business Administration

of Chulalongkorn University.

5. Dr.Piengchai Pookakupt

First Senior Vice President,

Thai Famers Bank Public Company Limitek.

6. Dr.Rung Kaewdang

Director General,

Departmentof Non-formal Education,

Ministry of Education.

Expert Assistants

1. Dr.Amomwit Nakomthap

Chief,

Quality Assurance Unit, Bureau of Higher Education

Standards, Ministry of University Affairs.

2. Mrs.Mallika Nitayaphom

Director,

Office of Educational Assessmentand TestingServices,

Department of Curriculum and Instruction Development, Ministry of Education.

3. Ms.Nonglak Phaholvech

Educational official,

Bureau of Educationad System Development and

Macro-Planning, National Education Commission.

4. Dr.Silapom Nakomthap

Programm Director of Community Research,

The Thailand Research Fund.

5. Dr. Sombat Suwanpitak

Director,

Planning Division, Department of Non-formal Education,

Ministry of Education.

เอกสารหมายเลข 2

การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : วิสัยทัศน์การเรียนรู้สังคม

Thai Education in the Era of Globalization: Vision of a Learning Society

บทสรุป ของ

คณะศึกษา โครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและ ความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า"

> รายงาน โดย บมจ. ธนาคารกสิกรไทย

คำน้ำ

เมื่อไม่นานมานี้ไทยเข้าสู่ยุคผู้นำเศรษฐกิจของเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ คล้ายๆ กับการ เป็น "NICS" ของประเทศอื่นๆ ในเอเซีย เช่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ ในยุคของโลกไร้พรมแดน (Globalization) ทั้งขยายสู่ความร่วมมือกันของท้องถิ่นและการร่วมกันระหว่างประเทศมากขึ้น ซึ่ง จะมองเห็นว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยรุดหน้าไปกว่าที่คาดหวังเอาไว้มาก ในขณะที่ปัญหาความ เสื่อมของความแปลกแยกของสังคมและวัฒนธรรม ความแตกต่างระหว่างการกระจายรายได้ สิ่ง ต่างๆ เหล่านี้ได้ผลักดันให้ประเทศไทยได้มองย้อนถึงประสบการณ์ในการพัฒนาแบบไทย และ ค้นพบวิถีไทย คือ ความพยายามในการพัฒนาแบบ "วิถีไทย" ซึ่งจะซักนำประเทศไปสู่การสร้าง มรดกทางวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์สังคม พร้อมๆ กับการดำรงความสามารถในการแข่งขัน กับสังคมโลก

สิ่งที่สำคัญกว่าสิ่งใดๆ อย่างยิ่งคือ ระบบการศึกษาของประเทศไทยจะต้องมีบทบาทเข้า ถึงวิถีไทย กับสิ่งที่ต้องเผชิญหน้าอย่างท้าทายในศตวรรษที่ 21 ที่จะถึงนี้ ระบบการศึกษาและการ ฝึกอบรมของประเทศไทยจะต้องได้รับการปฏิรูปซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือในการให้ความรู้ความ สามารถ ความเข้าใจ ทักษะและสำคัญที่สุด คือ ความสามารถในการดำรงอยู่อย่างสงบสุขและ สร้างผลิตผลของคนไทยยุคใหม่ในอนาคต

การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์: วิสัยทัศน์ในการเรียนรู้สังคม เป็นบทสรุปรายงานฉบับนี้ โดย คณะศึกษาในโครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนซึ่งได้จัดตั้งขึ้น เพื่อระดมความคิด (think tank) และปรารถนาที่จะให้อนาคตของประเทศไทยและยุทธศาสตร์การ ศึกษาไทยประสบผลสำเร็จ ซึ่งเป็นแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษานี้ มีกลุ่มผู้สนใจทางการศึกษา ได้พยายามสร้างสรรค์ให้แนวคิดนี้นำประเทศไปสู่ความเป็นจริงให้ได้

ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต ประธานคณะกรรมการศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์" ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา เราได้เห็นความก้าวหน้าอันยิ่งใหญ่ในด้านการสื่อสารทาง ไกลและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นผลจากความเจริญก้าวหน้าของมนุษยชาติเหนือ จินตนาการ พลังแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงแต่ เอื้ออำนวยต่อการติดต่อของมนุษย์กับผู้อื่น ที่รวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น แต่เป็นทั้งสิ่งที่นำไปสู่โลก "ยุคไร้พรมแดน" โลกแห่งกระแสสังคม เศรษฐกิจและการเมืองมีผลต่อทุกประเทศ นั่นคือ โลกที่กำลังค้นหาสมดุลย์แบบใหม่ ระหว่างค่า นิยม ความคิด และวิถีชีวิตอันหลากหลายทางวัฒนธรรมของกระแสโลกและกระแสท้องถิ่น แท้ที่ จริงแล้ว ความเป็น "โลกาภิวัตน์" ได้เข้าสู่ชาติต่างๆ แล้ว ประเทศที่มีวิสัยทัศน์และความเฉลียว ฉลาดที่จะเข้าใจกระบวนการโลกาภิวัตน์ วิธีการแห่งกระแสโลกาภิวัตน์เท่านั้น จึงจะสามารถ ดำรงตนอยู่ได้อย่างสันติลุข และมีผลผลิตสอดคล้องกับสังคมโลก

นอกจากนี้ กระแสแห่งการลงทุนก็มีการแข่งขันกันสูง ในแง่ของการตอบแทนและผล ประโยชน์ ประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติจะดำรงอยู่ต่อไปไม่ได้ มีแต่ประเทศที่มีทรัพยากร บุคคล ที่ได้รับการศึกษาอย่างดีเท่านั้นที่จะสามารถดำรงอยู่ได้ในโลกของความเปลี่ยนแปลง

ความเปลี่ยนแปลงประการหนึ่งของโลก "โลกาภิวัตน์" ก็คือ "การเป็นพลโลก" (Global Citizeris) กล่าวคือ ต้องมีการจัดการศึกษาแบบใหม่ มุ่งไปที่การสร้างคนให้ดำรงชีวิตแบบใหม่ และทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม ในโลกยุคโลกาภิวัตน์จะต้อง เร่งเร้าให้ผู้คนในอนาคต จะต้องปรับตัวและตระหนักในกระแสของเศรษฐกิจและสังคม พวกเขา จะต้องเตรียมตัวเข้าสู่วัฒนธรรมที่ขับซ้อนและผสมผสาน ความเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม วิถีชีวิต แบบพลโลก ทั้งยังต้องพยายามดำรงเอกลักษณ์และแนวคิดของตนเองเอาไว้ด้วย

การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์: วิสัยทัศน์แห่งการเรียนรู้สังคม คือบทสรุปของการราย งาน โดยคณะกรรมการ การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เป็นคณะบุคคลที่ไม่ใช่รัฐบาล และได้จัด ตั้งขึ้น เพื่อ มองหาวิสัยทัศน์ต่อระบบการศึกษาของประเทศไทย ได้รับการสนับสนุน โดย ธนาคาร กลิกรไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันการเงินของไทย การประชุมที่จัดเป็นรูปแบบ ใหม่ของการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยเอกชนเกี่ยวกับการศึกษา มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความ พยายามที่จะค้นหา นโยบายที่จะพัฒนาการศึกษาของชาติ

รายงานของคณะกรรมการ การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ประกอบด้วย ข้อแนะนำเกี่ยว กับการปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศไทย ที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้เข้ากับกระแส ความเคลื่อนไหวโลกาภิวัตน์ ซึ่งเกิดขึ้นในทุกด้านของการพัฒนาประเทศ สิ่งนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐาน ความเชื่อที่ว่า การปฏิรูปนั้น มีความจำเป็นต่อประเทศ และดำเนินไปสู่ก้าวย่างของการเปลี่ยน แปลงของสังคมโลก และเป็นการเตรียมตัวคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เยาวชนรุ่นใหม่ เพื่อที่จะ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมโลก ยุคศตวรรษที่ 21 ได้อย่างกลมกลืน

ทัศนต่อการพัฒนาของประเทศไทย

(Development Perspective for Thailand)

ช่วงเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นับว่าเป็นพยานอย่างดียิ่งที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ ความทันสมัยอย่างรวดเร็วหรืออันที่จริงและการที่ประเทศไทยมีการพัฒนาตามรูปแบบของ ประเทศตะวันตก ไปในแนวทางเดียวกันกับประเทศตะวันตกในด้านอุตสาหกรรม การก่อสร้าง นโยบายในการลงทุนเพื่อการค้า นโยบายการส่งออกด้านอุตสาหกรรม ท่ามกลางสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ได้สร้างให้เกิดอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงและมั่นคงในช่วง 2 - 3 ทศวรรษที่ผ่านมา (the past few decades) แต่อย่างไรก็ตามการเติบโตทางเศรษฐกิจนั้นได้นำมาซึ่งความสูญเสียด้วย ผลกระทบทางด้านสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของไทย คือ ผลของนโยบายเศรษฐกิจก้าว หน้า ด้วยเหตุนี้เองจึงมีความต้องการพัฒนาในรูปแบบใหม่ เป็นการพัฒนาอย่างมีวิสัยทัศน์ คือ ตระหนักว่า การพัฒนาเศรษฐกิจนั้นจะต้องคำนึงถึง เอกลักษณ์ การดำรงอยู่ของสังคมและวัฒนธรรม

ยิ่งไปกว่านั้นแนวโน้มของกระแสโลกาภิวัตน์ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนาประเทศทั้งในเรื่องของโอกาสในการพัฒนาและการเลือกแนวทางในการปฏิบัติใน อนาคต เช่น สภาวะเศรษฐกิจและการค้าของโลกผลักดันให้ประเทศไทยมีการปรับตัวอย่างสูงใน ด้านนโยบายเศรษฐกิจและการค้า ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงและการต่อสู้ ในการเปรียบเทียบ ด้านผลประโยชน์ของประชาคมโลก รวมทั้งความเติบโตด้านการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยจะต้องค่อยๆ เปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ จากการเน้นทรัพยากรที่มีอยู่ การใช้แรงงานคน ในภาคอุตสาหกรรมไปสู่ความก้าวหน้า การเน้นความรู้ การใช้เทคโนโลยีในการผลิตมากยิ่งขึ้น

รูปแบบของกลุ่มเขตการค้า เช่น กลุ่ม ASEAN (เอเชียตะวันออกเฉียงใต้) กลุ่ม APEC (Asia pacific Economic Cooperation หรือ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก) กลุ่ม ASEM (Asia-Europe Meeting หรือ กลุ่มประเทศเอเชีย-ยุโรป) ทำให้ประเทศไทยต้อง กระตือรือรันในการปรับตัวเกี่ยวกับกลุ่มการค้า และแนวคิดของไทยในการเป็นประเทศอิสระทาง การค้าจะค่อยๆ เลือนหายไป ขณะที่ประเทศไทยมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ซึ่ง อาจจะเป็นหนึ่งในหลายๆ ประเทศของโลก (one of the fastest in the world) โดยมีค่าเฉลี่ยการ เติบโตทางเศรษฐกิจถึงร้อยละ 7.8 ระหว่างปี ค.ศ. 1960 -1990 ปัจจุบันเกิดช่องว่างที่ห่างไกลของ รายได้ของขนขึ้นในลังคม นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องความเสื่อมโทรมและความสูญเสีย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แม้ว่าอัตราการเกิดของประชากรจะลดลง จากประมาณ

ร้อยละ 3.4 ในช่วงปี 1960-1980 เหลือเพียงร้อยละ 1.3 ในปี 1995 แต่ความหนาแน่นของประชา กรในเมืองหลวง ซึ่งเป็นผลจากการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมที่ขาดการวางแผนได้นำมาซึ่ง ความยากลำบากของสังคมและสิ่งแวดล้อมในเมืองใหญ่ ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องให้ความ สำคัญในเรื่อง <u>ทารพัฒนาที่ยังยึน" (sustainable development)</u> นั่นคือ ต้องให้ความสำคัญใน เรื่องสังคมและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กับการดำรงความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่น แต่ ความอ่อนแอเกี่ยวกับโครงสร้างของสังคมไทยในขนบทส่งผลให้เกิดการอพยพแรงงานจำนวน มหาศาล เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสนใจจัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ปัญหาความรุนแรง และอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น การขาดคุณภาพชีวิตที่ดีในเมืองใหญ่ และปัญหามลภาวะก็เป็นปัญหา หลักซึ่งก็จะต้องได้รับการแก้ไข อนาคตที่เหลืออยู่ของประเทศไทยในการที่จะสร้างสรรค์ความมั่ง คั่งทางเศรษฐกิจไปพร้อมๆ กับการสร้างสังคมที่ดีงามมีวิสัยทัศน์ต่อสังคมโลก perspectivs) ที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประเทศ การใหลบ่าเข้าอย่างรุน แรงของวัฒนธรรมต่างประเทศและวัฒนธรรมแผ่งควบคู่กับความอ่อนแอของค่านิยมไทย จำเป็นต่อการนำไปสู่การฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยและอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยไว้ ประเทศไทย จำเป็นต้องมีการต่อต้านในเรื่องวิกฤตการณ์ อาจจะเข้าสู่ยุคของการถูกครอบงำทางวัฒนธรรม ด้านเอกลักษณ์และเสื่อมถอยด้านศีลธรรม ซึ่งปัจจุบันนี้กำลังเกิดขึ้นกับคนไทยยุคใหม่ ดังนั้นการ เชิดชูวัฒนธรรมของท้องถิ่น ค่านิยมทางสังคม (Social justice) และความถูกต้องชอบธรรม จึงมี ความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตของสังคมไทยในอนาคต

ความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ การค้า การเติบโตของขนขึ้นกลางยุคใหม่และค่านิยม ประชาธิปไตยที่รุ่นแรงของคนหนุ่ม-สาว ที่มีการศึกษายุคใหม่ ต้องการปรับเปลี่ยนรัฐบาลที่มีขนาดใหญ่ ระบบอุปถัมภ์ของระบบราชการ ประชาชนต้องการปกครองตนเอง ในขณะเดียวกัน การเมืองที่ง่อนแง่น วัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์ และระบบราชการที่อ่อนแอยังคงขัดขวางการเปลี่ยน แปลงและการพัฒนาประเทศให้ช้าลง

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา

(Development Fundamentals)

ไม่ผิดเลยที่ประเทศไทยมีความคาดหวังในการพัฒนาในอนาคต ซึ่งเป็นความต้องการ อย่างยิ่งของคนไทย เป็นความต้องการทั้งส่วนบุคคลและสังคม การใช้วิสัยทัศน์ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และความสามารถในการปกครองตนเองจะเป็นสิ่งรับประกันและก่อให้เกิดความสำเร็จ ที่ยั่งยืนในการพัฒนาประเทศ สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งการพัฒนาประเทศในอนาคต จะต้องสะท้อนให้ เห็นถึงความสำคัญของชุมชนด้านเศรษฐกิจและสังคมเศรษฐกิจและสังคมที่เข้มแข็ง ชุมชนทั้งใน เมืองและชนบทที่มีศักยภาพด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นพลังที่เข้มแข็งของชาติ

กล่าวโดยย่อ ซุมซนจะต้องมีความสามารถในการพึ่งตนเองไม่เพียงแต่มีความเข้มแข็งและ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นส่วนหนึ่ง ของสังคมและวัฒนธรรมของประเทศได้อย่างเป็นสุข

คนรุ่นใหม่ของไทยควรจะพึงพอใจกับการมีชีวิตที่สงบสุขและพึ่งตนเองได้ภายในชุมชน ของตนเองแทนที่จะดิ้นรนไปทำมาหากินในถิ่นอื่นหรือในเมืองใหญ่ ดังนั้นพวกเขาจึงควรจะ สามารถดำรงรักษาและนำมาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไปสู่บุตรหลานในอนาคตได้ เพื่อที่จะให้ เป้าหมายนี้ประสบความสำเร็จ พวกเขาจะต้องมีการฝึกฝนทักษะในด้านความรู้ความเข้าใจอย่าง เพียงพอในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน ดังนั้นชุมชนในท้องถิ่นจะต้องมีความรับผิดชอบใน การปกครองตนเองร่วมกันโดยจัดการให้มีการสร้างเศรษฐกิจที่ขึ้นในท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้เอง ผู้นำ ชุมชนควรจะกระตุ้นเร่งเร้าให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการสร้างสรรค์ชุมชน

การก้าวไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

(toward a Learning Society)

ความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงระบบการศึกษาและการฝึกอบ รมที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ และแนวโน้มในการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วน ระบบการศึกษาและระบบการฝึกอบรมที่พึ่งประสงค์จะต้องทำให้คนไทย กลางไปสู่ท้องถิ่น สามารถประยุกต์และดำรงอยู่ได้อย่างพอเพียง นั่นคือ เป็นการศึกษาที่ให้ทั้งทักษะในความรู้ทั่วไป และทักษะวิชาชีพรวมทั้งทักษะในการเรียนรู้และการรับรู้อย่างเพียงพอ (perceptive minds) หรือ อีกนัยหนึ่งหมายถึงมีความรักในการรู้ และมีทักษะ "เรียนรู้เพื่อที่จะเรียน" (leaming how to leam) มันเป็นการศึกษาที่เตรียมคนให้มีความสามารถที่จะตัดสินใจได้อย่างสมเหตุสมผล รู้จักทางเลือก ที่ดีทำหน้าที่ของพลเมืองดีและกล้าในการแสดงความคิดเห็นตามสิทธิและเสรีภาพของระบอบ ประชาธิปไตย การศึกษาจะต้องสร้างให้ประชาชนมองสิ่งต่างๆ อย่างชัดเจน สามารถเลือกสิ่งที่ สอดคล้องและเหมาะสมกับครอบครัวและชุมชน ไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งมัวเมาใร้ประโยชน์ การ ศึกษาจะเตรียมให้ประชาชนค้นหาอาชีพในชมชนหรือแหล่งอื่นด้วยความเชื่อมั่น อีกทั้งมีความตื่น ตัวในการรับรู้ใหม่ๆ เปิดโลกทัศน์ทางสังคมและวัฒนธรรมให้แก่ประชาชน การศึกษายังทำให้ คนรู้จักปรับตัวเข้าหาผู้อื่น เป็นการศึกษาที่ทำให้รู้จักและแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกอื่นในสังคม นี่ก็คือการศึกษาในแนวทางหนึ่งที่จะผลักดันให้ประเทศไทยก้าวหน้าไปส่สังคมแห่งการเรียนรู้

วิสัชทัศน์ด้านยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษา

(Strategic vision)

ระบบการศึกษาที่พึงประสงค์เพื่ออนาคตอันสดใสของเมืองไทยควรจะส่งเสริมให้แต่ละคน ได้เข้าถึงความสำคัญของการศึกษาที่แต่ละคนจะต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสูงสุด การ เปิดโอกาสทางการศึกษาควรจะกระจายไปอย่างทั่วถึงโดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อซาติ สถานภาพทาง เศรษฐกิจ รูปร่าง ลักษณะ และสุขภาพทางจิตใจ การศึกษาควรจะเป็นสื่อกลาง (means) ในการ ปรับปรุงสังคมและทำสังคมให้มีความเสมอภาคสำหรับทุกคน วิสัยทัศน์นี้เปรียบได้เหมือนเครื่อง วัดเจตคติทั้งการศึกษาในระบบ เช่น การขยายตัวการศึกษาภาคบังคับเป็น 9 ปีหรือ 12 ปีและอาจ จะสำคัญไปกว่านั้น คือ การศึกษานอกระบบที่เป็นการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต **นี่คือการ** ศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อระดมสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อาทิ เรื่องของอายุ เชื้อ ซาติ ซ้อจำกัดทางเศรษฐกิจ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ธรรมชาติของร่างกาย และสภาพจิตใจ เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในชุมชนโดยให้เรียนรู้อย่างมีความสุขพร้อมกับใช้วิธี การง่ายๆ ในการศึกษาและฝึกอบรมในชุมชนของตนเอง พลเมืองไทยไม่ว่าจะร่ำรวยหรือ ยากจนอยู่ในเมืองหรือชนบทไม่ว่าจะปกติหรือด้อยโอกาสควรจะได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับ ความต้องการของเขาเหล่านั้นนานที่สุดเท่าที่เขาต้องการและทำให้ชีวิตของเขา ครอบครัวของเขา และสังคมของเขาดีขึ้นโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา มันไม่ง่ายเลยที่จะจัดการศึกษาเพื่อ บุคคลหรือชุมชนเพราะต้องใช้ทรัพยากร เทคโนโลยี การจัดการและประสานงานระหว่างสถาบัน ต่างๆ ในสังคมเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังต้องการการร่วมมือที่สัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อที่จะ ปรับปรุงการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ในทุกชุมชนให้มีประสิทธภาพ การที่จะปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จได้นั้นประเทศไทยต้องมีระบบความคิดเกี่ยวกับครอบ ครัว สถาบันทางศาสนา องค์การธุรกิจ สื่อสารมวลชน องค์การเอกชน นำไปสู่ทัศนะของ กระบวนการการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งเรียกว่าการศึกษาเพื่อปวงชนหรือปวงชนเพื่อการ ศึกษา (Education for all or All - for - Education) อันเป็นแนวคิดทางการศึกษา

สถาบันต่างๆในสังคมเหล่านี้คือผู้มีล่วนร่วมของโรงเรียนในท้องถิ่นในการพัฒนาการ
ศึกษาและการฝึกอบรมที่เหมาะสมที่สุดในชุมชน รูปแบบการเปลี่ยนแปลงนี้จะต้องคล้ายคลึงกับ
การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นที่เร่งรีบซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อ
อย่างมั่นคง คนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ซึ่งถึงความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ และยังสามารถจัด
ระบบการศึกษาของท้องถิ่นให้เหมาะสมสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมแต่ละ
ท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา

(Strategies)

ระบบการศึกษาแบบใหม่ในประเทศไทย สามารถที่จะจัดให้เป็นเครือข่ายการ เรียนรู้ (leaming network) เป็นเครือข่ายที่รวมเอาชุมชนต่างๆ นับพันนับหมื่นเข้าด้วยกัน ซึ่งในแต่ ละชุมชนนั้นจะประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เจ้าของกิจการ และคณะกรรมการจัดการ ศึกษา แทนที่จะมีการบริหารการศึกษาแบบดั้งเดิม (traditional hierarchy) ชุมชนที่เป็นอิสระปก ครองตนเองได้โดยการส่งเสริมเกื้อกูลซึ่งกันและกันการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน จะสร้างวิถี ที่มั่นคงสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความสามารถในการปรับตัวของระบบการศึกษาไทย นั่นคือ เครือข่ายในแต่ละส่วนของสังคมที่มีเอกลักษณ์มีทรัพยากรในการเรียนรู้ที่พอ เหมาะกับแต่ละชุมชนและยังคงดำรงการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศและ เป็นการปรับเปลี่ยนอย่างฉับพลันจากการอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และการรวมอำนาจไว้ใน ส่วนกลางในอดีตไปสู่แนวทางใหม่ที่แตกต่างจากเดิมและการปกครองตนเอง ช่างเป็น เป้าหมายที่ยาวไกลและมืองค์ประกอบหลักเพื่อดำเนินยุทธวิธีนี้ 2 ประการคือ การปฏิรูปการจัดการ ซึ่งเป้าหมายทั้ง 2 ประการนี้จะมีความสำคัญทั้ง ด้วบุคคลและศักยภาพของชุมชน

การปฏิรูปการเรียนรู้ยึดหลักความเข้าใจในการพัฒนาการของมนุษย์โดยมองไปที่ความ ต้องการเรียนรู้จากวัยเด็กไปจนตลอดชีวิต ในสภาพของโลกไร้พรหมแดน ยึดหลักการใช้ยุทธวิธี การพัฒนาการตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งถือเป็นหลักเรื่องพัฒนาการทางกาย จิตใจ อารมณ์และความ งอกงามทางสติปัญญา โดยยึดหลักความแตกต่างของกลุ่ม โดยเน้นที่ความสามารถในการเรียนรู้ อย่างยาวนาน(long - term learning abitity) และยังเน้นในเรื่องของการแข่งขันที่เป็นสากล ด้าน อาชีวศึกษาและการอาชีพ การฝึกทักษะ จรรยาบรรณในการทำงาน เป็นสิ่งที่ต้องการสร้างให้เกิด ขึ้นในตัวผู้เรียนและท้ายที่สุดการปฏิรูปการศึกษานี้จะมุ่งสร้างให้มีการศึกษาตลอดชีวิตของแต่ละ บุคคลและชุมชนเพื่อเป็นสื่อที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถทราบล่วงหน้า และยังให้หลัก ประกันต่อคุณภาพชีวิตและสังคมดังรายละเอียดต่อไปนี้:-

การพัฒนาการศึกษาพื้นฐานของเด็ก (Basic Child Development)

จะมีการให้ความรู้ก่อนการแต่งงานลำหรับวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชีวิต การแต่งงาน เพศศึกษา การป้องกันโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การวางแผน ครอบครัว การดูแลครรภ์ การดูแลทารกและเด็ก การโภชนาการในเด็กและอื่นๆ มีการบูรณาการ เรื่องครอบครัวศึกษา ในหลักสูตรในระบบการศึกษาและนอกหลักสูตรทุกระดับชั้น รวมถึงเปิด โอกาสให้ได้เรียนรู้จากสื่อสารมวลชนและสื่อนันทนาการอื่นๆ เ ป็นต้น

- จัดสร้างสนามเด็กเล่นและศูนย์กีฬาแก่เด็ก
- ปรับปรุงและขยายการดูแลสุขภาพในครอบครัวและให้บริการดูแลเด็ก รวม ทั้ง ให้ มีสถานอนุบาลเด็กในขุมชนและโรงเรียนขนาดใหญ่
- ส่งเสริมค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเด็กและวัยรุ่นผ่านทางสถาบัน
 ศาสนาในท้องถิ่นและองค์การอื่นๆ

การจัดการศึกษาโดยเน้นความแตกต่างของบุคคล

(Diversified Basic Educational Provision)

ปฏิรูปโครงสร้างหลักสูตรทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาเน้นให้สอดคล้องกับความ ต้องการและสภาพขุมขน ให้มีความเหมาะสม สมดุล ในเรื่องความรู้ในสภาพที่เป็นจริง ทักษะการ เรียนรู้ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะทางอาชีพ ค่านิยมด้านจริยธรรมและสุนทรียศาสตร์ การพัฒนา ด้านสุขภาพทางกาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง

- ให้ท้องถิ่นชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ โรงเรียนในชุมชน รวมทั้งการกำกับดูแลติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพของการ เรียนและการสอน
- ระดมการลงทุนของเอกชนในลักษณะธุรกิจสื่อการศึกษา ซึ่งจะเป็นเรื่องของ การปรับปรุงสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาหลักคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พลานามัย และศิลปะและการแสดง
- เพิ่มการส่งเสริมการศึกษาพิเศษเน้นที่กลุ่มเด็กที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น เด็กที่ บกพร่องทางกายและทางจิต เด็กที่ขาดโอกาสทางสังคมและเด็กอัจฉริยะ (เด็กปัญญาเลิศ)
- ส่งเสริมให้มีการสร้างนวัตกรรมทางการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความ สำคัญกับการระดมสรรพกำลังของสมาคมครู ซมรมครูต่างๆ ในท้องถิ่น
- การปฏิบัติตามแผนเพื่อปฏิรูประบบครูแห่งชาติ รวมทั้งขยายโปรแกรมการ ฝึกเพิ่มเติมโดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน เพิ่มเงินค่าตอบแทน ในการพัฒนา และยกระดับวิชาชีพครู โดยพยายามสร้างให้ครูแต่ละคนมีคุณสมบัติของมือ อาชีพ และเป็นการรักษาครูที่ดีไว้ในระบบ

<u>การส่งเสริมให้แข่งขันได้ในระบบสากล</u> (Enhancing International Competitiveness)

• จัดให้มีการฝึกอบรมระหว่างการทำงาน (in - service traning) เพื่อยกระดับความรู้ ความซำนาญให้กับผู้ใช้แรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจสมัยใหม่ จัดตั้งศูนย์บริการเทคโนโลยี (Technology Extension Centers) เพื่อจัดการอบรมก่อนเข้าทำงานและระหว่างการทำงานให้กับ ผู้ใช้แรงงานในสาขาที่ขาดแคลน จัดตั้งศูนย์ผีกงานในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้อยู่ในภาคเกษตรกรรมให้ ทันสมัยด้วยวิธีการและเทคโนโลยีการเกษตร

- จัดตั้งเครือข่ายการวิจัยและการฝึกความรู้ทางการวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์ เช่น วิชา คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และอื่นๆ ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพิ่มในด้านสังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์ เน้นบริบทการพัฒนาประเทศไทย ในความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและชุมชน นานาชาติ
- เพิ่มโปรแกรมการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาโดยสร้างเครือข่ายกับสถาบันบัณฑิต ศึกษาต่างๆ ในภาคธุรกิจและสถาบันการศึกษาต่างประเทศเพื่อที่จะสร้างให้มีนักวิจัยและนักการ ศึกษาที่มีคุณภาพในสาขาวิชาที่ขาดแคลนให้หลากหลาย
- •จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายโดยมุ่งไปสู่การให้บริการชุมชนและปรับปรุงความ เป็นอยู่ในชุมชน
- ปฏิรูประบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยใช้วิธีประเมินจากคะแนนสะสมเฉลี่ยของนัก เรียน การทดสอบความถนัดทางการเรียนและคะแนนวัดทางจิตวิทยา
- •ปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นสูงโดนแน้นองค์ประกอบทางการ ศึกษาทั่วไป ส่งเสริมให้มีทักษะในการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนมีโลกทรรศน์ที่กว้างขวางในด้านวัฒน ธรรมและสังคมโลก ยิ่งไปกว่านั้นเน้นให้มีการฝึกประสบการณ์เฉพาะด้านเพื่อให้เกิดความชำนาญ และเป็นประโยชน์ของหลักสูตร

การศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

- รูปแบบศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนมีความเหมาะสมกับเงื่อนไขของชุมชน การจัดให้มี เงินกองทุนเพื่อพัฒนาชุมชนควบคู่กับการกระจายอำนาจสู่ชุมชน รวมทั้งความรับผิด ชอบในการกำกับดูแลเงินกองทุน
- การจัดหาแหล่งเงินทุนมาสนับสนุนโครงการสร้างสรรค์ชุมชน และเครือข่ายการ ทำงาน ในชุมชน เป็นต้น การพัฒนาการจัดเก็บภาษีธรรมเนียมจากเอกชนและองค์ การเอกชนเพื่อให้เป็นทุนหมุนเวียนในชุมชนและจัดให้มีการกำกับดูแลและประเมิน ผลกย่างมีประสิทธิภาพ

- มุ่งเน้นเกี่ยวกับศาสนศึกษาให้กับพระสงฆ์ในพุทธศาสนาและผู้นำศาสนาขึ้นในท้อง ถิ่นเพื่อเพิ่มบทบาทให้บุคคลเหล่านี้จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มคุณธรรมด้านต่างๆ ให้กับชุม ชนโดยอาจจะได้รับการสนับลนุนจากรัฐบาลอย่างเต็มรูปแบบหรือบางส่วน
- สร้างเครือข่ายของสื่อสารมวลชนโดยตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อกำกับดูแลจรรยาบรรณวิชา
 ชีพสื่อสารมวลชน การเสนอข้อมูลข่าวสารและบันเทิงต่อสาธารณะอย่างเหมาะสม มี
 เหตุผล สร้างเครือข่ายการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อในการกำกับดูแลและผลผลิตของสื่อ
 สารมวลชนและการรณรงค์เพื่อส่งเสริมแนวคิดเชิงจริยธรรมการตัดสินใจที่ดีการสร้าง
 เสริมวิจารณญานในการเลือกและการบริโภคสื่อ
- สร้างเสริมให้มีการวางโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึงทั้งประเทศ ปรับปรุง

 เครือข่ายการสื่อสารในชนบทและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันของ
 สถาบันการศึกษาท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐหน่วยงานเอกชนในชุมชน
- จัดให้มีเงินสนับสนุนสำหรับหน่วยงานเอกชนเพื่อให้มีการลงทุนด้านการวิจัยและการ พัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อเด็กไทยรวมทั้งสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์และสื่ออิเลคโทรนิคส์และ ปรับปรุงคุณภาพของสื่อเพื่อพัฒนากระตุ้นความคิดเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นผู้รับสื่อ

ปฏิรูประบบการจัดการ (Reform of Management)

การปฏิรูปการจัดการเป็นเงื่อนไขลำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของชาติ ถ้าปราศจาก ความพยายามอันนี้อาจจะทำให้การปฏิรูปการศึกษาล้มเหลวได้ ในยุคแห่งการเปลี่ยนเบ่ลงและ ความไม่แน่นอน ระบบการจัดการแนวใหม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างชัดเจนและยืดหยุ่นใน ตนเองและมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น รูปแบบของการปฏิรูปให้ความสำคัญใน เรื่องโครงสร้างการบริหารแบบใหม่เป็นประการแรก คืออยู่ในรูปของคณะกรรมการการศึกษาท้อง ถิ่นซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างรอบคอบและยังมีผู้มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาด้วย เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนาอื่นๆ ในท้องถิ่น ประการที่สอง ซึ่งเป็นจุดเด่นของการ ปฏิรูปการจัดการ คือ การให้เอกชนได้มีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษามากขึ้น ประการที่สาม เน้นการปฏิรูปการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการพัฒนาการศึกษาการ ศึกษาขั้นสูงสุดของประเทศ ประการที่สี่ เน้นเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นเสมือน เกณฑ์พื้นฐานในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และประการที่ ห้า การปฏิรูปการจัดการตัดการต้อง เน้นที่การระดมทรัพยากรจากหลายๆ หน่วยงานเพื่อให้การบริการด้านการศึกษาที่ดีขึ้นดังต่อไปนี้

การจัดการศึกษาโดยคณะกรรมการท้องถิ่น (Management by Local Commissions)

- การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาของชาติ จากส่วนกลางมาสู่ส่วนท้องถิ่นมากขึ้น เพิ่มบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นโดยมีตัวแทนจาก ชุมชน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ข้าราชการท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายการศึกษาของ ท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการกำกับดูแลและประกันคุณภาพในการ ปฏิบัติและมาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในท้องถิ่นโดยแบ่ง ความรับผิดชอบเป็นระดับอำเภอและตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพ ของท้องถิ่น
- การปรับปรุงความเชี่ยวชาญในการจัดการของโรงเรียนในด้านนโยบายการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร การประกันคุณภาพโดยให้เป็นไปตามแนงทางที่คณะกรรมการ ท้องถิ่นกำหนดขึ้น

- การปฏิรูปงบประมาณและการใช้งบประมาณโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มีการใช้งบ ประมาณให้ยืดหยุ่นมากขึ้นในการปฏิบัติงานเพื่อสนองต่อท้องถิ่นมากที่สุด
- กระทรวงศึกษาธิการลดการควบคุมระบบบริหารราชการลง โดยให้อำนาจแก่ท้องถิ่น ในการวางแผนและให้ท้องถิ่นได้ร่วมมือกันดำเนินงาน มีการสร้างแผนระยะยาวเพื่อ ปรับโครงสร้างการบริหารและการจัดการจากหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อที่จะสร้าง ประสิทธิภาพในการกำกับดูแลการประสานงานทางการศึกษาของประเทศ
- ส่งเสริมการพัฒนาโครงการนำร่องหลายๆ โครงการ เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงความ สามารถในการปกครองตนเองและการยกระดับความรู้สึกร่วมกันของท้องถิ่นในการ สนองตอบในเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษามาสู่ชุมชน

การร่วมมือของภาคเอกชน (Cooperation withe the Riavate Sector)

- พัฒนาการจัดเก็บภาษีเพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนได้จัดการฝึกอบรมระหว่างการ ปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใช้แรงงานแบะให้มีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัด โปรแกรมการศึกษาอาชีพ ส่งเสริมให้มีการตั้งกองทุนสำรองทั้งทางตรงและทางอ้อม และการสนับสนุนอื่นๆ ให้แก่ภาคเอกชน เพื่อลงทุนในการฝึกทักษะในระดับสูงขึ้น โดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน
- พัฒนาหลักสูตรอาชีพของชุมชนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนและสุร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน
- ร่วมมือระหว่างบริษัทธุรกิจและโรงเรียนอาชีวศึกษาในท้องถิ่นโดยให้คนงานในบริษัท ที่มีความรู้ความสามารถมาทำการสอนเป็นบางครั้งในสาขาวิชาชีพทั้งนี้เพื่อเป็นการ แก้ปัญหาการขาดครูด้านวิชาชีพ สนับสนุนให้มีการเพิ่มเงินกองทุนสำรองจากรัฐ บาลเพื่อให้นำไปจ้างครูจากโรงงาน (Port time teacher)
- ร่วมมือระหว่างสถานประกอบการธุรกิจในท้องถิ่น ชุมชนและโรงเรียนในท้องถิ่นใน การติดตามและประเมินผลในการปฏิบัติงานของคนงานและมีการปรับปรุงโปรแกรม วิชาชีพเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับตลาดแรงงานในท้องกิ่น

การปฏิรูปการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Higher Education Reform)

- การปฏิรูประบบการบริหารเป็นการแยกการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างชัดเจน สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีอิสระในการดำเนินงาน เช่น มหาวิทยาลัยที่ เน้นการวิจัย สถาบันหรือมหาวิทยาลัยที่เน้นการสอน และวิทยาลัยซุมชนเพื่อจัด โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีความยึดหยุ่นมากขึ้น ลดขนาดหน่วยงาน ส่วนกลางและลดศูนย์รวมอำนาจการตัดสินใจโดยให้อำนาจแก่คณะกรรมการบริการ สถาบันหรือสถาบันการศึกษาแต่ละสถาบันมีอำนาจในการตัดสินใจแทนโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในเรื่องการเงินหรืองบประมาณและการบริหารงานบุคคล การเพิ่มบทบาท หน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยควรอยู่ในระดับการกำหนดนโยบาย วางแผนและ ประกันคุณภาพการศึกษา
- ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาให้มีอำนาจการบริหาร ตนเองมากขึ้นในเรื่องต่อไปนี้คือ การเลือกผู้บริหาร การเลือกผู้นำทางวิชาการ การ เน้นเรื่องการวิจัย การพัฒนาดัชนีชีวิต ความสามารถในการจัดการการปรับปรุง ระบบการรายงานภายในสถาบัน การลดขั้นตอนระบบริหารการปรับปรุงแหล่งรายได้ นอกงบประมาณและระบบใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณให้มีประสิทธิภาพคล่องตัว และตรวจสอบได้
- ปฏิรูประบบเงินงบประมาณในสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบเงิน อุดหนุนจากส่วนกลางให้มาสู่การตัดสินใจของมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น
- ปฏิรูประบบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะในเรื่องเงินเดือน ค่าตอบแทนเฉพาะเพื่อดึงดูดให้นักวิชาการที่เก่งเข้ามาสู่อาชีพการสอนและวิจัย
- ให้ภาคเอกชน ภาครัฐบาลและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการกำกับดูแล ติดตามตรวจสอบการประเมินผลและการระดมทรัพยากรทั้งในด้านการสอนและการ วิจัยในสถาบันอุดมศึกษา
- สร้างเครือข่ายการทำงาน การร่วมมือกันกับบริษัทเอกชน สถาบันการศึกษา ต่างประเทศเพื่อส่งเสริมโปรแกรมการสอนและการวิจัยโดยการสนับสนุนด้าน นโยบายและงบประมาณอย่างเต็มที่

<u>การประกันคุณภาพการศึกษา</u> (Quality Assurance)

- จัดตั้งระบบการประกันคุณภาพแห่งชาติขึ้นในส่วนราชการ โดยให้แต่ละสถาบันมี อำนาจในการสร้างแนวทางการประกันคุณภาพของตนเองได้เพื่อให้เหมาะสมสอด คล้องกับสถาบันของตนเอง ส่งเสริมให้รัฐบาลกลางเป็นหน่วยประสานงานระดับชาติ ในการกำหนดมาตรฐานกลาง สร้างเกณฑ์วัดมาตรฐานด้านคุณภาพของประเทศ เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเป็นไปได้ด้านการศึกษา การประกันคุณภาพนั้นจะร่วมมือกัน กำหนดเกณฑ์ขึ้นโดยคนงาน ผู้ปกครองและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสะท้อน ถึงแนวความคิดและมุมมองอย่างหลากหลายของสังคม
- พัฒนาระบบการจัดการด้านข้อมูลข่าวสารให้มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยประโยชน์ใน การกำกับดูแลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องด้านการปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนข้อ มูลระหว่างสถาบันการศึกษา
- สร้างประโยชน์จากข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนงบ ประมาณและเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของสถาบันต่างๆ
- กระจายข่าวสารไปสู่สาธารณะด้านมาตรฐานการศึกษาของสถาบันต่างๆ เพื่อยก ระดับ ความตระหนักในด้านคุณภาพการศึกษาและเพื่อให้สถาบันการศึกษาต่างๆ มี การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

การระดมทรัพยากร (Recourec Mobilization)

เพิ่มงบประมาณทางการศึกษาขึ้นเป็นอย่างน้อยที่สุด 4 B ของผลิตภัณฑ์มวลรวม(GDP) ระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) 5B ระหว่างฉบับที่ 9 (2545 - 2549) และ 6 - 7 B ในแผนที่ 10 เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการปฏิรูปงบ ประมาณแนวใหม่จะคลอบคลุมถึงการศึกษาตามลำดับความสำคัญคือ เพื่อเด็กพิเศษ การสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ การอบรมครูและการผลิตครูในสาขาที่ขาดแคลน การจัดสรรงบประมาณเพื่อ การทำงานจะใช้เพื่อการปฏิบัติงานเท่านั้น ขณะที่สถาบันต้องบริหารการจัดการเรื่องงบภายใน ของตนเอง และจัดระบบให้มีการใช้เงินอย่างยืดหยุ่น

- เพิ่มเงินงบประมาณเพื่อการวิจัยเป็น 0.5% ของผลิตภัณฑ์มวลรวม(GD3) ระหว่าง แผนฯ 8 และเพิ่มเป็น 1 % ระหว่างแผนฯ 9 สนับสนุนการจัดเก็บภาษีจากภาคเอกชน เพื่อให้เพิ่มการวิจัยและพัฒนาการลงทุนเป็น 0.5 % ของ GD3 ภายใน 10 ปี
- ก่อตั้งกองทุนการศึกษาและเงินยืมให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยขยายเงิน กองทุนกู้ยืมไปยังโรงเรียนเอกชนเพื่อให้เกิดการยกระดับการช่วยเหลือของโรงเรียน เอกชนอีกทางหนึ่งด้วย
- เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาโดยเฉพาะการฝึกฝน สายอาชีพโดยรัฐบาลสนับสนุนในด้านการลดการควบคุมและให้เก็บค่าเรียนแบบ ลอยตัว การเก็บค่าเรียนแบบลอยตัวในโรงเรียนเอกชนหรือมหาวิทยลัยเอกชนขึ้นอยู่ กับสภาวะเศรษฐกิจที่นักเรียนจะสามารถจ่ายได้ ขยายเรื่องเงินทุนการศึกษาและกอง ทุนเงินกู้ยืมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน
- เพิ่มกิจการที่เพิ่มรายได้ในสถาบันอุดมศึกษาเช่น การบริการด้านอาชีพ การให้คำ
 ปริกษา การผลิตและจำหน่ายหนังสือด้านวิชาการ วัสดุทางการศึกษา ทรัพย์สินทาง
 ปัญญา การจัดการเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและอื่นๆ เป็นต้น ส่งเสริมโดยการ
 จัดเก็บภาษีของรัฐบาลเพื่อบริจาคให้บุคคลและหน่วยงานทั้งเรื่องของเงินและทรัพย์
 สินอื่นไปในเรื่องการศึกษา

บทสรุป : เส้นทางสู่ความสำเร็จ

(Conclusion: Keys to success)

การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย ต้องการความมุ่งมั่นและจริงใจของผู้ร่วมงานและผู้ เกี่ยวข้องต่างๆ ต้องการความพยายามที่ไม่ท้อแท้ในส่วนของผู้ปกครองและครอบครัว ซึ่งเป็นแก่น สำคัญที่อยู่ใกล้เด็กที่สุดในการพัฒนา นอกจากนั้นความมุ่งมั่นของครูและโรงเรียนก็ยังเป็นกลุ่มที่ ผลักดันให้สร้างพฤติกรรมและความสามารถเด็กอย่างเป็นระบบ ชุมชนและผู้นำทางศาสนาใน ท้องถิ่นก็เป็นผู้วางรากฐานการศึกษาและการริเริ่มให้เด็ก ภาคธุรกิจเจ้าของกิจการอุตสาหกรรม และภาคเอกชนก็สร้างปัญญาที่พอเพียง ประสบการณ์และเป็นแหล่งเงินทุน ซึ่งถือเป็นผู้เข้ามา มีบทบาทใหม่ร่วมกันทางการศึกษา สื่อสารมวลชนก็เป็นเสมือนสถาบันทางสังคมที่เร่งสร้าง ความตระหนักให้กับสาธารณะด้านการศึกษา ภาครัฐบาล คือ องค์การที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการกระตุ้นกระบวนการการปฏิรูป นั่นคือ การร่วมมือกันจัดการด้านทักษะและความพยายาม ของฝ่ายต่างๆ ซึ่งสามารถทำนายอนาคตของสังคมไทยในการกลับกลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างแท้จริง

มันคือ ความอบอุ่น ในการที่ได้ร่วมงานกันในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาของจากทุก ฝ่ายในฐานะผู้วางรากฐานการศึกษา การปฏิรูปจะประสบความลำเร็จได้ก็จากการลงมือปฏิบัติ งริงของหลายๆ ชุมชนซึ่งต้องใช้เวลาหลายปี ครูและผู้นำนับพันนับหมื่นชุมชนเสียสละอุทิศตนก็ พบคำตอบในการเปลี่ยนแนวความคิดและวิสัยทัศน์ในการทำงานและปรับปรุงการศึกษาเพื่อเด็ก โครงการที่ริเริ่มสร้างสรรค์ต่างๆ จะกลายเป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ ความเปลี่ยนแปลงของโลก ยุคใหม่ก็ก้าวเข้ามาสู่สังคมการศึกษาของเราแล้ว จึงเป็นที่หวังได้ว่า ความสำเร็จของโครงการ เหล่านี้จะจัดตั้งและเป็นเส้นทางไปสู่ระบบการปฏิรูปที่ขยายขนาดใหญ่ขึ้น และยกระดับการศึกษา ไทยและทำให้ประเทศไทยได้ตระหนักและสร้างวิสัยทัศน์ในอนาคตอันใกล้นี้

ปรัชญาการศึกษาและองค์ประกอบของปรัชญาการศึกษา

ปรัชญาการศึกษาและองค์ประกอบทางการศึกษา โดยสรุป

	องค์ประกอบทางการศึกษา								
ปรัชญาการศึกษา	จ ุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลั∩สูตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการศึกษา			
1.พุทธศาลน์	1.}ู้จักตนเอง พัฒนาความรู้	1.ทักษะที่จำเป็นต่อการ	1.เป็นกัลยานมิตร	1.รอบรู้และเข้าใจใน	ำ ใช้หลักโยนิโลมนสิการ คือ	1.จัดสภาพลถานที่เรียนให้รุ่มเป็น			
(buddhism)	ความคิด จิตใจ ของตนเองไป ในทางที่เหมาะสม 2.เสริมสร้างลันติลุขในชุมชน และในโลก 3.ให้คิดเป็น รู้จักใช้เหตุผลใน	ประกอบอาชีพและหัฒนาจิตใจ ได้แก่กลุ่มวิชา - เกี่ยวกับธรรมชาติ ศิลปศาสตร์ - เกี่ยวกับสังคม	2.เป็นพนูสูตรทางปัญญา 3.มีคุณธรรม 4.เป็นผู้มีความสามารถ 5.เป็นแบบอย่างที่ดี 6.เป็นผู้ชี่ช่องทางให้ผู้เรียน	 รู้สุบกุระหางท รู้สุบเหต รู้สุบเหต รู้สุบหล 	กระตุ้นให้กระบวนการพัฒนา ความคิด อย่างมีระบบ ลิดโดย แยบคาย ไตร่ตอง มีเหตุ มีผล รู้จักวิเคราะห่ไตร่ตรอง จนเกิด ปัญญา จึงลงมือปฏิบัติ	และมีความพร้อมต่อสภาวะจิตใจ และร่างกายของผู้เรียน จัดสภาพแวด ล้ อมที่ เหมาะลมในการที่ จะ บูรณาการ เพื่อผู้เรียนจะได้ศึกษาตน เอง สิ่งแวดล้อม จริยธรรมและ			
	การแก้ปัญหา อย่างมีปัญญา 4.พัฒนาความเป็นมนุษย์ให้มี ศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรม โดยปุงสร้างความถูกต้อง เพื่อ ความก้าวหน้าทั้งทางวัตถุและ จิตใจ	- เกี่ยวกับศักธรรม - วิขาอาชีพต่าง ๆ	ลามารถปฏิบัติตามแนวการ นีกได้ถูกต้อง 7.รู้รักผู้เรียนทุกคน 8.เป็นผู้ที่ให้ความรู้ได้รอบ ด้าน ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น ครู พ่อ-แม่ เพื่อน หนังสือ ต้นไม้ ฯลฯ	- รู้จักเวลา - รู้จักขุมนุม - รู้จักขุมนุม - รู้จักบุคคล 2.มีความครัทธาและเขา จริงเอาจังในกิจกรรม 3.รู้จักใช้เหตุผลในการ ตัดสิน แก้ปัญหาของตนเอง และสังคม 4 รู้จักช่วยเหลือ บริการ	2.ใช้เนื้อหา วิธีการสอนและใช้ สื่อการเรียนการสอน ที่หลาก หลาย และเหมาะสม กับผู้เรียน ทั้งเพค วัย บุคคล โดยให้ผู้เรียน ได้ประสบการณ์ตรงมากที่สุด 3. สอนจากง่ายไปหายาก สอน จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม 4.ชั้นตอนการเรียนการสอน ใช้หลัก - ปริบัติ คือ รู้ เข้าใจ จดจำได้ - ปฏิบัติ คือ ทู้ เข้าใจ จดจำได้ - ปฏิบัติ คือ ก็กูบัติจากผล การพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ตาม สภาวะ คือ คิดเป็น เกิดปัญญา - ปฏิเวธ คือ รู้แจ้งในความ จริงทั้งปวง	วิชาการ วิชาชาชีพต่างๆ ไปพร้อมกัน 2.ประเมินผลจากผลการปฏิบัติ จากประสบการณ์จริงที่ผู้เรียนแต่ละ คนได้รับ 3.4ัดหาผู้สอนที่มีความ∤ ทักษะ ใน การกระตุ้น ขึ้นนะให้ผู้เรียนได้เกิด ความรู้จริง ทั้งทางด้านวิชาการ วิชา ชาชีพ และคุณธรรม จริยธรรม			

	องค์ประกอบทางการศึกษา							
ปรัชญากา รศึกษ า	จุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลักสูตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการศึกษา		
2.ลารัตถนิยม (Essentialism)	1.ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม ธำรงค่รักษา ค่านิยม สวามเชื่อ จุดมคติ สิ่งที่ดึงามและเป็น ประโยชน์ในอดีตให้กับ คนรุ่นหลัง 2.หัฒนาลติปัญญาของมนุษย์ ให้เฉลียวฉลาด มีความ ประหฤติที่ดีงาม 3.เป็นคนมีระเบียบวินัย			เป็นผู้รับฟังและทำความ เข้าใจเนื้อหาลาระต่าง ๆ ที่ ครูกำหนดให้ เพื่อสืบทอด ดายทอดมรดกทาง วัฒนธรรมแก่คนรุ่นหลัง 2.ฝึกฝนตนเองให้เกิดความ เข้าใจ มีทักษะ ใน ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมของ สังคม มากกว่าการแลดง กาวมคิดเห็น	1. เน้นแบบบรรยาย ถ่ายทอด เนื้อหา ให้ผู้เรียน มากกว่าเปิด โอกาลให้แลดงความคิดเห็น โต้แย้ง 2. ผู้เรียน ต้องเรียนโดยท่องจำ พละปฏิบัติในกรอบที่ผู้สอน ศังไร้ 3.จัดการเรียนการสอนโดยเน้น ให้ครูเป็นดูนย์กลาง 4. เน้นให้ความรู้ภาลทฤษฎีมาก กว่าภาคปฏิบัติ 5.คำนึงมาตรฐานทางวิชาการ มากกว่าลวามแตกต่างระหว่าง บุคคล			
3.อัตถิภาวะนิยม	1.มุ่งพัฒนาความเป็นมนุษย์	1.เน้นมนุษยศาสตร์ เพื่อให้เข้า	1.เป็นผู้มีความเป็น	1.มีเลรีภาพในการเลือก	1.เน้นให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัว	1.จัดบรรยากาศการเรียน}ู้ให้มีสื่อ		
(Existentialism)	อย่างเต็มที่ ใช้เลรีภาพในการ เสือก การตัดสินใจ การแสวงหา ความหมายของชีวิตด้วยตนเอง 2.สร้างลังคมให้มีอิสระเลรีภาพ และ คุณธรรม คุณค่า วินัย ไป พร้อม ๆ กัน โดยการพัฒนา จากการพัฒนาบุคคล พัฒนา ตนเอง 3.ให้มนุษย์เข้าใจตนเอง เข้าใจ	ถึงปัญหาสำคัญ ๆ และเลรีกาพ ของมนุษย์ ได้แก่ วิชา - ศิลปะ - วรรณคดี - ประวัติคาสตร์ - ปรัชญา - ดนตรี 2.วิทยาศาสตร์ และสังคม	ประชาธิปไตยลูง 2.เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จัก ตนเอง ให้เขาได้ดึงเอาความ สามารถของตนมาใช้ ประโยชน์ให้มากที่สุด 3.ขึ้นนะแนวทางกับผู้เรียน ไม่ใช่ออกคำลัง วางแผน ร่วมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้จัก การแก้ปัญหาการต่อสู้กับ	เรียน ตามลักยภาพของตัว เอง ตามลวามเหมาะสม ตามลวามสนใจ ตาม ความถนัด แต่ทั้งนี้ต้องมี วินัยในตนเอง และรับผิด ขอบต่อการกระทำและผล ที่เกิดจากการเลือกกระทำ	เองมากที่สุด เพื่อจะได้ค้นพบ ความรู้ ความจริงด้วยตัวเอง 2. ให้ผู้เรียนเป็นคูนย์กลางของ การเรียนรู้ จึงไม่กำหนดเนื้อหา ให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเลือก เรียนตามที่ต้องการ 3.เรียนรู้จากรูปธรรมที่ใกล้ตัวไป สู่นามธรรม 4.เรียนเป็นรายบุคคลหรือเรือน	การศึกษาต่าง ๆ ครบครัน มีศูนย์สื่อ ห้องลมุด ห้องประชุม โรงพถศึกษา ลนามวิ่งเล่น เพื่อให้อิสระในการ เลือกเรียน เลือกปฏิบัติอย่างเต็มที่ 2. ลนับสนุนให้มีกิจกรรม ดนตรี ศิลปะ สอดแทรกในการเรียนการ สอนทุกวิชา เพื่อให้กิจกรรมมีส่วน ช่วยให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง และ เข้าถึงเป้าหมายของตนเองมากที่สุด		

ปรัชญาการศึกษา	องค์ประกอบทางการศึกษา							
	จุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลักสูตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการลอน	การบริหารและการจัดการศึกษา		
	โลก สามารถ เผชิญปัญหา	สภาพของมนุษย์มากขึ้น	กรอบของสังคมบางประการ		เป็นกลุ่ม คามแต่จะมีผู้เลือก	ที่สุด		
	ต่าง ๆ อย่างชาญอลาด และ	3.ให้ความสำคัญกับวิชาใดก็ได้	ที่เป็นอุปลรรค ที่ทำให้		เรียน	 3.4ัดละรบุผลากรในลาชาวิชาต่าง ๆ 		
	พัฒนาศักยภาพของตนเอง	ที่เห็นว่ามีความเหมาะสมกับผู้	เสรีกาพในการเลือกทางเดิน		5.จัดให้มีผลากหลายวิชาเพื่อให้	ให้พร้อม อย่างน้อย 1 คน ต่อ 1 สาชา		
	ให้คูงขึ้น	เรียน โดยมีวิชาให้เลือกเรียน	ชีวิตและการเรียนรู้โลกกว้าง		ผู้เรียนได้เลือกเรียน ซึ่งถือว่า	เพื่อเป็นผู้ชำนาญการในแต่ละสาขา		
		มากมาย ตามความเหมาะลม	ลดน้อยลง		วิชาต่าง ๆ เป็นเค รื่ องมือให้ผู้	เพื่อสามารถจัดกิจกรรมทางการ		
		ความต้องการ และลักยภาพ	4.มีสัมพันธภาพกับผู้เรียน	,	เรียนได้รู้จักคนเองและเป็นการ	์ สึกษาแก่ผู้เรียนอย่างเดิมที่และ		
		ของผู้เรียน	เทื่อช่วยให้ผู้เรียนกระจำง		เรียนรู้ไปสุกาชนอก	สามารถที่จะขึ้นนะแนวทางให้ผู้เรียน		
		4.ทุก ๆ วิชา จะต้อง เน้นปัญหา	และบ รร ลุเป้าหมายโดยเร็ว		6.ให้ผู้เรียนได้จกิปราช มีการ	แลวงหาลำตอบให้กับคนเองมากที่		
		ความเลรีภาพ ความทุกข์ ชัย			แลดงออก แลดงกวามกิดอย่าง	na		
		ขนะ กวามปราชัย กวามชัดแย้ง			เด๋มที่	4.ประเมินผลทั้งจากทฤษฎีและการ		
		ชึ่งเป็นปัญหาพื้นฐานของมนุษย์				ปฏิบัติ หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ตาม		
		27				ลาามเหมาะลมของวิชาและผู้เรียน -		
4.เสรินิยม	1.มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง โดย	1.วิชาพื้นฐานต่าง ๆ ที่จะปลูกผัง	1.ให้ความลำคัญกับผู้สอน	1.ฝึกฝนดนเองอย่างเค ร ่ง	1.เรียนรู้โดยใช้ความคิด หา	1 จัดหาดรูให้ครบตามสาขาวิชาฟื้น		
(Liberalism)	เฉพาะทางสติปัญญา และ	ความงอกงามทางปัญญา และ	ในการศัดสินใจเลือกวิชา	ครัดตามคุณสมบัติตนเองที่	เหตุผลจากหลักวิชาที่ได้เรียนรู้	ฐานต่าง ๆ และเพียงพอกับระดับขั้น		
	เหตุผลความเป็นมนุษย์	เสริมสร้างความสามารถในการ	ความรู้ว่าประเภทใดที่ผู้เรียน	มือปูตามการแนะนำของผู้	ไว้แล้วเป็นแนวทางพื้นฐานเพื่อ	เรียน โดยต้องได้ครูที่มีความรู้ความ		
หรือ	2.ให้บุคลลามารถปรับตัวได้ ทั้ง	ใช้เหตุผล ซึ่งจัดอยู่ในเนื้อหา	ควรรู้ และตรงกับความสนใจ	สอน	พัฒนาลติปัญญา	สามารถ เพื่อจะมาเป็นแบบอย่างที่ดี		
General Education	ทางร่างกาย จิศใจ ต่อลภาพ	Seven Liberal Art ได้แก่	สองผู้เรียน	2.มีความแม่นยำ ชอบคอบ	2.มีการอภิปรายแลกเปลี่ยน	และสามารถวางกรอบเพื่อให้ผู้เรียน		
	แวดส์ อมทางกายภาพ	- กลุ่มไวยากรณ์ ได้แก่ กาษา	2.เป็นแบบอย่างที่ดีในด้าน	รอบ } ู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ	ความคิดเห็นกันเองของผู้เรียน	ได้อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น		
	าัฒนธ รร ม	ขังกฤษ ภาษาอื่น ๆ โคลง	การคิด ความประหฤติที่ดี	ชึ่งได้จากการศึกษาสิ่งที่นัก	โดยผู้สอนจะเป็นผู้นำเสนอ	เพื่อพัมนาลติปัญญาของผู้เรียนได้		
	3.มุ่งสู่สภาพที่เป็นจริงของ	ารรณคดี	งาม	ปราชญ์รุ่นก่อน ๆ ได้ค้นทบ	ความคิดและสนับสนุนให้ผู้	2.จัดหาต่ำรา งานนิพนธ์ของปราชญ์		
	สังลม โดยให้การศึกษาเป็นการ	- กลุ่มศิลปะ ได้แก่ วิจิตงศิลป	3.มีความเช้มงาดในเ รื่ องวินัย	ไว้แล้ว ซึ่งจะแม่นอำกว่าที่ผู้	เรียนได้ใช้การมรู้และลดีมีญญา	รุ่นก่อน ๆ ไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษา จะ		
	เตรียมตัวสำหรับชีวิต	วาดภาพ ธอกแบบ	ไม้เรียวเป็นอาญาสิทชิ์	เรียนได้ค้นพบด้ายศัวเจง	ขอ งตัวเองอย่างเต็มที่	เป็นห้องสมุด หรือ มุมค้นคว้า		
		🦂 กลุ่มตรรกวิทยา ได้แก่	4.ผู้สอนจะปฏิบัติไปตาม	3.แสดงเหตุผลและความ		3. ประเมินผลจากกาคทฤษฎี		
		ปรัชญา ประวัติศาสตร์	หน้าที่จึงไม่ผูกพันกับผู้เรียน	คิดเห็นที่จะแลกเปลี่ยนกับ				
		- กลุ่มคณิตลาสต ร์ วิทยา		ผู้เรียนหรือผู้สอนให้ชัดเจน				

		องค์ประกอบทางการศึกษา							
Ì	ปรัชญาการศึกษา	จุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลั∩สูตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการศึกษา		
ŀ			ศาสตร์						
			- กลุ่มเรษาคณิต						
- {			- กลุ่มดาราศาสต ร์						
			- กลุ่มดนตรี และธรรมชาติ						
			โดยผู้ เรียนทุกคนต้องเรียน						
			เหมือนกันหมด		£				
			2.งานนิพนธ์เก่า ๆ ทางวรรณคดี						
			ประวัติคาสตร์ วิทยาลาสตร์ที่ไม่						
			ด้าสมัย		Da-A				
	5.พิพัฒนาการนิยม	1.ปุงให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา	า.เน้นประสบการณ์ของผู้เรียน	1.ให้คำปรึกษาผู้เรียนเพื่อให้	1.มี ชิลระในการเลือก	1 ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและ	า สร้าบรรยากาลประชาธิปไตยใน		
	(Progressivism)	เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับไป	เพื่อให้ เข้าใจตนเองและ	ผู้เรียนลงมือกระทำได้เอง ไป	ตัดสินใจ ในสิ่งที่จะเรียนรู้	เน้นการทำงานเป็นทีม เพื่อให้	โรงเรียน โดยส่งเสริมระเบียบวันัย		
	(Progressivisiii)	ใช้ในการกัดสินใจได้ถูกต้อง	สังคมมากขึ้น	ใช่ผู้สอนเป็นผู้กระทำ	เพื่อหัฒนาตนเอง	ทุกคนมีส่วนร่วมและในขณะ	ชองลมาชิกในโรงเรียนเพื่อเครียมตัว		
		2.ให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม	2.วิชาในห ล ักสูตร	2.เป็นผู้รอบรู้หลากหลาย	2.มีส่วนร่วมในการวางแผน	เดียวกันก็มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็น	เข้าสู่สังคมประชาธิปไตยอย่างแท้		
		วิเคราะห์ แก้ปัญหาส่วนตัวและ	- สังคมศึกษา	และมี ประสบการณ์	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	า ายบุคคล	จริง		
		สังคมได้	- วิทยาศาสต ร์	อย่างกว้างขวาง	การหาประสบการณ์ในการ	2.จัดบรรยากาคการเรียนรู้เพื่อ	2.สร้างบรรยากาคทางวิชาการที่ให้ผู้		
		3.ปรับตัวเจ้ากับสังคมที่เปลี่ยน	- ศีลธรรม	3.มีบุคลิกภาพดี	เรียนรู้ ร่ามกับผู้ลอน และ	ให้ผู้เรียนใต้รับประสบการณ์	เรียนเป็นดูนย์กลาง มีแหล่งค้นคว้า		
		แปลงอย่างรวดเร็วได้	- วิชาอาชีพ	4.ยอมรับความแตกต่างของ	ลงมือปฏิบัติกิจกรรมคาม	ตรงจากการเรียนรู้ ด้วยวิจีการ	หาความ รู้อ ย่างกว้างขวาง มีห ้องสมุ ด		
		4.พัมนาการทางอารมณ์ สังคม	- ลุนทรียศาสต <i>ร</i> ์	ผู้อื่น	ี แผนที่วางไ ว้ร่วมกับ	แก้ปัญหา ทดลอง ค้นคว้า	ศูนย์สื่ อ วิชาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อ		
		สติปัญญา ไปท ร้อ ม ๆ กัน	3.หลักสูต ร มีความยืดหยุ่น โดย	5.วางแผนให้เกิดสถานการณ์	3.แลวงหาความ∲ู้ ฅาม	 ผู้เรียนและผู้ลอนมีส่วนร่วมใน 	นักเรียนจะได้ค้นคว้า หาคำตอบ แก้		
		5. มุ่งพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน	เม็กเรียน - ครู ร่วมมือกันสร้าง	การเรียนรู้ต่อผู้เรียนได้ตาม	ความถนัด ความสนใจ อยู่	การอภิปราย ปรึกษาหารือ วาง	ปัญหา ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการ		
		ทั้งร่างกาย สติปัญญา ชารมณ์	รายละเชียดเนื้อหาในหลักสูตร	ความตั้ องการและความ	เลมอ	แผนการเรียนการสอนร่วมกัน	เรียนรู้ด้วยตนเอง		
		ล้งกม จิตใจ	14	สามารถของผู้เรียน	4.เป็นผู้รับประสบการณ์	โดยใช้หลักประชาชิปไตยและ	_3.4ัดหาครูที่มีความรู้ ความสามารถ		
			4.เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมที่จะ	6.คัดแปลงสภาพห้องเรียน	ครงจากการปฏิบัติ ขอ งตน	การจัดรูปแบบการสอนแบบ	ในสาขาวิชาตาง ๆ ให้เพียงพอ ถ้าไม่		
		. V	ใช้ในชีวิตประจำวัน	สื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วมาใช้ใน	เอง	โครงการ(Project Method)	สามารถจัดได้ ควรจะจัดหาในวิชาที่		
				การจัดการเรียนการสอนได้		จัดรูปแบบห้องเรียนแบบจุมชน	มีผู้เรียนลนใจมากที่สุดก่อน เพื่อจะ		

	องค์ประกอบทางการศึกษา							
ปรัชญาการศึกษา	จุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลั∩สูตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการคึกษา		
			7.แลวงหาความ}ู้ อยู่ เล่มอ		นรือลังคม เพื่อให้ผู้เรียนทุกคน	ได้ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้ โดย		
			เพื่อจะได้สมดุลกับผู้เรียนที่		ได้ ขามแสดงความคิดเห็นโดยใช้	กำหนดคุณสมบัติของลรูให้ชัดเจน		
			เลาะแลวงหาความรู้อยู่		 หลักประชาธิปไตย	เพื่อจะได้บุคลากรที่มีคุณภาพ		
			ศลขดเวลา			4 จัดให้มีคูนย์ปฏิบัติการ ห้องหดลอง		
						ในการฝึกปฏิบัติในแต่ละวิชา เช่น		
						ห้องปฏิบัติการทางภาษาห้องทดลอง		
						วิทยศาสตร์ สูนย์ศิลปะ ฯลฯ		
						5.ประเมินผลโดยผลการปฏิบัติ		
6.ปฏิรูปนิยม	า.สร้างสรรค์ความเจริญแก่	 เน้นให้}ัจัก เข้าใจ สภาพสังคม 	1.เป็นทั้งผู้ชื่นนะและกระตุ้น	 แลดงความคิดเห็นได้เต็ม 	1.จัดการเรียนการสอนแบบ	1.โรงเรียนอาศัยความร่ามมือของ		
(Reconstructionism)	สงคม โดยโครงการต่าง ๆ ที่จะ	และชีวิตประจำวันเป็นอย่างดี	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ	ที่สอดคล้องกับหลัก	- โครงการ	ชุมขนและเป็นส่วนหนึ่งของชุมขนใน		
(Neconstructionism)	ใช้ในการปฏิรูปสังคม	โดยจัดให้ทุกวิชา กลุ่มวิชาต้อง	ลิด วิเคราะห์ เพื่อแก้ไข	ประชาธิปไดย	- วิธีของปรัชญา	การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนโดย		
	2.ปุงให้สมาชิกในสังคมช่วยกัน	ปฐมนิเทศ และสร้างแรงจุงใจ	เปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องของ	2.เชื่อมันในตนเองและ	- วิฮีการทางประวั <mark>ติดาลตร์</mark>	ให้เป็นโรงเรียนของขุมขน		
	ลร้างระเบียบ คำนิยม	โดยเน้น ความรู้ ความเข้าใจจาก	ลังคม ตามวิถีประชาธิปไตย	ตระหนักในคุณค่าของคน	เพื่อนำความรู้ไปช่วยแก้ปัญหา	2.ด้านวิชาการ ให้จัดการเรียนการ		
	วัฒนธรรม ของสังคมใหม่ ทั้งนี้	สิ่งไกล้ตัว แล้วจึงขยายางกว้างสู่	2.เชื่อมั่นในตนเอง เชื่อมั่นใน	เอง	ของผังคม	สอนที่ เน้นเนื้อหาวิชาและเกิด		
	ให้ อยู่ บนพื้นฐานสภาพ	สังคม ประเทศชาติ นานา	หลักประชาธิปไตย เชื่อมัน	3.∮จักกวรทำงานเป็นทีม	2.ผู้ เรียนสำรวจความสนใจ	ประสบการณ์ที่ส่งผลต่ออนาคคของ		
	เครษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	ประเทศ	ในผู้เรียน	และสร้างสรรศ์สังคมใหม่	ความด้องการของตนเอง สนอง	บุคกลและสังคม		
	และภายใต้ ระบอบ	2.วิชาการศาง ๆ ได้แก่	3.เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้	4.กระหายที่จะแลวงหา	ความต้องการด้วยการค้นคว้า	3.4ัดบรรยากาศสถานศึกษาที่เชื้อให้		
	ประชาธิปไตย	- เศทษฐกิจ การเมือง	แลดงออกอย่างเสรี จนกว่า	เทคนิค วิธีการต่าง ๆ มา	ขภิปรายแลดงความคิดเห็นใน	ผู้เรียนได้ศึกษากันคว้าด้วยตนเอง		
	3.ปุงให้รู้จักการทำงานร่วมกัน	การปกครอง	เขาจะได้รับการยอมรับจาก	เสนอแนะแนวทางปฏิรูป	เรื่องที่สนใจ ไม่เพียงแต่แลวงหา	ตามความลนใจ และช้อคิดเห็นเกี่ยว		
	ให้ความสำคัญเป็นองค์คณะ	- วิทยาศาสต <i>ร</i> บ ใ สุทธิ์	, มศิมหาชน	สังคมเพื่อความเจริญและ	ความรู้เพียงอ _{ี่} ปางเดียา	กับปัญหาและการแก้ปัญหาของ		
	ของลังคม ภาบคู่กับตนเอง	- วิทยาศาลต ร์ ประชุกศ์	4.បើឯណ័ក្សក្របៀក ណ័កា កែ	ความเป็นประชาธิปไดย	 ล้นคร้า อภิปราย แลดงคราม 	ลังคม เช่น มีเวทีอกิปราย ของกลุ่ม		
	4.ฝุงพัฒนาความ}ิความ	- ศิลปะ	ปัญหา และสนใจในเรื่อง	5.วิพากย์ วิจารณ์	คิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม	สนใจกลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น		
	สามารถ ทัศนคติที่จะออกไป	- กลุ่มวิชากา ร ศึกษา	ต่าง ๆ ใน ลังค ม	อกิปรายได้อย่างมีเ ลร ีภาพ	และแนวทางปฏิทูปสังคม	4.จัดหาครูในลาขาฝาง ๆ ให้มากที่		
	ปฏิรูปสังคมให้ดีขึ้น	- มนุษยลัมพันธ์ระหว่างบุคคล	5.มีทักษะในการราบราม		4.จัดการเรียนการสอนแบบ	สุด เท่าที่จะลงงหาได้ และควรเป็นครู		
		กลุ่ม ระหว่างวัฒนธรรม	วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ สรุป		ยึดหยุ่น จิสระ ไม่บังคับ	ที่มีความรู้ในลาขามนุษยคาลตร์		

ปรัชญาการศึกษา	องค์ประกอบทางการศึกษา							
	จุ ดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลักสูตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการศึกษา		
		- กลุ่มเทคนิดและวิธีการต่าง ๆ	ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี		5.เน้นการเรียนการสอนแบบ	พร้อมกับความรู้คาามลามารถในวิชา		
		- วิชาอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์			เป็นหมู่คณะ	ที่กนัด เพื่อจะได้กล่อมเกลาผู้เรียนให้		
		กับสภาพสังคมในขนาคต				เห็นคุณคำความเป็นคน คุณคำของ		
		4.กำหนดวิชาต่าง ๆ ได้เอง เพื่อ				ดนเอง เพื่อจะได้ดำเนินชีวีดตาม		
		ให้สอดคล้องกับสภาพลังคมใน				กฎเกณฑ์ เงื่อนไขของสังคมอย่างมี		
		ท้องถิ่นและลามารถแก้ปัยหา		-		ความสุขและมีชีวิตเพื่อสังคม		
		ของส่งคมได้		,		5.ประเมินผลจากการปฏิบัติงานเป็น		
						ทีมมากกว่าบุคคล		
7.พฤติกรรมนิยม	า.เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ	า.หลักสูตรแบบวัตถุประสงศ์เชิง	1.ให้ความสำคัญต่อผู้สอน	1.ต้องแสดงพฤติกรรมอย่าง	1.ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของหลักดูตร	1. มีห้องเรียนที่เพียงทธศอฮันเรียน		
(Behavionsm)	คนให้มีความ}ู้ ความสามารถ	เเปิดบระห	เพราะเป็นผู้จัดกระทำ และ	ใดอย่างหนึ่ง คามแนวทาง	และเงื่อนไขของผู้สอน ซึ่งผู้เรียน	ค่างๆ		
(Deliavionsiii)	และรับผิดขอบต่อตนเอง และ	2.หลักลูตรการเรียนทางไกล	กำหนดรัพฤประสงค์	ที่ผู้สอนเลือกให้กระทำ	จะเกิดการเรียนรู้ จาก	2. จั ดใหมีการเรียนกา รลอ นแบบทาง		
	สังคม เพื่อให้สามารถทำงาน	3.หลักสูต รชิงคว ามสามารถ	រមពុធ្យប្បវិសារ	คามเงื่อนไขที่ผู้สอนกำหนด	ลถานการณ์ และเงื่อนไขที่ให้	ไกลโดยมีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม		
	รามกัน สร้างสังคมที่ดีได้	(Competency -based	2.เป็นผู้สร้างสถานการณ์ที่	ใร้ โดยผู้เรียนเป็นผู้กระทำ	กระทำ	และบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อสร้าง		
		education)	เหมาะสมให้เกิดกับผู้เรียน	ด้วยตนเลง แต่กระทำตาม	2.การเรียนการสอนจะเป็นไป	เงื่อนไขให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้		
		4.หลักสูตรแบบโปรแกรมที่	หรือจัดโปรแกรมการเรียน	แนวทางที่ ผู้สอนเลือกให้	คามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้	สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเข้าขั้นเรียนได้		
		กำหนดวิชาต่าง ๆ ไว้แล้ว ในแต่	เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึง	กระทำ	สอนกำหมดไว้จากรายละเอียด	3.สรรหาครูที่มีกวามรู้ ความสามารถ		
		ละโปรแกรม ซึ่งมีการระบุ	ปราชถนาในตัวผู้เรียน		<u>ของหลักสูตร</u>	ที่จะสร้างแรงจูงใจต่อผู้อื่นได้		
		พฤติกรรมที่พึงประสงศ์ของแต่	3.สร้างแรงรูงใจในการเรียนรู้		3.จัดโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อเกิด	และเป็นผู้มีพื้นฐานทางจิตวิทยา		
		ละวิชา และข้อตกลงไว้ล่วงหน้า	ให้เกิดในต้าผู้เ⊀ียน		พฤติกรรมที่พึงปรารถนาในตัวผู้	ด้านต่าง ๆ		
		แล้วจึงสร้างเงื่อนไข พฤติกรรมที่	4.เป็นผู้จัดสิ่งเร็าป้อนให้ผู้		เรียน	4.โรงเรียนมีความพร้อมทั้งจุปกรณ์		
		ผู้เรียนต้องกระทำ	เรียน		4.จัดกระบวนการเรียนการสอน	การเรียนการสอน และบุคลากรที่มี		
					แบบโปรแกรมสำเร็จรูป และ	ความสามารถในการที่จะสอนในชั้น		
					โปรแกรมการสอนทางไกล	เรียน ทำสื่อการเรียนทางใกล		
						5.4ัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะ		
						สมกับวัตถุประสงศ์เชิงพฤติกรรมของ		

	องค์ประกอบทางการศึกษา							
ปรัชญาการศึกษา	จุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลักสุตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการศึกษา		
						า ิ ชาศาง ๆ		
						5.ประเมินผลจากเงื่อนไขที่กระทำ		
						ตามวัตถุบ่ระลงค์เชิงหฤติกรรม		
8.มนุษยนิยม	1.มุ่งพัฒนาศักยภาพของมนุษย์	า.ตามพื้นฐานและความสนใจ	1.เป็นผู้ชาย ผู้สังเกตุการณ์	1. เลือก สนใจ ในสิ่งที่เป็น	1 ชืดผู้เรียนเป็นกูนย์กลาง และ	1 จัดสารหาดรูที่มีความรู้ดี มีความ		
(Humanism)	ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะให้	ของผู้เรียน	มีจิตใจ อารมณ์ ไปพร้อม ๆ	ประโยชน์ต่อการพัฒนา	เน้นภวามสำคัญรายบุคคลมาก	ลิดริเริ่มสร้างสรรค่ มีจิตลำนึกที่ดี เข้า		
(Humanism)	สามารถนำคนเอง พึ่งดนเองได้	2.วิชาในหลักสูตรได้แก่	กับผู้เรียน คือ อำนวยความ	คุณภาพชีวิตของตนเอง	ขึ้น	ใจจิตวิทยาศาง ๆ ได้ดี		
	2.มีความคิดสร้างสรรที่จะทำ	- กลุ่มสังคมลาสต ร์	สะดวก กระตุ้นให้กำลังใจ	2.ค้นคว้า ลงมีอกระทำด้าย	2.จัดกระบานการเรียนการสอน	2.ให้มีแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุด		
	ประโยชน์แก่สังคม มีอิสระ มี	- กา ร เมือง	ร่ามลิด ร่ามทำ เป็นเพื่อนกับ	คนเองอย่างอิสะ ในสิ่งที่	ที่เน้นอารมณ์ของผู้เรียนเป็น	เงื่องเรียน ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ		
	เสริภาพ ในการเลือกกระทำ	- ป รั ขญา	ผู้เรียน	ลนใจ ให้ก่องแท้ โดยไม่	สำคัญ โดยจะต้องคำนึงกึ่ง	วิชาศาง ๆ ในโรงเรียน		
	โดยไม่ให้ผู้ใดเดือดร้อน	- ปุชเทยงงา	2. มีความครัทธาในความ	หนใจประเด็นอื่น ๆ แม้แต่	ความเป็นคน และให้ทัฒนาใน	3.จัดสิ่งแรกด้อมธรรมขาติและสิ่ง		
	3.มุ่งสร้างให้มนุษย์สามารถ	- ศัฒนาการมนุษย์	เป็นคน เชื่อ ไว้าางใจใน	การวัด ประเมินผล	ด้าน Cognitive Domain ,	แาดค่อมในห้องเรียน ห้องวิช ห้อง		
	ดำเนินชีวิตได้อย่างสมบูรณ์	· จิตวิทยา	ลาวแลามารถของบุลคล		Affective Domain un:	ปฏิบัติการวิชาต่าง ๆ ให้เหมาะสม		
		- บุลสิกภาพ	ของตัวเอง		Psycomoter Domain wxrihv,	นละให้ ๆ กพื้นที่ ในลถานสึกษา		
		- คาสนา	3.มีความจริงใจในการสร้าง		q dyo	สามารถเป็นห้องเรียนได้		
		- สากม	สมพันธภาพ กับผู้อื่น		3.ให้ผู้เรียนเลือกในสิ่งที่จะเรียน	. 1		
		· ประวัติศาสตร์	4.มีความเป็นตัวของตัวเอง	1	‡ู้ ห้ายตนเอง			
		- กลุ่มวิชาอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้	5.มีความรู้ ความสามา เ ก		4 เรียนโดยใช้วิธีการที่หลาก			
		ู่ ู้∺ักคาามถนัดของตนเอง ตัดสิน	6.มีความไวต์ อความรู้สึก		หลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบคน			
		ใจและที่งคนเอง	อารมณ์ ของผู้เรียน		เอง เช่น การอภิปรายกลุ่ม การวิ			
			7.≸จักประยุกศ์แนวคิดจาก		หากป วิเคราะน์ การแลดง			
			หลาย ๆ ทฤษฎีมาใช้ในการ		บทบาทสมมุติ เป็นตัน			
			เรียนการสอน		5.การเรียนการสอนต้องแสดง			
			8.เป็นคนมีความคิดร์เริ่ม		อารมณ์ ความรู้สึก ไปพร้อม ๆ			
			สร้างสรรค์		กับเนื้อหาวิชา เพื่อให้เห็นว่า			
					การเรียนรู้ไม่สามารถเกิดได้ภาย			

	องค์ประกอบทางการศึกษา							
ปรัชญาการศึกษา	จ ุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลักสุตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการศึกษา		
					ใต้ บรรยากาลของเนื้อหาวิชา เพียงอย่างเดียว หรืออารมณ์ เพียงอย่างเดียง แต่จะเกิดไป พร้อมกันทั้ง 2 อย่าง	Ξ		
9.มนุษยนิยมแนวใหม่	า.พัฒนาคนให้สมบูรณ์ในทุก ๆ	1.ภามสาขาวิชาต่าง ๆ เช้าด้วย	1.มีความรู้ความสามารถในวิ	1.มีระเบียบวินัย จริยธรรม	1.เลริมล⊁้างความแข็งแ ร งของ	1 การจัดสถานที่เรียนให้ใช้สถานที่ที่		
(Neo-Humanism)	ล้าน โดย	กันแล้วแต่ความเหมาะสมของ	อชาต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตร	ฝุณธารม	รางกาย โดยการบริหารร่างกาย	เห็นว่าเมาะสม เช่น		
(NGO Hamanisin)	 พัฒนาจำนริยภาพที่แฝง 	เพศ วัย และสภาพสังคม	2.มีความรับผิดขอบ	2.เลือกกระทำ เลือกเลียน	และจะได้รู้จักฝอนคลาย ซึ่งจะ	- ระดิบก่อนการประกมศึกษา อาจ		
	อยู่ให้ปรากฏมากที่สุด	2.แทรก ศิลปะ งานฝีมือ เพลง	3.มีระเบียบวินัยในคนเอง	แบบในสิ่งที่ค้องการกระทำ	สมผลให้ใช้ชีวิตได้อย่างเป็นลุข	ใช้ วัด ศูนย์พัฒนาเด็ก ศูนย์สาธารณ		
	- พัฒนาร่างกายและจิตใจ	เกมส์ กีฬา การละเล่นและ	อย่างเคร่งกรัด	14	2.จัดซึ่งแาดล้อมให้เหมาะกับ	สุขมูลฐานในห้องถิ่น คูนย์เยาาขน		
	ใปหร้อม ๆ กัน	ธรรมชาติ การสร้างกาพพจน์เชิง	4.มีใมฅ รี มีความรัก ความ	3.มีอสระในการแลดงกวาม	ทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวพันกับชีวิต	เป็นต้น		
	 พัฒนาคาามรู้ทั้งวิชาชีพ 	ลร้างสรรค์ จริยธรรม วัฒนธรรม	แมดดา จริยธรรมสูง	กิดเห็น	เงื่อหัฒนาคนให้อกไปสู่สังคม	- ระดับประถมศึกษา ถึง มัธยม		
	และวิชาการ	ประเพณี การพึ่งตนเอง การใช้	5.เข้าใจความสัมพันธ์ของ	4.มีความมั่นลงทางจิตใจ มี	u	สึกษา สามารถจัดการสึกษาได้ทั่ง		
	-นำความรู้ด้านต่าง ๆ	เหตุผล ความมีระเบียบวินัย	ร่างกายและจิตใจเป็นอย่างดี	สมาธิดี∮จักจินตนาการ	3 ให้ความรู้จากรูปธรรม ไปสู	 จถานที่ในโรงเรียนสำหรับผู้ที่อยู่ใน 		
	มาลห้างระบบการเมือง	าลฯ	6.มีความ∱ู้ ความสามาชถ	อย่างถูกต้องแม่นยำ	นามธรรม ซึ่งจะเนี่ยวนำให้เข้า	วัยเรียน และสภานที่มอกโรงเรียน		
	เครษฐกิจ และสังคม ที่จะนำ	โดยแทรกในวิชาใด ๆ ที่มีการ	ทักษะการบุรณาการ การจัด	5 เชื่องในในคนเอง กาคกูมิ	ใจเรื่องที่เป็นนามอรรมได้อย่าง	จำหรับผู้ที่พันวัยการศึกษาใน		
	ความผาสุกมาสู่มวลมนุษย์	ลอนในโรงเรียน	กิจกรรมการเรียนการสอน	ใจในคนเอง	งายดาย และเป็นไปโดย	โรงเรียนแล้ว โดกใช้ลถานที่ชุมนุม		
	2.ให้มีความรัก ความเมดาต่อ	3. กา ะ ฝึกสมาชิ	7.เข้าใจจิตวิทยา ด้านต่าง ๆ	6.ตระหนักในคุณค่าของ	ธรรมชาติ เช่น การเล่านิทาน	ของขุมขน หรือที่ใด ๆ ที่เห็นว่า		
	ชีวิตของดนเอง เพื่อนมนุษย์ พืช	4.การฝึกบริหารร่างกายตาม	ได้ดี โดยเฉพาะจิควิทยา	ักเ ท เอง	การแสดงผทบาทสมมุติ การ	เหมาะสม		
	สัตว์ สิ่งแาดล้อมรอบตัว เพื่อ	หลักสมาธิและหลักโยคะ(Yoga	เข็ตเนาการ	7.ป ร ับด้วเข้ากับบุคถลและ	สาธิต และวิธีอื่นๆ	- ระดับถุดมศึกษาและวิชาชีพ ใช้		
	ลร้างความพร้อม ในการดำเนิน	หมายถึง Union หรือ ความเป็น	8.∮ เข้าใจกายวิกาค สรีระ	สิ่งแวดล้อมในสังคมได้เป็น	4.ให้ผู้เรียนได้ฝึกพัฒนาลมอง	ลถานที่ ที่เห็นว่าเหมาะลมตามความ		
	ชีวิตอย่างมีความรับผิดขอบต่อ	จ์นหนึ่งจันเดียากัน)	ของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่าง	อปางดี	ทั้งสองชีก เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน	พร้อมของผู้เรียนที่จะเกิดการเรียนรู้		
	ตนเอง สังคม ทรัพยากร		ยิ่งต้องเข้าใจการทำงานของ		ได้คิด จดจำ ใช้ภาษา มี	ได้ และมีสื่อการเรียนการสอนที่		
	สรรมขาติ		สมองของมนุษย์ คือ สมอง		ระเบียบกฎเกณฑ์ วิเคราะห์	เหมาะสม เช่น เรียนที่บ้าน ที่		
			<u> ชีกช้าย เน้นกา</u> รทำงานด้าน		ข้อมูล จากพัฒนนาการของ	มหาวิทยาลัย หรือสถานประกอบการ		

ปรัชญาการศึกษา	องค์ประกอบทางการศึกษา								
	จุดมุ่งหมายทางการศึกษา	หลั∩สูตร	ผู้สอน	ผู้เรียน	กระบวนการเรียนการสอน	การบริหารและการจัดการศึกษา			
			วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์		หมองชีกข้าย และมีจินคนาการ	2.การจัดหาบุคลากร ค้องได้ผู้ที่เ			
			ชีกขวาเน็นด้านศิลปะ		ความเป็นศิลปิน สุนทรียะ การ	ความรู้ ลวามสามารถ ทั้งด้านวิทย			
			ศูนทรียะ		ลิดที่แปลกในป วิเริ่มสร้างสรรค์	สาสตร์ วิทยาศาสตร์ สิลปศาสต			
					จากสมองจีกขวา	และมีพื้นฐานทางจิตวิทยา เข้าใ			
					5.ใช้กระบวนการสมาธิ โยคะ	กายวิถาคและส <i>ริร</i> วิทยาพอลมภว			
					ผลมผลานในวิชาต่าง ๆ เพื่อส่ง	นอกจากนี้ฮังศ้องเป็นผู้ที่มีความใร้			
					ผลให้ ใช้ ลมองใต้ อย่างมี	ความเมฅตา หวามจริงใจ			
					ประสิทธิภาพ และมีความรักใน	3.คึงบุลลากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็เ			
					नेनीव	 ผู้ถายทอดวิทยาการด้านต่าง ๆ ได้			
					6.จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.จุปกรณ์การเรียนการลอนจัดหาใเ			
					แบบรามสาขา และจัดตาม	เหมาะกับ เพศ วัย งบประมาณ นอ			
					ภวามสนใจของบุคคล และกลุ่ม	จากนี้ ซังสนับสนุนให้มีการประชุกเ			
				1-1	(र्चाम	สิ่งที่มีอยู่ในท้องก็เมเาใช้พัฒเนากา			
					- กลุ่มลนใจปฏิบัติธรรม โดย	เรียนกา รสอ น			
					การฝึกสมาชิ การเข้าร่วม	4.สร้างความเข้าใจต่อบุลคลากร เพี่ย			
					กิจกรรมทางคาสนา	ให้ทุกคนเห็นความสำคัญของสิ่			
					- กลุ่มสนใจวิชาการ วิทยาการ	ศางๆ ในโลก			
					เทคโนโลยี กิจกรรมทางวิชาการ	5.ประเมินผลตามสภาพการฝึเ			
					กลุ่มสนใจสิสปะ คนตรี การ	ประสบการณ์การเรียนรู้ ตามที่ผู้เรียน			
					ละเล่น การแสดง	เลือกเรียน			
			0.0		- ชาชีพต่าง ๆ	6.ให้การส่งเลริมการพัฒนาความ			
					- กฤมสนใจการเมือง สิงสม				
					- กลุ่มสนใจธรรมชาติและสิ่ง				
					แาดด้อม	 ปลบๆ			
				1-V-					
				A Company of the Comp	•				

เอกสารหมายเลข 4

คำอธิบายองค์ประกอบทางการศึกษา 6 ด้าน

คำอธิบายองค์ประกอบทางการศึกษา

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา

จุดมุ่งหมายทางการศึกษา หมายถึง เป้าหมายในการพัฒนาคน เพื่อให้เกิดความเจริญ งอกงามทางปัญญา โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาไปสู่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

2. หลักสตร

หลักสูตร หมายถึงแนวทางที่ช่วยในการสอนและการตัดสินใจเกี่ยวกับวิะการให้การ ศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ หลักสูตรจะระบุถึงสิ่งที่ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ สิ่งที่ควรจะสอนในโรงเรียน แต่ไม่ได้ระบุกระบวนการเรียนการสอน

3. **ผู้สอน**

ผู้สอน หมายถึง ผู้จัดการ ผู้ถ่ายทอดวิชา ตลอดจนอบรมคุณธรรม ศีลธรรม และนำแหล่ง
วิทยาการต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ด้วยวิธีการที่เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้สอน
จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและทักษะมากพอที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้
เรียน

4. ผู้เรียน

ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการพัฒนาสติปัญญา ทักษะและประสบการณ์จากการ เรียนรู้ของตน เพื่อจะเป็นแนวทางไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ๆ ในทางที่เหมาะสม และนำ ความรู้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพของตนเองได้

5. กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่ผู้ สอนต้องการ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนประกอบไปด้วย กิจกรรมการเรียนรู้และเนื้อหาวิชาที่ เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนและสภาพของสังคม

6. การบริหารและการจัดการทางการศึกษา

การบริหารและการจัดการทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการทางการศึกษาของ
บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น การวางแผนการศึกษา การ
พัฒนาองค์กร การวัผลประเมินผล การพัฒนาสื่อ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การ
พัฒนาบุคลากร เป็นต้น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ตามปรัชญาการศึกษาที่กำหนด
ไว้ โดยให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ซึ่งจะเป็นผู้ที่จะนำความรู้ ความสามารถไปพัฒนาประเทศ
ในด้านต่างๆ ได้ในอนาคต

เอกสารหมายเลข 5

รูปแบบการศึกษาหรือประเภทการศึกษา และ ระดับชั้นการศึกษา

รูปแบบการศึกษาหรือประเภทการศึกษา

1. การศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education)

การศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) หมายถึง รูปแบบการศึกษาที่จัด อย่างมีระบบมาตรฐานแน่นอน มีหลักสูตร มีการจัดขั้นเรียนให้สอดคล้องกับอายุและพื้นฐาน ความสามารถของผู้เรียนในแต่ละขั้น (Age - Specific) โดยเรียงลำดับจากระดับขั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา เตรียมอุดมศึกษา อาซีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีการจูงใจผู้เรียน โดยการ มอบวุฒิบัตร ประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับขั้นต่างๆ โดยการวัด และประเมินผลผู้ที่ถูกคัดเลือกให้ผ่านระดับขั้นต่าง ๆ หรือสำเร็จการศึกษาต้องผ่านเกณฑ์หรือ มาตรฐานที่วางไว้อย่างเป็นระบบ

2. การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Nonformal Education)

การศึกษานอกระบบโรงเรียน (1 onformal Education) หมายถึง การศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อ ส่งเสริมการศึกษาในระบบ เป็นการแก้ปัญหาให้แก่บุคคลในกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ใน ระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่พลาจโอกาสที่จะเรียนในระบบโรงเรียน หรือผู้ที่มี อายุเลยวัยที่จะเรียนในระบบโรงเรียนของแต่ละขั้น เป็นการจัดการศึกษาที่มีแบบแผน มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่แน่นอน ส่วนใหญ่การศึกษาลักษณะนี้ จะกำหนดเวลาในช่วงระยะ หนึ่ง ซึ่งไม่ยาวนานมากนัก เน้นการส่งเสริมความรู้ความสามารถที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาของผู้ เรียนโดยตรง จึงเน้นการถ่ายทอดความรู้แบบเบ็ดเสร็จและการเรียนทางไกล ผู้เรียนจะเรียนโดย แบ่งเวลาจากการทำงานประจำวันหรือกิจวัตรประจำวัน เพื่อให้เวลากับการเรียนแบบนี้ มีการวัด ผลประเมินผลให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานของแต่ละระดับชั้น และมอบวุฒีบัตร ประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของแต่ละระดับชั้น

3. การศึกษาแบบธรรมดาวิสัย หรือการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education)

การศึกษาแบบธรรมดาวิสัย หรือการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) หมายถึง การศึกษาที่ไม่อยู่ในระบบโรงเรียนและและนอกระบบโรงเรียนไม่มีแบบแผนใดๆ ไม่ต้องเรียนใน โรงเรียน ไม่กำหนดระยะเวลาในการเรียน แต่เกิดจากการที่ผู้ที่ศึกษาได้เรียนรู้จากสิ่งต่างๆ ที่อยู่ รอบตัว เช่น ครอบครัว เพื่อนบ้าน สถานที่ทำงาน สื่อมวลชน องค์กรต่างๆ และห้องสมุด รวมทั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม แล้วผู้ศึกษาได้มีโอกาสใช้ความคิด การฝึกทักษะ และมวล ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life - long 3rocess) รวมทั้งในด้านความรู้และ ค่านิยมของสังคมด้วย จึงไม่มีเกณฑ์วัดมาตรฐานทางวิชาการและวุฒิบัตรที่จะแสดงระดับ ความสามารถของผู้เรียน

ระดับการศึกษา

- 1. การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา หมายถึง เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็ก 3-5 ปี ใน ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจสติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและสังคม เพื่อรับการศึกษาในระดับต่อไป ซึ่งจัดในรูปชั้นเด็กเล็กอนุบาล ศึกษา หรือในรูปศูนย์พัฒนาเด็กประเภทต่าง ๆ โดยขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละพื้นที่ และกลุ่ม เป้าหมาย
- 2. การศึกษาระดับประถมศึกษา หมายถึง เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กอายุ 6-11 ปี เพื่อมุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนไปพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามรถขั้นพื้นฐานและให้สามารถคงการอ่านออกเขียน และคำนวนได้
- 3. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือชั้นมัธยมศึกษา หมายถึง การศึกษา ที่มุ่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรมความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการความสนใจและความถนัดของตนเอง ทั้งในวิชาการ และวิชาชีพ ตลอดจนสามารถประกอบการงานและอาชีพตามควรแก่วัย
- 4. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือการศึกษาระดับเตรียมอุดมศึกษา หมายถึง เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจเพื่อเป็น พื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อให้เพียงพอแก่การการประกอบการงาน และอาชีพที่ตนถนัดทั้งอาชีพอิสระ และรับจ้าง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม ที่จำเป็นสำหรับการประกอบการงาน และอาชีพ และการอยู่ร่วม กันในสังคมอย่างมีสันติ
- 5. การศึกษาอุดมศึกษา หมายถึง การศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ผลิตคน ระดับวิชาชีพชั้นสูงเพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนง เป็น เป็น แหล่งสร้างและพัฒนาองค์ความรู้เสริมสร้างความสามารถในการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนเป็นศูนย์ รวมนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถแขนงต่างๆ เป็นจำนวนมาก

6.**การศึกษาอาชีพและการศึกษาระดับอาชีวศึกษา** หมายถึง การศึกษาที่จัดให้ สำหรับผู้ที่มีความต้องการจะประกอบวิชาอาชีพ ได้แก่

- 6.1 ผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพในระดับแรงงานมีฝีมือ หมายถึง ผู้ที่ศึกษาอบรม ระยะยาวในระดับวิชาชีพเทคนิด เช่น ผู้เข้าเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้เข้าเรียน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อหาความชำนาญในการควบคุมคุณภาพของงาน ในระดับหนึ่ง ผู้เข้าศึกษาในระดับนี้ จะอยู่ในกลุ่มอายุเดียวกันกับชั้นเตรียมอุดมศึกษา และระดับ อนุปริญญา คือจะเริ่มตั้งแต่เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- 6.2 ผู้ที่ต้องการประกอบวิชาชีพในระดับแรงงานไร้ฝีมือ หมายถึง บุคคลที่ผ่าน การฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อให้ได้ความรู้ ความสามารถ ในด้านวิชาชีพต่างๆ ให้สามารถประกอบ อาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยความชำนาญการมากนัก ผู้เข้าศึกษาในระดับนี้ จะเป็นบุคคลทั่วไป จะอยู่ในวัยใดก็ได้ เพราะสามารถฝึกอบรมได้ตามหน่วยงานที่เปิดให้การอบรม

ข้อความใน เนื้อหา สาระ ของ เอกสารบทสรุปของโครงการฯ เรื่อง "การศึกษาไทยใน ยุคโลกาภิวัตน์ : วิสัยทัศน์การเรียนรู้สังคม" (แปลจาก Thai Education in the Era of Globalization : Vision of a Learning Society ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ และตรวจผลการวิเคราะห์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.คำนำ

1/1.ประเทศไทยได้มองย้อนถึงประสบการณ์ในการพัฒนาแบบไทย และ ค้นพบวิถีไทย คือ ความพยายามในการพัฒนาแบบ "วิถีไทย" ซึ่งจะซักนำประเทศไปสู่การสร้างมรดกทางวัฒน ธรรม และการสร้างสรรค์สังคม พร้อมๆ กับการดำรงความสามารถในการแข่งขันกับสังคมโลก

½.ระบบการศึกษาของประเทศไทยจะต้องมีบทบาทเข้าถึงวิถีไทย กับสิ่งที่ต้องเผชิญหน้า อย่างท้าทายในศตวรรษที่ 21 ที่จะถึงนี้ ระบบการศึกษาและการฝึกอบรมของประเทศไทยจะต้อง ได้รับการปฏิรูปซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือในการให้ความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะและ สำคัญที่สุด คือ ความสามารถในการดำรงอยู่อย่ เงสงบสุขและสร้างผลิตผลของคนไทยยุคใหม่ใน ถนาคต

1/3.การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์: วิสัยทัศน์ในการเรียนรู้สังคม เป็นบทสรุปรายงาน ฉบับนี้โดย คณะศึกษาในโครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นองค์กรเอกซนซึ่งได้จัด ตั้งขึ้นเพื่อระดมความคิด (think tank) และปรารถนาที่จะให้อนาคตของประเทศไทยและยุทธ ศาสตร์การศึกษาไทยประสบผลสำเร็จ ซึ่งเป็นแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษานี้ มีกลุ่มผู้สนใจทาง การศึกษาได้พยายามสร้างสรรค์ให้แนวคิดนี้นำประเทศไปสู่ความเป็นจริงให้ได้

บทน้ำ (Introduction)

1/4.ความก้าวหน้าอันยิ่งใหญ่ในด้านการสื่อสารทางไกลและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่ง เป็นผลจากความเจริญก้าวหน้าของมนุษยซาติเหนือจินตนาการ พลังแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่เพียงแต่ เอื้ออำนวยต่อการติดต่อของมนุษย์กับผู้อื่นที่รวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น แต่เป็นทั้งสิ่งที่ น้ำไปสู่โลก "ยุคไร้พรมแดน" โลกแห่งกระแสสังคมเศรษฐกิจและการเมืองมีผลต่อทุกประเทศ นั่น คือ โลกที่กำลังค้นหาสมดุลย์แบบใหม่ ระหว่างค่านิยม ความคิด และวิถีชีวิตอันหลากหลายทาง วัฒนธรรมของกระแสโลกและกระแสท้องถิ่น

1/5.วิสัยทัศน์และความเฉลียวฉลาดที่จะเข้าใจกระบวนการโลกาภิวัตน์ วิธีการแห่ง กระแสโลกาภิวัตน์เท่านั้น จึงจะสามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างสันติสุข และมีผลผลิตสอดคล้องกับ สังคมโลก

1/6 มีทรัพยากรบุคคล ที่ได้รับการศึกษาอย่างดี

1/7. สามารถดำรงอยู่ได้ในโลกของความเปลี่ยนแปลง

1/8.มุ่งไปที่การสร้างคนให้ดำรงชีวิตแบบใหม่ และทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่าง ด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม ในโลกยุคโลกาภิวัตน์จะต้องเร่งเร้าให้ผู้คนในอนาคต จะต้องปรับตัว และตระหนักในกระแสของเศรษฐกิจและสังคม พวกเขาจะต้องเตรียมตัวเข้าสู่วัฒนธรรมที่ชับ ข้อนและผสมผสาน ความเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม วิถีชีวิตแบบพลโลก ทั้งยังต้องพยายามดำรง เกกลักษณ์และแนวคิดของตนเองเกาไว้ด้วย

1/9.คณะกรรมการ การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เป็นคณะบุคคลที่ไม่ใช่รัฐบาล และ ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อ มองหาวิสัยทัศน์ต่อระบบการศึกษาของประเทศไทย ได้รับการสนับสนุน โดย ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันการเงินของไทย การประชุมที่จัดเป็นรูป แบบใหม่ของการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยเอกชนเกี่ยวกับการศึกษา มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความ พยายามที่จะค้นหา นโยบายที่จะพัฒนาการศึกษาของชาติ

1/10.การปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศไทย ที่จะเป็นแนงทางในการพัฒนาให้เข้ากับ กระแสความเคลื่อนไหวโลกาภิวัตน์ ซึ่งเกิดขึ้นในทุกด้านของการพัฒนาประเทศ สิ่งนี้ตั้งอยู่บน พื้นฐานความเชื่อที่ว่า การปฏิรูปนั้น มีความจำเป็นต่อประเทศ และดำเนินไปสู่ก้าวย่างของการ เปลี่ยนแบ่ลงของสังคมโลก และเป็นการเตรียมตัวคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เยาวชนรุ่นใหม่ เพื่อ ที่จะ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมโลก ยุคศตวรรษที่ 21 ได้อย่างกล่มกลืน

2.ทัศนต่อการพัฒนาของประเทศไทย (Development Perspective for Thailand)

2/1.ผลของนโยบายเศรษฐกิจก้าวหน้า ด้วยเหตุนี้เองจึงมีความต้องการพัฒนาในรูปแบบ ใหม่ เป็นการพัฒนาอย่างมีวิสัยทัศน์ คือ ตระหนักว่า การพัฒนาเศรษฐกิจนั้นจะต้องคำนึงถึง เอก ลักษณ์ การดำรงอยู่ของสังคมและวัฒนธรรม

2/2.สภาวะเศรษฐกิจและการค้าของโลกผลักดันให้ประเทศไทยมีการปรับตัวอย่างสูงใน ด้านนโยบายเศรษฐกิจและการค้า ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงและการต่อสู้ ในการเปรียบเทียบ ด้านผลประโยชน์ของประชาคมโลก รวมทั้งความเติบโตด้านการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยจะต้องค่อยๆ เปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ จากการเน้นทรัพยากรที่มีอยู่ การใช้แรงงานคน ในภาคอุตสาหกรรมไปสู่ความก้าวหน้า การเน้นความรู้ การใช้เทคโนโลยีในการผลิตมากยิ่งขึ้น

2/4.ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญในเรื่อง <u>การพัฒนาที่ยั่งยืน" (sustainable</u> development) นั่นคือ ต้องให้ความสำคัญในเรื่องสังคมและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กับการดำรง ความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่น

2/5.สร้างสรรค์ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจไปพร้อมๆ กับการสร้างสังคมที่ดีงามมีวิสัยทัศน์ ต่อสังคมโลก (global perspectivs) ที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประเทศ

2/6.ฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยและอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยไว้

2/7.เชิดสูวัฒนธรรมของท้องถิ่น ค่านิยมทางสังคม (Social justice) และความถูกต้อง ชอบธรรม จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตของสังคมไทยในอนาคต

2/8.ความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ การค้า การเติบโตของชนชั้นกลางยุคใหม่และค่านิยม ประชาธิปไตยที่รุนแรงของคนหนุ่ม-สาว ที่มีการศึกษายุคใหม่ ต้องการปรับเปลี่ยนรัฐบาลที่มี ขนาดใหญ่ ระบบอุปถัมภ์ของระบบราชการ ประชาชนต้องการปกครองตนเอง ในขณะเดียวกัน การเมืองที่ง่อนแง่น วัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์ และระบบราชกำรที่อ่อนแอยังคงขัดขวางการเปลี่ยน แปลงและการพัฒนาประเทศให้ซ้าลง

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (Development Fundamentals)

3/1.มีความคาดหวังในการพัฒนาในอนาคต ซึ่งเป็นความต้องการอย่างยิ่งของคนไทย เป็นความต้องการทั้งส่วนบุคคลและสังคม การใช้วิสัยทัศน์ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความ สามารถในการปกครองตนเองจะเป็นสิ่งรับประกันและก่อให้เกิดความสำเร็จที่ยั่งยืนในการพัฒนา ประเทศ

3/2.การพัฒนาประเทศในอนาคต จะต้องสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของซุมชนด้าน เศรษฐกิจและสังคมเศรษฐกิจและสังคมที่เข้มแข็ง ซุมชนทั้งในเมืองและชนบทที่มีศักยภาพด้าน วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นพลังที่เข้มแข็งของชาติ

3/3.ชุมชนจะต้องมีความสามารถในการพึ่งตนเองไม่เพียงแต่มีความเข้มแข็งและสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับสภาวะเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศได้อย่างเป็นสุข

3/4.คนรุ่นใหม่ของไทยควรจะพึงพอใจกับการมีชีวิตที่สงบสุขและพึ่งตนเองได้ภายในชุม ชนของตนเองแทนที่จะดิ้นรนไปทำมาหากินในถิ่นอื่นหรือในเมืองใหญ่

3/5.สามารถดำรงรักษาและนำมาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไปสู่บุตรหลานในอนาคตได้

3/6.พวกเขาจะต้องมีการฝึกฝนทักษะในด้านความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอในการจัด การสิ่งแวดล้อมของซุมซน ดังนั้นซุมซนในท้องถิ่นจะต้องมีความรับผิดซอบในการปกครองตนเอง ร่วมกันโดยจัดการให้มีการสร้างเศรษฐกิจที่ขึ้นในท้องถิ่น 3/7.ผู้นำซุมชนควรจะกระตุ้นเร่งเร้าให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการสร้างสรรค์ ซุมชน

4.การก้าวไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (toward a Learning Society)

4/1 การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปลู่ท้องถิ่น

4/2.ระบบการศึกษาและระบบการฝึกอบรมที่พึงประสงค์จะต้องทำให้คนไทยสามารถ ประยุกต์และดำรงอยู่ได้อย่างพอเพียง นั่นคือ เป็นการศึกษาที่ให้ทั้งทักษะในความรู้ทั่วไปและ ทักษะวิชาชีพรวมทั้งทักษะในการเรียนรู้และการรับรู้อย่างเพียงพอ (perceptive minds)

4/3.มีความรักในการรู้ และมีทักษะ "เรียนรู้เพื่อที่จะเรียน" (learning how to learn) มัน เป็นการศึกษาที่เตรียมคนให้มีความสามารถที่จะตัดสินใจได้อย่างสมเหตุสมผล รู้จักทางเลือกที่ดี ทำหน้าที่ของพลเมืองดีและกล้าในการแสดงความคิดเห็นตามสิทธิและเสรีภาพของระบอบ ประชาธิปไตย

4/4.การศึกษาจะต้องสร้างให้ประชาชามมองสิ่งต่างๆ อย่างชัดเจน สามารถเลือกสิ่งที่สอด คล้องและเหมาะสมกับครอบครัวและชุมชน ไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งมัวเมาไร้ประโยชน์

4/5.เตรียมให้ประชาชนค้นหาอาชีพในชุมชนหรือแหล่งอื่นด้วยความเชื่อมั่น อีกทั้งมี ความตื่นตัวในการรับรู้ใหม่ๆ เปิดโลกทัศน์ทางสังคมและวัฒนธรรมให้แก่ประชาชน

4/6.การศึกษายังทำให้คนรู้จักปรับตัวเข้าหาผู้อื่น เป็นการศึกษาที่ทำให้รู้จักและแลก เปลี่ยนความรู้กับสมาชิกอื่นในสังคม

4/7.การศึกษาในแนวทางหนึ่งที่จะผลักดันให้ประเทศไทยก้าวหน้าไปสู่สังคม แห่งการเรียนรู้

5.วิสัยทัศน์ด้านยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษา (Strategic vision)

5/1.ระบบการศึกษาที่พึงประสงค์เพื่ออนาคตอันสดใสของเมืองไทยควรจะส่งเสริมให้แต่ ละคนได้เข้าถึงความสำคัญของการศึกษาที่แต่ละคนจะต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสูงสุด 5/2.เปิดโอกาสทางการศึกษาควรจะกระจายไปอย่างทั่วถึงโดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อขาติ สถานภาพทางเศรษฐกิจ รูปร่าง ลักษณะ และสุขภาพทางจิตใจ การศึกษาควรจะเป็นสื่อกลาง (means) ในการปรับปรุงสังคมและทำสังคมให้มีความเสมอภาคสำหรับทุกคน

5/3.การขยายตัวการศึกษาภาคบังคับเป็น 9 ปีหรือ 12 ปี

5/4.การศึกษานอกระบบที่เป็นการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

5/5.การศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อระดมสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อาทิ เรื่องของอายุ เชื้อชาติ ข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ธรรมชาติของร่างกาย และสภาพจิตใจ เป็น การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในชุมชนโดยให้เรียนรู้อย่างมีความสุขพร้อมกับใช้วิธีการง่ายๆ ในการ ศึกษาและฝึกอบรมในชุมชนของตนเอง

5/6.พลเมืองไทยไม่ว่าจะร่ำรวยหรือยากจนอยู่ในเมืองหรือขนบทไม่ว่าจะปกติหรือด้อย โอกาสควรจะได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของเขาเหล่านั้นนานที่สุดเท่าที่เขา ต้องการและทำให้ชีวิตของเขา ครอบครัวของเขาและสังคมของเขาดีขึ้นโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา

5/7.จัดการศึกษาเพื่อบุคคลหรือชุมชนเพราะต้องใช้ทรัพยากร เทคโนโลยี การจัดการและ ประสานงานระหว่างสถาบันต่างๆ ในสังคมเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังต้องการการร่วมมือที่ สัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อที่จะปรับปรุงการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสิ่งแวดล้อมทางการ เรียนรู้ในทุกชุมชนให้มีประสิทธภาพ

5/8.ปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จได้นั้นประเทศไทยต้องมีระบบความคิดเกี่ยวกับครอบครัว สถาบันทางศาสนา องค์การธุรกิจ สื่อสารมวลชน องค์การเอกชน นำไปสู่ทัศนะของกระบวนการ การศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งเรียกว่าการศึกษาเพื่อปวงชนหรือปวงชนเพื่อการศึกษา (Education for all or All - for - Education) อันเป็นแนวคิดทางการศึกษา

5/9.สถาบันต่างๆในสังคมเหล่านี้คือผู้มีส่วนร่วมของโรงเรียนในท้องถิ่นในการพัฒนาการ ศึกษาและการฝึกอบรมที่เหมาะสมที่สุดในชุมชน รูปแบบการเปลี่ยนแปลงนี้จะต้องคล้ายคลึงกับ

5/10.การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นที่เร่งรีบซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐาน ของความเชื่ออย่างมั่นคง คนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ซึ่งถึงความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ และยัง สามารถจัดระบบการศึกษาของท้องถิ่นให้เหมาะสมสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในสภาพแวด ล้อมแต่ละท้องถิ่น

6. ยุทธศาสตร์ทางการศึกษา (Strategies)

6/1.ระบบการศึกษาแบบใหม่ในประเทศไทย สามารถที่จะจัดให้เป็นเครือข่ายการ เรียนรู้ (leaming network) เป็นเครือข่ายที่รวมเอาซุมซนต่างๆ นับพันนับหมื่นเข้าด้วยกัน ซึ่งในแต่ ละซุมซนนั้นจะประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง ผู้นำซุมซน เจ้าของกิจการ และคณะกรรมการจัดการ ศึกษา แทนที่จะมีการบริหารการศึกษาแบบดั้งเดิม (traditional hierarchy) ซุมซนที่เป็นอิสระปก ครองตนเองได้โดยการส่งเสริมเกื้อกูลซึ่งกันและกันการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน จะสร้างวิถี ที่มั่นคงสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความสามารถในการปรับตัวของระบบการศึกษาไทย

6/2.เครือข่ายในแต่ละส่วนของลังคมที่มีเอกลักษณ์มีทรัพยากรในการเรียนรู้ที่พอเพียง เหมาะกับแต่ละซุมชนและยังคงดำรงการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศและเป็นการปรับ เปลี่ยนอย่างฉับพลันจากการอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และการรวมอำนาจไว้ในส่วนกลางในอดีตไปสู่ แนวทางใหม่ที่แตกต่างจากเดิมและการปกครองตนเอง

6/3.<u>การปฏิรูปการเรียนรู้</u> และ <u>การปฏิรูปการจัดการ</u> เป็นเป้าหมายที่ยาวไกล และเป็น องค์ประกอบหลักในการพัฒนาทั้งตัวบุคคลและศักยภาพของชุมชน

7.การปฏิรูปการเรียนรู้ (Reform of Learning)

7/1.เรียนรู้จากวัยเด็กไปจนตลอดชีวิต ในสภาพของโลกไร้พรหมแดน ยึดหลักการใช้ยุทธ วิธีการพัฒนาการตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งถือเป็นหลักเรื่องพัฒนาการทางกาย จิตใจ อารมณ์และความ งอกงามทางสติปัญญา โดยยึดหลักความแตกต่างของกลุ่ม โดยเน้นที่ความสามารถในการเรียนรู้ อย่างยาวนาน(long - term learning abitity) และยังเน้นในเรื่องของการแข่งขันที่เป็นสากล ด้าน อาชีวศึกษาและการอาชีพ การฝึกทักษะ จรรยาบรรณในการทำงาน เป็นสิ่งที่ต้องการสร้างให้เกิด ขึ้นในตัวผู้เรียน

7/2.มุ่งสร้างให้มีการศึกษาตลอดชีวิตของแต่ละบุคคลและชุมชนเพื่อเป็นสื่อที่นำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถทราบล่วงหน้า และยังให้หลักประกันต่อคุณภาพชีวิตและสังคม

การพัฒนาการศึกษาพื้นฐานของเด็ก (Basic Child Development)

7/3.ให้ความรู้ก่อนการแต่งงานสำหรับวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชีวิตการ แต่งงาน เพศศึกษา การป้องกันโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การวางแผนครอบ ครัว การดูแลครรภ์ การดูแลทารกและเด็ก การโภชนาการในเด็กและอื่นๆ มีการบูรณาการเรื่อง ครอบครัวศึกษา ในหลักสูตรในระบบการศึกษาและนอกหลักสูตรทุกระดับชั้น รวมถึงเปิดโอกาส ให้ได้เรียนรู้จากสื่อสารมวลขนและสื่อนันทนาการอื่นๆ

7/4.จัดสร้างสนามเด็กเล่นและศูนย์กีฬาแก่เด็ก

7/5.ปรับปรุงและขยายการดูแลสุขภาพในครอบครัวและให้บริการดูแลเด็ก รวมทั้ง ให้ มีสถานอนุบาลเด็กในชุมชนและโรงเรียนขนาดใหญ่

7/6.ส่งเสริมค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเด็กและวัยรุ่นผ่านทางสถาบัน ศาสนา ในท้องถิ่นและองค์การอื่นๆ 7/7.การจัดการศึกษาโดยเน้นความแตกต่างของบุคคล (Diversified Basic Educational Provision)

7/8.ปฏิรูปโครงสร้างหลักสูตรทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาเน้นให้สอดคล้องกับ ความต้องการและสภาพชุมชน ให้มีความเหมาะสม

7/9.สมดุลในเรื่องความรู้ในสภาพที่เป็นจริง ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะ ทางอาชีพ ค่านิยมด้านจริยธรรมและสุนทรียศาสตร์ การพัฒนาด้านสุขภาพทางกาย สิทธิและหน้า ที่พลเมือง

7/10. ให้ท้องถิ่นชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ โรงเรียนในชุมชน รวมทั้งการกำกับดูแลติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพของการเรียนและการสอน

7/11.ระดมการลงทุนของเอกชนในลักษณะธุรกิจสื่อการศึกษา ซึ่งจะเป็นเรื่องของการ ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาหลักคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พลานามัย และศิลปะและการแสดง

7/12.เพิ่มการส่งเสริมการศึกษาพิเศษเน้นที่กลุ่มเด็กที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น เด็กที่บก พร่องทางกายและทางจิต เด็กที่ขาดโอกาสทางสังคมและเด็กอัจฉริยะ(เด็กปัญญาเลิศ)

7/13.ส่งเสริมให้มีการสร้างนวัตกรรมทางการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับ การระดมสรรพกำลังของสมาคมครู ชมรมครูต่างๆ ในท้องถิ่น

7/14 .การปฏิบัติตามแผนเพื่อปฏิรูประบบครูแห่งชาติ รวมทั้งขยายโปรแกรมการฝึก เพิ่มเติมโดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน เพิ่มเงินค่าตอบแทน ในการพัฒนาและยกระดับวิชาชีพครู โดยพยายามสร้างให้ครูแต่ละคนมีคุณสมบัติของมืออาชีพ และเป็นการรักษาครูที่ดีไว้ในระบบ

7/15.การล่งเลริมให้แข่งขันได้ในระบบสากล(Enhancing International Competitiveness)

7/16.จัดให้มีการฝึกอบรมระหว่างการทำงาน (in - service traning) เพื่อยกระดับความรู้ ความซำนาญให้กับผู้ใช้แรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจสมัยใหม่

7/17.จัดตั้งศูนย์บริการเทคโนโลยี (Technology Extension Centers) เพื่อจัดการอบรม ก่อนเข้าทำงานและระหว่างการทำงานให้กับผู้ใช้แรงงานในสาขาที่ขาดแคลน

7/18.จัดตั้งศูนย์ฝึกงานในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้อยู่ในภาคเกษตรกรรมให้ทันสมัยด้วยวิธีการ และเทคโนโลยีการเกษตร

7/19.จัดตั้งเครือข่ายการวิจัยและการฝึกความรู้ทางการวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และอื่นๆ ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพิ่มในด้านสังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์ เน้นบริบทการพัฒนาประเทศไทย ในความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและชุมชน นานาชาติ

7/20.เพิ่มโปรแกรมการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาโดยสร้างเครือข่ายกับสถาบันบัณฑิต ศึกษาต่างๆ ในภาคธุรกิจและสถาบันการศึกษาต่างประเทศเพื่อที่จะสร้างให้มีนักวิจัยและนักการ ศึกษาที่มีคุณภาพในสาขาวิชาที่ขาดแคลนให้หลากหลาย

7/21.จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาเครื่อข่ายโดยมุ่งไปสู่การให้บริการซุมชนและปรับปรุง ความเป็นอยู่ในชุมชน

7/22.ปฏิรูประบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยใช้วิธีประเมินจากคะแนนสะสมเฉลี่ยของ นักเรียน การทดสอบความถนัดทางการเรียนและคะแนนวัดทางจิตวิทยา

7/23.ปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาในสถาบันการศึกษาขั้นสูงโดยเน้นองค์ประกอบทางการ ศึกษาทั่วไป ส่งเสริมให้มีทักษะในการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนมีโลกทรรศน์ที่กว้างขวางในด้านวัฒน ธรรมและสังคมโลก

7/24.เน้นให้มีการฝึกประสบการณ์เฉพาะด้านเพื่อให้เกิดความชำนาญและเป็นประโยชน์ ของหลักสูตร 7/25 .การศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

7/26.รูปแบบศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนมีความเหมาะสมกับเงื่อนไขของชุมชน การจัดให้มี เงินกองทุนเพื่อพัฒนาชุมชนควบคู่กับการกระจายอำนาจสู่ชุมชน รวมทั้งความรับผิดชอบในการ กำกับดูแลเงินกองทุน

7/27.การจัดหาแหล่งเงินทุนมาสนับสนุนโครงการสร้างสรรค์ชุมชน และเครือข่ายการ ทำงาน ในชุมชน

7/28.การพัฒนาการจัดเก็บภาษีธรรมเนียมจากเอกชนและองค์การเอกชนเพื่อให้เป็นทุน หมุนเวียนในชุมชนและจัดให้มีการกำกับดูแลและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

7/29. มุ่งเน้นเกี่ยวกับศาสนศึกษาให้กับพระสงฆ์ในพุทธศาสนาและผู้นำศาสนาขึ้นในท้อง ถิ่นเพื่อเพิ่มบทบาทให้บุคคลเหล่านี้จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มคุณธรรมด้านต่างๆ ให้กับชุมชนโดยอาจ จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างเต็มรูปแบบหรือบางส่วน

7/30. สร้างเครือข่ายของสื่อสารมวลชนโดยตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อกำกับดูแลจรรยาบรรณวิชา ชีพสื่อสารมวลชน การเสนอข้อมูลข่าวสารและบันเทิงต่อสาธารณะอย่างเหมาะสม มีเหตุผล สร้าง เครือข่ายการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อในการกำกับดูแลและผลผลิตของสื่อสารมวลชนและการรณรงค์ เพื่อส่งเสริมแนวคิดเชิงจริยธรรมการตัดสินใจที่ดีการสร้างเสริมวิจารณญานในการเลือกและการ บริโภคสื่อ

7/31.สร้างเสริมให้มีการวางโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึงทั้งประเทศ

7/32.ปรับปรุงเครือข่ายการสื่อสารในชนบทและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ของสถาบันการศึกษาท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐหน่วยงานเอกชนในชุมชน 7/33.จัดให้มีเงินสนับสนุนสำหรับหน่วยงานเอกชนเพื่อให้มีการลงทุนด้านการวิจัยและ การพัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อเด็กไทยรวมทั้งสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์และสื่ออิเลคโทรนิคส์และปรับปรุงคุณ ภาพของสื่อเพื่อพัฒนากระตุ้นความคิดเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นผู้รับสื่อ

8.ปฏิรูประบบการจัดการ (Reform of Management)

8/1.ระบบการจัดการแนวใหม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างชัดเจนและยืดหยุ่นในตนเอง และมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น รูปแบบของการปฏิรูปให้ความลำคัญในเรื่องโครง สร้างการบริหารแบบใหม่

8/2.อยู่ในรูบ่ของคณะกรรมการการศึกษาท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างรอบ คอบและยังมีผู้มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาด้วย เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำ ศาสนาอื่นๆ ในท้อง

8/3.การให้เอกชนได้มีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษามากขึ้น

8/4 เน้นการปฏิรูปการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นซึ่งเปรียบเลมือนเป็นการพัฒนาการ ศึกษาการศึกษาขั้นสูงสุดของประเทศ

8/5. เน้นเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นเสมือนเกณฑ์พื้นฐานในการจัดการ ศึกษาในศตวรรษที่ 21

8/6. การปฏิรูปการจัดการต้องเน้นที่การระดมทรัพยากรจากหลายๆ หน่วยงานเพื่อให้การ บริการด้านการศึกษาที่ดีขึ้น

8/7.การจัดการศึกษาโดยคณะกรรมการท้องถิ่น (Management by Local Commissions)

8/8. การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาของชาติ จากส่วนกลางมาสู่ส่วนท้องถิ่นมากขึ้น เพิ่มบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นโดยมีตัวแทนจาก ชุมชน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารโรงเรียน ข้า ราชการท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายการศึกษาของท้องถิ่น

8/9.การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการกำกับดูแลและประกันคุณภาพในการปฏิบัติและ มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในท้องถิ่นโดยแบ่งความรับผิดชอบเป็นระดับ อำเภอและตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของท้องถิ่น

8/10.การปรับปรุงความเชี่ยวชาญในการจัดการของโรงเรียนในด้านนโยบายการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร การประกันคุณภาพโดยให้เป็นไปตามแนงทางที่คณะกรรมการท้องถิ่น กำหนดขึ้น

8/11.การปฏิรูปงบประมาณและการใช้งบประมาณโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มีการใช้งบ ประมาณให้ยึดหยุ่นมากขึ้นในการปฏิบัติงานเพื่อสนองต่อท้องถิ่นมากที่สุด

8/12. กระทรวงศึกษาธิการลดการควบคุมระบบบริหารราชการลง โดยให้อำนาจแก่ท้อง ถิ่นในการวางแผนและให้ท้องถิ่นได้ร่วมมือกันดำเนินงาน มีการสร้างแผนระยะยาวเพื่อปรับโครง สร้างการบริหารและการจัดการจากหม่วยงานทางการศึกษาเพื่อที่จะสร้างประสิทธิภาพในการ กำกับดูแลการประสานงานทางการศึกษาของประเทศ

8/13.ส่งเสริมการพัฒนาโครงการนำร่องหลายๆ โครงการ เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงความ สามารถในการปกครองตนเองและการยกระดับความรู้สึกร่วมกันของท้องถิ่นในการสนองตอบใน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษามาสู่ชุมชน

การร่วมมือของภาคเอกชน (Cooperation withe the Riavate Sector)

8/14.พัฒนาการจัดเก็บภาษีเพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนได้จัดการฝึกอบรมระหว่างการ ปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใช้แรงงานและให้มีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดโปรแกรมการ ศึกษาอาชีพ ส่งเสริมให้มีการตั้งกองทุนลำรองทั้งทางตรงและทางอ้อมและการสนับสนุนอื่นๆ ให้ แก่ภาคเอกชน เพื่อลงทุนในการฝึกทักษะในระดับสูงขึ้นโดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน 8/15.พัฒนาหลักสูตรอาชีพของซุมชนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนและสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน

8/16.ร่วมมือระหว่างบริษัทธุรกิจและโรงเรียนอาชีวศึกษาในท้องถิ่นโดยให้คนงานใน บริษัทที่มีความรู้ความสามารถมาทำการสอนเป็นบางครั้งในสาขาวิชาชีพทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ ปัญหาการขาดครูด้านวิชาชีพ

8/17.สนับสนุนให้มีการเพิ่มเงินกองทุนสำรองจากรัฐบาลเพื่อให้นำไปจ้างครูจากโรงงาน (Port - time teacher)

8/18.ร่วมมือระหว่างสถานประกอบการธุรกิจในท้องถิ่น ชุมชนและโรงเรียนในท้องถิ่นใน การติดตามและประเมินผลในการปฏิบัติงานของคนงานและมีการปรับปรุงโปรแกรมวิชาชีพเพื่อ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับตลาดแรงงานในท้องกิ่น

การปฏิรูปการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Higher Education Reform)

8/19.การปฏิรูประบบการบริหารเป็นการแยกการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างชัดเจน สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีอิสระในการดำเนินงาน เช่น มหาวิทยาลัยที่เน้นการวิจัย สถาบันหรือมหาวิทยาลัยที่เน้นการสอน และวิทยาลัยชุมชนเพื่อจัดโปรแกรมการศึกษาให้มีประ สิทธิภาพและมีความยึดหยุ่นมากขึ้น

8/20.ลดขนาดหน่วยงานส่วนกลางและลดศูนย์รวมอำนาจการตัดสินใจโดยให้อำนาจแก่ คณะกรรมการบริการสถาบันหรือสถาบันการศึกษาแต่ละสถาบันมีอำนาจในการตัดสินใจแทนโดย เฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเงินหรืองบประมาณและการบริหารงานบุคคล

8/21.การเพิ่มบทบาทหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยควรอยู่ในระดับการกำหนดนโยบาย วางแผนและประกันคุณภาพการศึกษา

8/22.ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาให้มีอำนาจการ บริหารตนเองมากขึ้นในเรื่องต่อไปนี้คือ การเลือกผู้บริหาร การเลือกผู้นำทางวิชาการ การเน้น เรื่องการวิจัย การพัฒนาดัชนีชีวิต ความสามารถในการจัดการการปรับปรุงระบบการรายงานภาย ในสถาบัน การลดขั้นตอนระบบริหารการปรับปรุงแหล่งรายได้นอกงบประมาณและระบบใช้จ่าย เงินนอกงบประมาณให้มีประสิทธิภาพคล่องตัวและตรวจสอบได้

8/23.ปฏิรูประบบเงินงบประมาณในสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบเงิน อุดหนุนจากส่วนกลางให้มาสู่การตัดสินใจของมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น

8/24.ปฏิรูประบบการบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะในเรื่องเงินเดือน ค่าตอบแทนเฉพาะเพื่อดึงดูดให้นักวิชาการที่เก่งเข้ามาสู่อาชีพการสอนและวิจัย

8/25.ให้ภาคเอกชน ภาครัฐบาลและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการกำกับดู แลติดตามตรวจสอบการประเมินผลและการระดมทรัพยากรทั้งในด้านการสอนและการวิจัยใน สถาบันอุดมศึกษา

8/26.สร้างเครือข่ายการทำงาน การร่วมมือกันกับบริษัทเอกซน สถาบันการศึกษา ต่างประเทศเพื่อส่งเสริมโปรแกรมการสอนและการวิจัยโดยการสนับสนุนด้านนโยบายและงบ ประมาณอย่างเต็มที่

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance)

8/27.จัดตั้งระบบการประกันคุณภาพแห่งชาติขึ้นในส่วนราชการ โดยให้แต่ละสถาบันมี อำนาจในการสร้างแนวทางการประกันคุณภาพของตนเองได้เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับ สถาบันของตนเอง

8/28.ให้รัฐบาลกลางเป็นหน่วยประสานงานระดับซาติในการกำหนดมาตรฐานกลาง สร้างเกณฑ์วัดมาตรฐานด้านคุณภาพของประเทศ เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเป็นไปได้ด้านการศึกษา

8/29.การประกันคุณภาพนั้นจะร่วมมือกันกำหนดเกณฑ์ขึ้นโดยคนงาน ผู้ปกครองและ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสะท้อนถึงแนวความคิดและมุมมองอย่างหลากหลายของสังคม 8/30พัฒนาระบบการจัดการด้านข้อมูลข่าวสารให้มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยประโยชน์ในการ กำกับดูแลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องด้านการปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสถาบัน การศึกษา

8/31.สร้างประโยชน์จากข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผน งบประมาณและเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของสถาบันต่างๆ

8/32.กระจายข่าวสารไปสู่สาธารณะด้านมาตรฐานการศึกษาของสถาบันต่างๆ เพื่อยก ระดับ ความตระหนักในด้านคุณภาพการศึกษาและเพื่อให้สถาบันการศึกษาต่างๆ มีการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง

การระดมทรัพยากร (Recource Mobilization)

8/33.เพิ่มงบประมาณทางการศึกษาขึ้นเป็นอย่างน้อยที่สุด 4 % ของผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) 5% ระหว่าง ฉบับที่ 9 (2545 - 2549) และ 6 - 7 % ในแผนที่ 10

8/34.ปฏิรูปงบประมาณแนวใหม่จะคลอบคลุมถึงการศึกษาตามลำดับความสำคัญคือ เพื่อเด็กพิเศษ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การอบรมครูและการผลิตครูในสาขาที่ขาดแคลน การ จัดสรรงบประมาณเพื่อการทำงานจะใช้เพื่อการปฏิบัติงานเท่านั้น ขณะที่สถาบันต้องบริหารการ จัดการเรื่องงบภายในของตนเอง และจัดระบบให้มีการใช้เงินอย่างยืดหยุ่น

8/35.เพิ่มเงินงบประมาณเพื่อการวิจัยเป็น 0.5% ของผลิตภัณฑ์มวลรวม(GDP) ระหว่าง แผนฯ 8 และเพิ่มเป็น 1 % ระหว่างแผนฯ 9 สนับสนุนการจัดเก็บภาษีจากภาคเอกชนเพื่อให้เพิ่ม การวิจัยและพัฒนาการลงทุนเป็น 0.5 % ของ GDP ภายใน 10 ปี

8/36.ก่อตั้งกองทุนการศึกษาและเงินยืมให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยขยายเงิน กองทุนกู้ยืมไปยังโรงเรียนเอกชนเพื่อให้เกิดการยกระดับการช่วยเหลือของโรงเรียนเอกชนอีกทาง หนึ่งด้วย 8/37.เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาโดยเฉพาะการฝึกผ่น สายอาชีพโดยรัฐบาลสนับสนุนในด้านการลดการควบคุมและให้เก็บค่าเรียนแบบลอยตัว การเก็บ ค่าเรียนแบบลอยตัวในโรงเรียนเอกชนหรือมหาวิทยลัยเอกชนขึ้นอยู่กับสภาวะเครษฐกิจที่นักเรียน จะสามารถจ่ายได้ ขยายเรื่องเงินทุนการศึกษาและกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาด แคลน

8/38.เพิ่มกิจการที่เพิ่มรายได้ในสถาบันอุดมศึกษาเช่น การบริการด้านอาชีพ การให้คำ ปรึกษา การผลิตและจำหน่ายหนังสือด้านวิชาการ วัสดุทางการศึกษา ทรัพย์สินทางปัญญา การ จัดการเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและอื่นๆ

8/39.ส่งเสริมโดยการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลเพื่อบริจาคให้บุคคลและหน่วยงานทั้งเรื่อง ของเงินและทรัพย์สินอื่นไปในเรื่องการศึกษา

9.บทสรุป : เส้นทางสู่ความสำเร็จ (Conclusion:Keys to success)

9/1.การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย ต้องการความมุ่งมั่นและจริงใจของผู้ร่วมงานและ ผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ต้องการความพยายามที่ไม่ท้อแท้ในส่วนของผู้ปกครองและครอบครัว ซึ่งเป็น แก่นลำคัญที่อยู่ใกล้เด็กที่สุดในการพัฒนา

9/2.ความมุ่งมั่นของครูและโรงเรียนก็ยังเป็นกลุ่มที่ผลักดันให้สร้างพฤติกรรมและความ สามารถเด็กอย่างเป็นระบบ ซุมซนและผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นก็เป็นผู้วางรากฐานการศึกษา และการริเริ่มให้เด็ก ภาคธุรกิจเจ้าของกิจการอุตสาหกรรมและภาคเอกซนก็สร้างปัญญาที่พอ เพียง ประสบการณ์และเป็นแหล่งเงินทุน ซึ่งถือเป็นผู้เข้ามามีบทบาทใหม่ร่วมกันทางการศึกษา สื่อสารมวลซนก็เป็นเสมือนสถาบันทางสังคมที่เร่งสร้างความตระหนักให้กับสาธารณะด้านการ ศึกษา

9/3.ภาครัฐบาล คือ องค์การที่มีความสำคัญมากที่สุดในการกระตุ้นกระบวนการการ ปฏิรูป นั่นคือ การร่วมมือกันจัดการด้านทักษะและความพยายามของฝ่ายต่างๆ ซึ่งสามารถ ทำนายอนาคตของสังคมไทยในการกลับกลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง 9/4.มันคือ ความอบอุ่น ในการที่ได้ร่วมงานกันในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาของจาก ทุกผ่ายในฐานะผู้วางรากฐานการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ก็จากการ ลงมือปฏิบัติจริงของหลายๆ ชุมชนซึ่งต้องใช้เวลาหลายปี ครูและผู้นำนับพันนับหมื่นชุมชนเสีย สละจุทิศตนก็พบคำตอบในการเปลี่ยนแนวความคิดและวิสัยทัศน์ในการทำงานและปรับปรุงการ ศึกษาเพื่อเด็กโครงการที่ริเริ่มสร้างสรรค์ต่างๆ จะกลายเป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่

9/5.เป็นเส้นทางไปสู่ระบบการปฏิรูปที่ขยายขนาดใหญ่ขึ้น และยกระดับการศึกษาไทย และทำให้ประเทศไทยได้ตระหนักและสร้างวิสัยทัศน์ในอนาคตอันใกล้นี้

สรุป เนื้อหา สาระ จาก โครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์" เรื่อง "การศึกษาไทยใน ยุคโลกาภิวัตน์ : วิสัยทัศน์การเรียนรู้สังคม"

องค์ประกอบทางการศึกษา

- 1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา มุ่งพัฒนาคนไทยให้รู้จักพึ่งพาตนเองได้อย่างมีศักดิ์ครี ร่วมมือกันสร้างความสมดุลของสังคม โดยอยู่บนพื้นฐานของสังคมไทย ค่านิยม วัฒนธรรมไทย วิถีไทย อย่างผสมผสานกลมกลืนกับสังคมโลกภายใต้พื้นฐานของประชาธิปไตย
- 2. หลักสูตร เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน (Education Far all) เป็นการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานชีวิตของชุมชน การจัดหลักสูตรจึงจัดหลักสูตรเพื่อชุมชน (Community Curriculum) และจัดให้มีเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้สามารถแข่งขันได้กับ ระบบสากล
- 3. ผู้สอน เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเหนี่ยวนำสังคมให้สมาชิกในสังคมได้ร่วมมือร่วม ใจกันสร้างสรรค์สังคมที่ดี เป็นนักบุกเบิก นักแก้ปัญหา ร่วมกันกับสมชิกในสังคม และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นผู้รอบรู้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม
- 4. ผู้เรียน จะต้องเป็นผู้ที่สำนึกในหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบร่มกันกับผู้อื่นในสังคม มีความสามารถที่จะทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเรียนรู้ที่จะพัฒนาสังคมใน อนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5. กระบวนการเรียนการสอน มุ่งให้ได้ใช้บทบาทที่แท้จริงของผู้เรียนต่อสังคม โดย โดยผ่านกระบวนการ คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติจริง ในสังคม เพื่อเพิ่มพูนทักษะใน การทำงานร่วมกัน เพื่อร่วมสร้างสรรค์ ปฏิรูปสังคมที่พึงปรารถนาในอนาคต
- 6. การบริการและการจัดการทางการศึกษา จัดให้มีการศึกษาที่หลากหลายวิธีแก่ผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดให้ทั่วถึงทุกกลุ่มขน พร้อมทั้งให้สมาชิกในสังคมมีบท

บาทในการจัดการศึกษา และควบคุมคุณภาพการศึกษาของชุมชน ซึ่งต้องคำนึงถึงความสอด คล้องของ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา หลักสูตร ผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน กับ สภาพความต้องการของท้องถิ่น โดยให้ทุกคนได้เข้าใจร่วมกันว่า ต้องมุ่งให้คนไทยได้ร่วมพัฒนา สังคมไทยให้เป็นสังคมที่สงบสุข สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถธำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทยที่ ดีงามได้อย่างกลมกลืนกับสังคมโลก ภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

รูปแบบการศึกษา

จะเน้นการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) ที่จำเป็นต้องอาศัยการจัดการ ศึกษาที่เป็นระบบแบบแผนให้ได้มาตรฐาน โดยปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้สอด คล้องกับสภาพของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ที่เป็นยุคข้อมูลข่าวสารทีเคลื่อนตัวอย่างรวดเร็ว คนไทย จำเป็นต้องผ่านการศึกษาในระบบทุกคน แต่การศึกษาในระบบโรงเรียนในอนาคต จะเป็นการ ศึกษาเพื่อสุมชน ซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายวิธี ของเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่มีการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบแล้ว ยังต้องเพิ่มเทคนิควิธีการให้การศึกษาแบบสังคมประกิต (Socialization) โดยให้ผู้เรียนได้สัมผัสกระบวนการเรียนรู้สังคม ครอบครัว วิถีชีวิต มาใช้ในการจัด การเรียนการสอนในระบบโรงเรียน เพื่อให้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่ แท้จริง วิถีชีวิตที่แท้จริงจะได้ไม่ขาดหายไปในช่วงระยะเวลาที่เรียนอยู่ในระบบโรงเรียน และ สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ซึ่งจะส่งเสริมให้คนไทยเป็นผู้ใฝ่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และจะช่วยส่งเสริมให้สังคมไทยในอนาคต เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ระดับการศึกษา

จะให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูง เพื่อผลิตคนระดับสูงไปพัฒนาประเทศ ทั้งนี้การศึกษาในระดับนี้จะเป็นแหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนง ที่จะพัฒนาองค์ความรุ้ เสริมสร้างความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้าน โดยปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัด การภายในสถาบันวิชาชีพชั้นสูง ส่งเสริมการวิจัย ให้มีมาตรฐานการศึกษาทั้งในส่วนกลางและภูมิ ภาคอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้นำในการเหนี่ยวนำคนในสังคมไให้ร่วมกันพัฒนาสังคมด้านต่างๆ ที่จะส่งผลในการพัฒนาประเทศในภาพรวม

การตรวจผลการวิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางแสดงผลการหาค่าความเที่ยง (Reliability) จากค่า IOC ของการตรวจผลการวิเคราะห์ เนื้อหา สาระ โดยผู้เขียวชาญ

ลาก

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า จัดโดย

คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในชุคโลกาภิวัตน์ " จากการสนับสนุนของ บมจ. ธนาคารกลิกรไทย จำกัด

จาก (ชื่อเอกสาร) A Synopsis of the Report of The Commission on Thailand's Education in Era of Globalization : Towards National and Security in the Next Century

Thai Education in the Era of Globalization: Vision of a Learning Society.

ด้าน องค์ประกอบทางการศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	คะแน	นแสดงคว	คะแนน	ค่า IOC			
	แลดงรหัลเป็นตัวเลข	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	มาม	
1	1/1							
2	1/2							
3	1/3							
14								
122	9/5							
มา	าคะแนน							
Ą	1 IOC							

คะแนนแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ดังนี้

คะแนน 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน 0 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อไม่แน่ใจว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน - 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยไม่ถูกต้อง

การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงจาก ค่า IOC ขององค์ประกอบทางการศึกษา

1. เอาค่า IOC รวมจากทุกๆ Items ของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาหาค่าเฉลี่ย คือ

ค่าIOC = <u>ผลรวมของค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน</u> จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจผลการวิเคราะห์

2.ถ้าค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญท่านใดที่ไม่เข้าเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 0.50 ก็จะ นำค่า IOC ราย Items มาพิจารณาร่วมด้วย ถ้าค่า IOC เฉลี่ยในราย Items ใดที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ก็จะนำ ประเด็นนั้นๆ เข้าพบกับผู้เชี่ยวชาญท่านที่ให้คะแนนค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อขอคำแนะนำ

ในการวิจัยครั้งนี้ ค่า IOC ขององค์ประกอบทางการศึกษา = 0.760 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือได้

ตารางแสดงผลการหาค่าความเที่ยง (Reliability) จากค่า IOC ของการตรวจผลการวิเคราะห์ เนื้อหา สาระ โดยผู้เชียวชาญ

จาก

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของขาติในศตวรรษหบ้า จัดโดย

คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในชุคโลกาภิวัตน์ " จากการสนับสนุนของ บมจ. ธนาคารกลิกรไทย จำกัด

จาก (รื่อเซกสาร) A Synopsis of the Report of The Commission on Thailand's Education in Era of Globalization : Towards National and Security in the Next Century

Thai Education in the Era of Globalization: Vision of a Learning Society.

ด้าน รูปแบบการศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	คะแน	นแสดงคว	คะแนน	ค่า IOC			
	แลดงรหัลเป็นตัวเลข	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	ภาม	
1	1/1							
2	1/2							
3	1/3							
122	9/5							
771	เคะแนน							
Ą	1 IOC							

คะแนนแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ดังนี้

คะแนน 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทางคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน 0 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทางคุณวุฒิเมื่อไม่แน่ใจว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน - 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทางคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยไม่ถูกต้อง
การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงจาก ค่า IOC ของ รูปแบบการศึกษา

1. เอาค่า IOC รวมจากทุกๆ Items ของความคิดเห็นผู้เขี่ยวชาญแต่ละท่าน มาหาค่าเฉลี่ย คือ

> ค่า!OC = ผลรวมของค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจผลการวิเคราะห์

2.ถ้าค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญท่านใดที่ไม่เข้าเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 0.50 ก็จะ นำค่า IOC ราย Items มาพิจารณาร่วมด้วย ถ้าค่า IOC เฉลี่ยในราย Items ใดที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ก็จะนำ ประเด็นนั้นๆ เข้าพบกับผู้เชี่ยวชาญท่านที่ให้คะแนนค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อขอคำแนะนำ

(ในการวิจัยครั้งนี้ ค่า IOC ของภูปแบบการศึกษา = 0.784 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือได้)

ตารางแสดงผลการหาค่าความเที่ยง (Reliability) จากค่า IOC ของการตรวจผลการวิเคราะห์ เนื้อหา สาระ โดยผู้เชียวชาญ

จาก

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของขาติในศตวรรษหน้า จัดโดย

คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ " จากการสนับสนุนของ บมจ. ธนาคารกลิกรไทย จำกัด

จาก (จื่อเอกสาร์) A Synopsis of the Report of The Commission on Thailand's Education in Era of Globalization : Towards National and Security in the Next Century

Thai Education in the Era of Globalization: Vision of a Learning Society.

ด้าน ระดับชั้นการศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	คะแนา	าแผดงคว	คะแนน	ค่า IOC			
	แลดงรหัสเป็นดำเลข	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	รวม	
1	1/1							
2	1/2							
3	1/3							
14								
4								
122	9/5							
รวร	เครแนน							
Ą	n IOC							

คะแนนแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ดังนี้

คะแนน 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน 0 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อไม่แน่ใจว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน - 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยไม่ถูกต้อง

การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงจาก ค่า IOC ของ ระดับขึ้นการศึกษา

1. เอาค่า IOC รวมจากทุกๆ Items ของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาหาค่าเฉลี่ย คือ

> ค่าIOC = <u>ผลรวมของค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน</u> จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจผลการวิเคราะห์

2.ถ้าค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญท่านใดที่ไม่เข้าเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 0.50 ก็จะ นำค่า IOC ราย Items มาพิจารณาร่วมด้วย ถ้าค่า IOC เฉลี่ยในราย Items ใดที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ก็จะนำ ประเด็นนั้นๆ เข้าพบกับผู้เชี่ยวชาญท่านที่ให้คะแนนค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อขอคำแนะนำ

(ในการวิจัยครั้งนี้ ค่า IOC ของระดับชั้นการศึกษา = 0.744 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือได้)

ตารางแสดงผลการหาคำความเที่ยง (Reliability) จากค่า IOC ของการตรวจผลการวิเคราะห์ เนื้อหา สาระ โดยผู้เชียวชาญ

จาก

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า จัดโดย

คณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในชุคโลกาภิวัตน์ " จากการสนับสนุนของ บมจ. ธนาคารกลิกรไทย จำกัด

จาก (ชื่อเอกสาร) A Synopsis of the Report of The Commission on Thailand's Education in Era of Globalization : Towards National and Security in the Next Century

Thai Education in the Era of Globalization: Vision of a Learning Society.

ด้าน ปรัชญาการศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	คะแนา	าแผดงคว	คะแนน	ค่า IOC			
	แลดงรหัลเป็นตัวเลข	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	มาม	
1	1/1							
2	1/2							
3	1/3							
122	9/5							
301	เคะแนน							
Ą	1 IOC							

คะแนนแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ดังนี้

คะแนน 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน 0 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อไม่แน่ใจว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยถูกต้อง
คะแนน - 1 คะแนน = ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อเห็นว่าผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยไม่ถูกต้อง

การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงจาก ค่า IOC ของ ปรัชญาการศึกษา

1. เอาค่า IOC รวมจากทุกๆ Items ของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาหาค่าเฉลี่ย คือ

> ค่าIOC = <u>ผลรวมของค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน</u> จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจผลการวิเคราะห์

2.ถ้าค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญท่านใดที่ไม่เข้าเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 0.50 ก็จะ นำค่า IOC ราย Items มาพิจารณาร่วมด้วย ถ้าค่า IOC เฉลี่ยในราย Items ใดที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ก็จะนำ ประเด็นนั้นๆ เข้าพบกับผู้เชี่ยวชาญท่านที่ให้คะแนนค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อขอคำแนะนำ

(ในการวิจัยครั้งนี้ ค่า IOC ของบ่รัชญาการศึกษา = 0.696 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือได้)

การสัมภาษณ์

คำชี้แจงการสัมภาษณ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา จากวรรณกรรมที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของ ชาติในศตวรรษหน้า" ตามองค์ประกอบทางการศึกษา 6 ด้าน คือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน และการบริหารและการจัดการทางการ ศึกษา ด้วยวิธีการ วิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารใน โครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษ หน้า" ร่วมกับการสัมภาษณ์บุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการจุดประกายในการนำแนวคิดการ ปฏิรูปการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์มาเผยแพร่ เพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติมอีกด้วย โดยผู้ให้การ สัมภาษณ์ก็คือ คณะบุคคลที่เป็นคณะศึกษาโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ฯ"

ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการกำหนดแนวนโยบาย ในการจัดการศึกษา การวางแผนการศึกษาในระดับต่างๆ ของประเทศไทย

ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกเทป เพื่อนำมาถอดคำสัมภาษณ์ให้เป็นลาย ลักษณ์อักษร แล้วนำมาให้ผู้ให้การสัมภาษณ์ตรวจสอบเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมอีครั้งหนึ่ง จากนั้นผู้วิจัย จะนำคำสัมภาษณ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ได้รับการตรวจแก้ไข และเพิ่มเติมจากผู้ให้การ สัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาตามองค์ประกอบทางการศึกษา ทั้ง 6 ด้าน จากเนื้อหา สาระ ที่ผู้ให้การสัมภาษณ์ได้ตรวจแก้ไขแล้ว ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา สาระ ที่เป็นเอกสารของ โครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ฯ" ด้วย

ข้อมูลที่ท่านได้ให้การสัมภาษณ์ มีคุณค่าต่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงใคร่ขอ ความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ข้อมูล และแสดงทัศนะ แนวคิด อันเป็นแนวทางในการปฏิรูป การศึกษาไทยในครั้งนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุกานดา ญาณศิริ)
นิสิตระดับปริญญาโทสาขาพื้นฐานการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อตกลงในการสัมภาษณ์

คำสัมภาษณ์ของท่านเรื่อง " แนวคิดในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา เพื่อความสอด คล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์" ผู้สัมภาษณ์มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อจะ นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ไปเป็นข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการวิเคราะห์เอกสารของโครงการการ " ศึกษาไทยในยุคโลกภิวัตน์: สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า"

ในการบันทึกเสียงของผู้ให้การสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะนำเทปบันทึกเสียงมาถอดเป็น ลายลักษณ์อักษร แล้วจัดพิมพ์ครั้งที่ 1 เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตรวจสอบและแก้ไขเพิ่มเติม ก่อนที่จะ นำมาพิมพ์เป็นครั้งที่ 2 แล้วจึงจัดเก็บและวิเคราะห์ตีความเนื้อหาสาระ ในข้อมูลจากการ สัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ เพื่อนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ โดยมีเงื่อนไขว่า จะนำมาใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น จะไม่นำมาประกาศ โฆษณา พิมพ์ออก จำหน่าย และอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ข้าพเจ้า(ผู้ให้สัมภาษณ์)	ข้าพเจ้า
้ ได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และอนุญาตให้นำคำสัมภาษณ์มาใช้ประกอบการวิเคราะห์	ได้อ่านข้อควา
าการปฏิรูปการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ :	ปรัชญาการปฏิรูปการค์
มก้าวหน้าและความมั่นคงของซาติในศตวรรษหน้า" เฉพาะการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น	ง ขู่ความก้าวหน้าและคว
ลงชื่อผู้ให้การลัมภาษณ์	
()	
ลงชื่อผู้สัมภาษณ์	
()	
วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์	

แนวการสัมภาษณ์

หัวข้อที่สัมภาษณ์	"แนวคิดในการด้าเนินการปฏิรูปการศึกษา	เพื่อความสอดคล้องกับสภาพ
	เศรษฐกิจและสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์"	ตามการดำเนินการในโครง
	การ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู	ความก้าวหน้าและความมั่นคง

ของชาติในศตวรรษหน้า"

1	
4	19 V V C
<u>ตอนท 1</u>	สถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์
PILIMINI	STELLING WELLING
	· ·

1.ชื่อ - สกุล ของผู้ให้การสัมภาษณ์
2.งานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน
3.ตำแหน่ง หน้าที่ ในปัจจุบัน
4.งานที่รับผิดชอบในอดีต
5.ตำแหน่ง หน้าที่ ในอดีต
1
6.สถานที่ติดต่อได้ในปัจจุบัน

<u>ตอนที่ 2</u> ทัศนะ แนวคิด ข้อเสนอแนะ ในการที่จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษา เพื่อความ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์

จากการเปลี่ยนแปลงของกระแสลังคมโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงไม่ก็ปี่ผ่านมา ทำ ให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอันหลากหลายกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "กระแสโลกาภิวัตน์ที่นำพาการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและ สังคม และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าสู่นานาประเทศ ทำให้วิถีชีวิตของคนในแต่ละประเทศ แต่ ละสังคม เปลี่ยนแปลงไป สังคมสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โลกเชื่อมโยงเข้าหากันอย่างใกล้ชิดเป็น โลกที่ไร้พรมแดน ทั่วโลกต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ความเลื่อมโทรมของ ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อมเป็นพิษ ความเลื่อมของวัฒนธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ไม่เพียง แต่จะกระทบต่อประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอื่นทั่วโลกเท่านั้น ยังมีผลกระทบต่อสังคมไทยด้วย คน ไทยต้องเผชิญกับปัญหาเหล่านี้เช่นกัน เพื่อให้คนไทยเผชิญกับปัญหาที่เป็นผลกระทบจาก ความก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่และการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่รวดเร็วนี้ ได้อย่างเข้มแข็ง ทำให้มีการนำเสนอแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาต่อหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ พัฒนาสังคมไทย เพื่อสร้างให้คนไทยในอนาคตสามารถดำรงอยู่ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่าง สันติสุข และมีศักดิ์ครี

โครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติ ในศตวรรษหน้า" นับว่าเป็นโครงการหนึ่งที่ได้นำเสนอแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาเผยแพร่สู่สา ธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษา มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2538 เป็นต้นมา โดยมีคณะ กรรมการการศึกษาของโครงการ ซึ่งเป็นกลุ่มคณะบุคคลที่เป็นองค์กรเอกชน เป็นแกนนำในการจุด ประกายความคิดในการที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต ประธานกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็น ประธานคณะ กรรมการศึกษาโครงการ โดยมีสาระสรุปของโครงการ ดังนี้

1. การปฏิรูบ่การศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของคน

- (1) ให้ความรู้เกี่ยวกับชีวิตครอบครัว
- (2) ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหา สาระ กระบวนการเรียนการลอน
- (3) ปรับปรุงระบบการวัดผล และคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
- (4) ปฏิรูปการผลิต การพัฒนา การบริหารงานบุคคล ครู และบุคลกร ทางการศึกษา
- (5) ยกระดับและการขยายโอกาสของการศึกษาพื้นฐานให้ทั่วถึง

2. การเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการสร้างความก้าวหน้า และความมั่น คงของเศรษฐกิจและสังคมไทย

- (1) ยกระดับฝีมือและความรู้พื้นฐานของกำลังแรงงานให้สูงขึ้น
- (2) เพิ่มผลการผลิต และพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอัตรา เร่งที่สูงขึ้น
- (3) พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ เพื่อการผลิต และพัฒนากำลังคนให้สอด คล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- (4) เพิ่มขีดความสามารถและทักษะด้านการจัดการในการผลิตและพัฒนา กำลังคนทุกระดับ
- (5) เพิ่มการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย และพัฒนาโดยเร็ว

3. การเสริมสร้างการเรียนรู้ของชุมชนและการรวมพลังเพื่อการเรียนรู้

- (1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และขยายเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน
- (2) พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (3) สนับสนุนบทบาทของสถาบันทางสังคมที่สำคัญให้เข้มแข็ง

4. ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา

- (1) จัดให้มีโครงการนำร่องเป็นต้นแบบระดับจังหวัด
- (2) เปิดการศึกษาเสรี
- (3) สร้างแรงจูงใจด้านภาษีแก่ผู้บริจาคเงินและทรัพย์สินเพื่อการศึกษา
- (4) ผ่อนคลายกฎระเบียบ และวิธีการ งบประมาณเพื่อให้สถานศึกษา ใช้เงินได้คล่องตัว มีประสิทธิภาพ
- (5) ให้สถานศึกษามีรายได้ไว้ใช้จ่าย สำหรับการศึกษา โดยไม่ต้องส่งคืนคลัง
- (6) ให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสะในการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเอง
- (7) การกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ภาษีในท้องถิ่น
- (8) ปรับค่าเล่าเรียนการศึกษาในระดับสูงให้สูงขึ้น
- (9) จัดสรรงบประมาณให้เป็นธรรมมากขึ้น
- (10) เพิ่มงบประมาณการศึกษาให้มากขึ้น โดยมุ่งเน้นเป้าหมายร้อยละ 4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 2544) และให้เป็นร้อยละ 5 ของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 2549)

ช้อความที่สัมภาษณ์

1. จากข้อสรุปดังกล่าวนี้ ท่านมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ที่จะให้มีการดำเนินการปฏิรูป การศึกษา ให้สอดคล้องกับโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและ ความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า" ได้อย่างไรบ้าง
1. การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของคน
2. การเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการสร้างความก้าวหน้า และความมั่นคงของ เศรษฐกิจและสังคมไทย
3. การเสริมสร้างการเรียนรู้ของชุมชนและการรวมพลังเพื่อการเรียนรู้
4. การปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา

2. นอกจากนี้ ควรจะมีการปรับปรุงการจัดการศึกษาในระดับชั้นต่า	เงๆ ของประเทศไทยอย่างไร จึง
จะสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ พัฒนาที่ยั่งยืน	อย่างสันติสุขและนำไปสู่การ
2.1ระดับก่อนการประถมศึกษา	
2.2ระดับประถมศึกษา	
2.3ระดับมัธยมศึกษา	
2.4ระดับเตรียมอุดมศึกษา	
	100
2.5ระดับอุดมศึกษา	

2.6ระดับอาชีวศึกษาและการศึกษาอา	ขีพ	
3.ข้อเสนอแนะอื่นๆเพิ่มเติม		

รายงานการสัมภาษณ์

ประวัติย่อ ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต

การศึกษา

พ.ศ. 2496	B.S. ฟิสิกส์ประยุกต์ มหาวทิยาลัยแคลิฟอร์เนีย ณ ลอสแองเจลิส			
พ.ศ. 2497	A.M. ฟิลิกส์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด			
พ.ศ. 2500	Ph.D. ฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด			
พ.ศ. 2519	ปริญญาบัตร ว.ป.อ. รุ่นที่ 18			
พ.ศ. 2525	ปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์ วิทยาลัยการทัพอากาศ			
พ.ศ. 2525	กศ.ด. กิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร			
พ.ศ. 2530	กศ.ด. กิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์			
พ.ศ. 2535	วศ.ด. กิตติมศักดิ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี			
W.A. 2535	ทษ.ด. กิตติมศักดิ์ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่ใจ้			
พ.ศ. 2537	วท.ด. กิตติมศักดิ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร			
	ลาดกระบัง			
พ.ศ. 2538	วท.ด. กิตติมศักดิ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ			
พ.ศ. 2538	กศ.ด. กิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ			
พ.ศ. 2540	พบ.ด. กิตติมศักดิ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์			

ศาสตราจารย์ ดร. สิปปนนท์ เกตุทัต ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ประธานกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ประธาน กรรมการนโยบายกองทุนสนับสนุนการวิจัย ประธานคณะศึกษา "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิ วัตน์" ธนาคารกลิกรไทย นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นายกสภามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ศาสตราจารย์กิตติคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเทศ 5 แห่ง รวมทั้งดำรงตำแหน่งกรรมการระดับชาติอีกหลายกรรมการ อาทิ กรรมการศึกษาแห่งชาติ กรรมการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ฯลฯ รวมทั้งเป็นกรรมการมูลนิธิเพื่อการศึกษา และวิทยาศาสตร์ หลายแห่ง และนายกสมาคมฮาร์วาร์ด ประเทศไทย

ในอดีตเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการประธานกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ รองผู้อำนวยการซีเมส และกรรมการสภามหาวิทยาลัยสหประชาชาติ

ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต ได้รับทุนรัฐบาล (คุรุสภา) ไปศึกษาวิชาฟิสกส์เป็น เวลา 9 ปี ตั้งแต่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2492 จนถึง 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2501 คั้งแต่ระดับปริญญาตรี โท และเอก รวมทั้งปฏิบัติการวิจัยหลังปริญญาเอก และได้รับทุนวิจัยไปทำงานวิจัยในเยอรมัน อีก 1 ปี

ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขานิวเคลียร์ ฟิสิกส์จากมหาวิทยาลัยอาร์วาร์ด มีประสบการณ์ทำงานหลายด้าน เคยดำรงตำแหน่งสำคัญใน มหาวิทยาลัยในส่วนราชการหลายแห่ง และในทางการเมืองก่อนที่จะเข้ามามีบทบาททางธุรกิจ และอุตสาหกรรมของชาต รวมทั้งการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ในช่วงเวลาเกือบสิบปี นับตั้งแต่ พ.ศ. 2517 ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต มีบท บาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของไทยและในช่วงเวลาเดียวกันนี้เคยเป็นที่ปรึกษา ธนาคารโลก องค์การยูเนสโก และมูลนิธิการศึกษาต่าง ๆ

นับตั้งแต่ พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต ได้เป็นผู้บุกเบิก อุตสาหกรรมปีโตรเคมีตามแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกและได้มีส่วนสำคัญใน การพัฒนาอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติและอุตสาหกรรมน้ำมันของประเทศด้วย

ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต มีผลงานที่เป็นภาษาไทยรวม 164 เรื่อง ภาษา อังกฤษ 84 เรื่อง

ในปัจจุบันและอนาคต ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต มีส่วนช่วยวางรากฐาน นโยบายสนับสนุนการวิจัยของประเทศด้วยการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยทั้งเพื่อการวิจัยพื้นฐานแก่ สถาบันวิจัยและนักวิจัยทั้งของรัฐบาลและเอกชน และมีส่วนช่วยวางทิศทางของการพัฒนา ประเทศ โดยเน้นการพัฒนาการศึกษาคุณภาพชีวิตของคนชุมชนและสังคมไทยโดยส่วนรวมควบคู่ กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

บทสัมภาษณ์ ดร. สิปปนนท์ เกตุทัต เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2541 เวลา 08.30-09.15 น.

ณ	ห้อง 304	อาคาร 3	ขั้น3	สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การปฏิบัติการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของงาน ผมคิดว่า คุณภาพคนไม่ เหมือนกัน ไม่เหมือนทำสินค้า ต้องมองภาพรวม การพัฒนาคุณภาพของคน ต้องเริ่มตั้งแต่อยู่ใน ครรภ์มารดา สุขภาพอนามัยจะได้ดี ซึ่งในความฝันของแผ่นดินก็มี คือหลักใหญ่ คุณถามประเด็น เล็ก ผลตอบประเด็นใหญ่ แล้วประเด็นเล็กคุณค่อยไปว่ากัน การปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ หลักการมี อยู่ 4 เรื่อง

- 1. ทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยคุณภาพ ไม่ใช่เรียนรู้ส่งเดช ทั้งนี้เพราะวิชาความรู้ใน โลก มันเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ทุก ๆ 3 ปี ถึง 10 ปี แล้วแต่ในเรื่องใด เรื่องวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสมอง ทุก ๆ 3 ปี ความรู้เพิ่มขึ้น 2 เท่า เกิดมาผมไม่เคยเรียนเรื่องนิวโรศาสตร์(neurology) แต่ด้วยความ สนใจเรื่องการเรียนรู้ของมนุษย์ ผมต้องอ่านทุกๆ วัน เท่าที่เขามี หรืออ่านบทความสรุป จึงต้อง อ่านทำไมสมองเกี่ยวกับการเรียนรู้ ทำไมการเรียนรู้ไม่คิดในห้องเรียนเฉยๆ ผมรู้ว่ามันเกี่ยวกับการ จะทำงานอะไรไม่ใช่ทำเฉพาะเรื่องของเรา ต้องดูบริบททั้งหมดที่โยงใย เพราะ
- หลักที่ 1 ต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ถ้าเราหยุดการเรียนรู้เมื่อไหร่เท่ากับเราต้องถอยหลัง เพราะความรู้เพิ่มขึ้น เพราะสังคมเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา
- หลักที่ 2 ตรงนี้สิ่งที่ผมอยากให้คนอยู่ในวงการศึกษาได้คำนึงมากกว่าที่จะถามว่า ปฏิรูป การศึกษาได้คุณภาพของคนอย่างไร นี่เป็นคำถามบ่อยนะผู้รู้สึก
- 2. ต้องปฏิรูประบบและกระบวนการเรียนรู้ สรุปคือ ให้รู๊วิธีเรียนรู้ไม่ใช่รู้เนื้อหา ไม่ใช่รู้เนื้อ หาท่องจำ รู้อาขยาน ไม่ใช่รู้ตามที่ครูบอก แต่ให้รู๊วิธีเรียนรู้ การรู้วิธีเรียนรู้ที่เด็กเล็กๆ ก็รู้ เช่น เด็ก เรียนรู้การพูด โดยไม่มีครูสอน เขาก็เรียน เช่น เด็กเรียนรู้ธรรมชาติ เขาก็เรียนรู้ด้วยตัวเขาเอง คำถามที่ผมถามตัวเองอยู่ตลอดเวลา เมื่อเขาอยู่กับผู้ใหญ่ อยู่กับโรงเรียนนั้น ทำไมการอยากเรียน รู้ของเขาจึงสงบปาก เราไปทำร้ายเขาหรือเปล่า เพราะฉะนั้นบทบาทของพ่อแม่ ต้องเป็นบทบาทของผู้ต้องกระตุ้นให้เขาเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่สั่ง ไม่ใช่บอกให้ทำ นะครับ เฉพาะฉะนั้น ต้องรู้วิธีเรียนรู้

ขันที่ 3 หลักที่ 3 ถ้าเกิดคนเราเรียนรู้ได้จากสิ่งแวดล้อมจากพ่อแม่ จากพ่อแม่ จะอยู่จาก ชุมชน จากต้นไม้ จากมด จากป่า รวมทั้งตัวเราเอง การบระทำจากตัวเราเอง เพราะการกระทำของ เราอยู่กับเราไปตลอดชีวิต ไม่มีครูคนไหนอยู่กับเราไปตลอดชีวิต เพราะการกระทำของเราทั้ง ความดี ความชั่ว เราจะคิดสะระตะ เราจะคิดก่อนนอนหรือตอนเช้าตื่นนอน นี่แหละคือครูของเรา เพราะฉะนั้นเมื่อการเรียนรู้เกิดรอบตัวอย่างนี้ การจัดการให้เกิดการเรียนรู้ต้องปฏิรูปไม่ใช้เฉพาะ ในห้องสี่เหลี่ยม หรือห้องเรียน ไม่ต้องพึงคำสั่งจากกระทรวงศึกษาธิการ จากทบวงมหาวิทยาลัย หรือจากใคร การจัดการอยู่รอบตัวเด็ก ผู้จัดการให้เกิดการเรียนรู้ต้องเข้าใจตรงนี้ และในแง่ของ การจัดการการเรียนรู้สำหรับคนกลุ่มใหญ่ต้องมองอำนาจไปให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ไปยังกลุ่ม ใหญ่ที่โรงเรียน

4. ต้องโยงภูมิปัญญาของชาวบ้าน ภูมิปัญญาความรู้ ภูมิวัฒนธรรม เรื่องศาสนา เรื่อง กีฬา เรื่องอะไรเอ่ย ที่มีอยู่ในพื้นบ้าน โยงกับวิชาการสมัยใหม่ ให้เข้ากันให้ได้ เราเอาสิ่งนี้ที่เป็น ส่วนกันอยู่ในการศึกษา ทั้งในเรื่องของคุณธรรม เรื่องจริยธรรมกับเรื่องของคุณภาพของคนก็จะอยู่ ในนี้ จาก 4 เรื่อง ผมจะตอบคำถาม

คำถามที่ 1 คือว่า การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของคน

ถ้าเผื่อเริ่มมาจากพ่อแม่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการชี้ถูกชี้ผิด คุณภาพของ คนมันอยู่ที่คนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ก็คือตัวอย่างมาจากพ่อ แม่ ญาติของตนและชุมชนของตน การศึกษาที่จะให้คุณภาพของของคนเป็นคนดี เมื่อก่อนจะมาถึงโรงเรียน ผมรู้สึกค่อนข้างสายไป หน่อย แล้วการศึกษาที่จัดด้วยระบบปัจจุบันที่เอาแต่ครูอยู่เป็นศูนย์กลาง โดยบอกให้นักเรียนท่อง แล้วเวลาสอบให้กาถูกกาผิด ผมไม่คิดว่าก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตของคนได้ เพราะฉะนั้นการปฏิรูป การศึกาานี้ที่เอานักเรียนเป็นศูนย์กลาง เอาสิ่งแวดล้อมเป็นบริบทที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ พ่อ แม่ ครู ชุมชน เป็นคนกระตุ้น จะก่อให้เกิดคุณภาพของคน ที่มองเห็นชีวิตของตัว ความรู้ที่ตัวมีโยงได้กับ สิ่งแวดล้อมทั้งหมด ผมจึงถามคุณว่าอ่านเรื่องนั้นเรื่องนี้หรือยัง

คำถามที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการสร้างความก้าวหน้าและความมั้น คงของเศรษฐกิจและสังคมไทย

เมื่อได้เรียนรู้พื้นฐานด้วยคุณภาพอย่างที่ว่าแล้ว เมื่อได้รู้การอ่านการเขียน การคิดเลขเป็น การรู้วิธีเรียนรู้ จะทำให้เพิ่มการแข่งขันได้ คนเราไม่ใช่ว่าอยู่ในโรงเรียนแล้วเรียนรู้ได้เสมอไป เรา เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ผมไม่เคยเรียนทางการศึกษา แต่ด้วยความสนใจ ด้วยความจำ เป็นที่หน้าที่ต้องทำ จึงได้เรียนรู้และเรียนรู้ได้มากกว่าหลายๆ คน ที่อยู่ในวงการศึกษา เพราะอะไร เพราะสนใจ เพราะเรารู้วีธีเรียนรู้ เพราะเราอ่าน เพราะเราเขียน เพราะเราคุย เราจักถาม เพราะเรา ออกไปต่างจังหวัด เพราะเราไปหาปัญญาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพราะไปหาปราศรัยชาวบ้านให้เขา เล่าชีวิตเขาให้พัง เพราะฉะนั้นการเพิ่มขีดความสามารถ ของประเทศของความก้าวหน้าและความ มั่นคงของเศรษฐกิจและสังคมไทย จึงปฏิรูปการศึกษาที่เน้นในเรื่องการรู้วิธีการเรียนรู้และต้อง เรียนรู้ด้วยคุณภาพตลอดชีวิตเพียง 20 อย่างนี้เท่านั้น ดังนั้นหลักที่ 1 หลักที่ 2 หลักที่ 4 การ จัดการถ้าเผื่อโรงเรียนจัดการเรียนรู้ได้ดี แน่นอนยิ่งถ้าเราได้เรียนรู้หัวใจ อยู่ที่โยงความรู้สู่การ ปฏิบัติให้ได้กับชีวิตครอบครัวให้ได้ ตราบใดที่เราไปโยง ผมไม่คิดว่าปกติจะเกิดการเรียนรู้สักแต่ว่า เรียน 2 x 2 = 4 ได้แต่ท่องแบบนกแก้วนกขุนทอง ไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เต่ 2 x 2 = 4 เมื่อโยงเข้า กับมะปราง 2 ใบ 1ใบ ราคาเท่าใด 2 ใบราคาเท่าใด อันนี้จึงจะเกิดการเรียนรู้ ต้องโยงสิ่งที่เราเห็น สิ่งที่เราปฏิบัติ สิ่งที่เราทำกับภูมิรู้ตังเดิมที่เราทำอยู่ เมื่อนั้นแหละเราจึงจะเกิดการเรียนรู้ เมื่อนั้น เราจึงจะอยู่ในฐานะแข่งขันได้ ร่วมมือด้วย

3. การเสริมสร้างการเรียนรู้ของชุมชนและการรวมพลังเพื่อการเรียนรู้

อันนี้ง่าย ซุมซนเขาก็มีคนที่เรียนรู้อยู่แล้ว ทำเป็นเครือข่าย อย่าไปทำเป็นเจ้านายไปลอน เขา ทำเป็นเครือข่าย เขาเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เขาเรียนรู้มากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเยอะเลย เพราะเขาเรียนรู้โดยใจเขารัก ถ้าเผื่อไปดู ผมจึงได้ถามว่า อ่านความจริงของแผ่นดินหรือยัง ความ จริงนั่นแหละกำลังจะบอก

ผู้สัมภาษณ์ ถ้าต้องการจะพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วน ร่วมในการพัฒนา จะทำอย่างไรบ้าง

คร.ลิปปนนท์ ต้องดูว่าเขารักจะรู้อะไร เขารักจะรู้เรื่องแหล่งน้ำ ให้เอกสารเรื่องแหล่งน้ำ พาเขาไปดูคนที่จัดการแหล่งน้ำได้ดี ไม่ใช่เราไปอ่านมาแล้วเราไปเล่าให้เขาพัง

ผู้สัมภาษณ์ ถ้าเราเป็นครูหรือข้าราขการอื่นๆ ที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นๆ การที่เราจะช่วย เหนียวนำการจัดการชุมชนให้ชุมชนได้พัฒนาท้องถิ่นของเขา หากชุมชนยังมีความแปลกแยกอยู่ ควรจะกระทำเช่นไร ดร.สิปปนนท์ ต้องถามว่าเขารักจะรู้อะไร เขาอย่างจะรู้เรื่องน้ำก็ให้เอกสารเรื่องน้ำแก่ เขาไป พาไปดูเรื่องน้ำ ถ้าเผื่อเราเอาเรื่องน้ำไปพ่นให้เขาฟังไม่ลำเร็จ เขาไม่ต้องการ ดูว่าเขารักจะรู้ อะไรเหมือนสอนเด็ก เด็กสนใจเรื่องมด แต่เราเอาเรื่องผีเลื้อไปเล่าให้เขาฟัง เขาสนใจเราเรื่องมด เราขวนเขาไปดูมด ให้บันทึกมา มดมีกี่ขา เอาแว่นขยายไปล่อง มดออกจากรังไปทำอะไร ไปหากิน ที่ไหน ให้เขาบันทึก ให้เขาเขียนไร้ ระหว่างนั้นเราไปหาหนังสือเรื่องมดมให้เขาอ่าน นั่นคือการ เรียนรู้ นั่นคือการเป็นครูที่ดี แต่ถ้าเผื่อเราบอกว่าไม่ได้ หลักลูตรเราวันนี้ต้องสอนเรื่องผีเสื้อ ทั้งเด็ก ที่อยู่เคร้าด้วยกัน การเรียนรู้เรื่องมด เมื่อเขารู้ลึกลงไปเรื่องมด ไม่เราเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ แล้วเขาไม่ เห็นความแตกต่าง ชีวิตของมดกับชีวิตของผีเสื้อ หรือชีวิตของคนกับชีวิตของมด เมื่อเขาได้อย่าง นั้นจนเขาเข้าใจแล้ว เขารู้วีธีเรียนแล้ว ตอนนี้เขาเรียนรู้ตัวเขาเองแล้ว ต้องดูว่าเขารักจะรู้อะไร ถ้า เผื่อเขาไม่รักจะรู้อะไร คนๆ นี้หมด ผมคิดว่าไม่ช้าต้องมี ทุกคนต้องมีปัญหา เขาอยากจะรู้แก้ ปัญหาเขา ถ้าปัญหาของเขาคือ หิวข้าว ทำไมจึงหิว เพราะเราไม่มีเงิน ต้องทำงาน อยากจะทำงาน อะไร ต้องใช้เงิน แต่ถ้าเผื่อเราเป็นคนไปสื่อเขาทุกอย่างไม่มีทาง

4. การปฏิรูปการบริหารและการจัดการระบบการศึกษา

คือต้องมุ่งไปที่การจัดการให้พ่อแม่ ถ้าเผื่อจะทำโรงเรียน Home School โรงเรียนในบ้าน ก็เอากลุ่มพ่อ แม่ มาด้วยกัน ก็ให้ประสบการณ์คนที่ทำลำเร็จ คนที่ทำไม่ลำเร็จ พาเขาไปดู เล่า เรื่องให้เขาพัง เอาหนังสือที่เขียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้เขาอ่าน เขาก็จะปรับปรุงตัวของเขา แล้วก็ในแง่ ของกระทรวงศึกษาธิการ ในแง่ของหน่วยงานล่วนกลางต้องกลายกฎระเบียบมากที่สุดเท่าที่จะทำ ได้ เขาถึงได้มาร่างกฎหมาย

ข้อ 2 ควรมีการปรับปรุงการจัดการศึกษาในระดับชั้นต่างๆ ของประเทศไทย ควรทำอย่างไร สำหรับข้อนี้ ผมไม่ขอตอบ เพราะผมตอบไม่ได้ คือผมไม่ได้ทำงานในระดับนี้ ผมทำงานใน มหาวิทยาลัย

ข้อ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ง่ายที่สุดคือ ทุกคนรวมทั้งนิสิตนักศึกษา ปริญญาโท ปริญญาเอก อย่าทำงานเฉพาะ ประเด็นของตัวเท่านั้น แน่นอนโฟกัสต้องอยู่ตรงนั้น แต่ถ้าไม่รู้บริบทจะไม่เรียนรู้เลย แล้วเรื่องที่เรา อยากจะหาคำตอบนั้น อาจจะผิดด้วยซ้ำ เพราะทำงานลอยๆ ขึ้นมาเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่ได้ เพราะ ทุกอย่างสัมพันธ์กันหมด เป็นเชิงพลวัต และความสำคัญเชิงพลวัตินี้ไม่ใช่ความสัมพันธ์ 1: 1 เป็น

ความสัมพันธ์เชิงซ้อน เป็นความสัมพันธ์ที่มีพลวัติอยู่ตลอด ถ้าอย่างนั้นต้องมองบริบทจึงจะ ทำงานได้ ปฏิรูปการศึกษานี้ก็ไม่สำเร็จ ถ้าเผื่อว่าเราไม่ได้มองบริบทโยงกับสังคม ด้วยเหตุผลที่ การศึกษาของเราจำกัดอยู่ในวงแคบๆ แค่ในห้องเรียน ไม่ได้โยงกับสังคมล่วนรวม โยงแคบๆ ระหว่างครูกับนักเรียนและหนังสือ จึงไม่ได้ทำให้เด็กเรียนรู้ของจริง เด็กรู้แต่หนังสือ แล้วเมื่อเรา ถามให้กาถูกกาผิด 5 ช่องในหนังสือ เขาจึงเป็นแต่กาถูกกาผิด เขียนเรื่องก็ไม่ได้ เขาสรุปเรื่องก็ไม่ได้ ดังนั้นต้องโยงสิ่งของการจัดการเรียนรู้กับสภาพแวดล้อมให้ได้ หัวใจอยู่ที่นี่

ผู้สัมภาษณ์ ข้อสัมภาษณ์ที่ท่านอาจารย์ได้ให้การสัมภาษณ์นั้นนับว่ามองเห็นภาพได้ ขัดเจนมากยิ่งนักและกราบขอบพระคุณที่ท่านอาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผู้สัมภาษณ์ จะขอสรุปคำให้การสัมภาษณ์ของอาจารย์ดังนี้

- ทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
- มีการปฏิรูประบบการเรียนรู้ที่ไม่ใช่รู้เนื้อหาท่องจำ แต่ต้องรู้ในวิธีในการเรียนรู้
- การเกิดการเรียนรู้ เด็กเรียนรู้ได้จากสิ่งธรรมชาติ ได้จากพ่อ แม่ จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว เรา และ ต้องโยงใยภูมิปัญญาชาวบ้านและวัฒนธรรมให้เข้ากับวิทยาการสมัยใหม่

คร. ลิปปนนท์ ตรงโยงใยเข้ากับวิทยาการสมัยในม่ จะเล่าให้พัง เมื่อชัก 5 ปีที่แล้ว ผมก็ ไม่ทราบเรื่องนี้ ผมทราบเรื่องนี้เมื่อชัก 3-4 ปีที่แล้ว และสังเกตมาตลอดและพยายามทำอย่างนั้น มีการทดลองหลายๆ เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ต่างๆ กับคน ยังไม่ชัดเจนกับหนูนี้ชัดเจน เปิดเพลงให้หนู พัง หนูตะเภานะ ในขณะที่หนูตั้งครรภ์ กับหนูอีกตัวเลี้ยงตามธรรมชาติ ผลปรากฏว่าลูกหนูตั้งแต่ ในครรภ์ยังอยู่ในท้องแม่ ไอ้พวกนี้อลาดกว่า พวกเลี้ยงธรรมดา ฉลาดในการกดหาอาหาร กดตรง นั้นนะ น้ำออกมาเพื่อเขาจะได้ดื่มได้ การวิจัยก็มีวิธีทำหลายๆ อย่าง โดยสรุปเป็นอย่างนี้ พ่อ - แม่ เด็กในสมัยใหม่ก็เยอะที่ว่า ให้แม่ได้พึงเพลง พ่ออ่านหนังสือดัง ๆ ให้พัง เด็ก (ในครรภ์) ได้ยิน ทั้งนี้ เพราะ 2 สัปดาห์หลังปฏิสนธินี้ เริ่มมีเซลล์สมอง เริ่มเกิด เริ่มมีกระโหลกศีรษะ โดยประมาณ 2-3 เดือน Cell สมอง nuroune เริ่มมี โดยประมาณ 5 - 6 เดือน ในส่วนที่เป็นกรรมพันธุ์ การเต้นของ หัวใจ การได้อิน เริ่มมี เด็กเริ่มเอาเท้าอันท้องแม่นี่ผมทราบมานานแล้ว ถ้าเผื่อเราเอานี้วชี้ไปเขาจะ ยันตอบ ซึ่งขยับไปไหนเขาจะขยับตามนี่เขาเริ่มเรียนรู้ สมัยนี้รู้แล้วว่า ถ้ามีเพลง มีเสียงอะไรด้วย เด็กได้ยิน ถ้าเสียงตูมตาม เด็กก็ตกใจ เพราะอะไร เพราะว่า neuro ในสมองคุณ สมองผม สมอง คุณจะมากกว่าผม มีประมาณแสนล้าน Cell แต่ผมหายไปเยอะแล้ว และแสนล้าน Cellนี้ โดย

ธรรมชาติมันต่อกันอยู่ 1 Cell มันต่อกันอยู่คล้ายๆ กับต่อสายไฟฟ้า ประมาณร้อยพันโดยธรรม ชาติ นี่ก็เป็นส่วนบังคับหัวใจ ส่วนที่ให้หัวใจเต้น ให้อะไร กรรมพันธ์มันโดย DNA ซึ่งเมื่อเริ่มเรียนรู้ มี Ceil ประสาท 1 Cell จากสมองบางส่วนของสมองโยงไปถึงส่วนดี เริ่มต้นจาก Interpara ไปต่อ กับ 1 ต่อกับ 100, 1 ต่อกับ 1,000 ไป 1ต่อกับ 10,000, 1 ต่อกับแลน 1 ต่อกับล้าน คนที่มีใย Cell สมองเยอะ ๆ คือคนที่มีประสบการณ์เยอะ เมื่อมีประสบการณ์เยอะ เราได้ เรารู้เลยว่าไอ้นี่เสือแต่ ถ้าเราไม่เคยได้กลิ่นเสือเลยก็ไม่รู้ เพราะว่าไอ้ที่ Cell สมองของเรามันโยงไปกับสิ่งที่เราไม่รู้ ดังนั้น หัวใจของการเรียนรู้จึงต้อง ท่องจำ นี่ก็จำเป็น แต่ว่าท่องจำมันได้อย่างเดียว เรื่องเดียว สองเรื่อง แต่โลกกว้างมันทำให้สมองโยงใยกันไม่หมด ตรงนี่แหละทำให้คิด และตรงนี้แหละทำให้เด็กได้ เรียนรู้ แต่ถ้าเผื่อเมื่อไหร่ที่เราห้าม อย่านะ หยุดไป เลยทำให้ส่วนนี้ตายไป ไม่ทำงานเส้นสายก็ตาย เพราะฉะนั้น หัวใจในการศึกษา ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงต้องกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ชีกโลก กว้างให้เด็กเห็น แล้วสมองของเราไม่เหมือนคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์คุณซื้อ Pentium อย่างที่ สุขวิช ซื้อ แต่ใช้เป็นเพียงเครื่องพิมพ์ดีด มันก็ไม่คุ้มค่าแต่ต่อมาคนมาใช้เครื่องนี้ ให้คิดให้จำ ให้ โยงไปให้เขียนกราฟ เครื่องนี้ก็ยังทำได้ แต่สมองมนุษย์ไม่ใช่ ถ้าเผื่อคุณไม่ได้ใช้ สมองมนุษย์ที่เรา ใช้อยู่เพียง 10 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยในส่วนใดที่ไม่ได้ใช้ส่วนนั้นก็ฝ่อ จึงต้องก่อให้เกิดการเรียนรู้ ตั้งแต่แรก แต่ผมก็พยายามสู้ แต่ผมแพ้ในเรื่องที่ว่า ในการศึกษา 12 ปี ผมอยากให้โยงลงมาจน ถึงชัก 3 ขวบ อบรมเลี้ยงดูที่ดีเพราะ พ่อ-แม่เขายังไม่รู้ ตอนนี้ผมกำลัง Commission ในเรื่องนี้อยู่ เยอะ ให้เขียนเรื่องอย่างนี้อย่างที่ผมพูดเข้าไปในความจริงของแผ่นดิน ผมคิดว่าที่ อมรวิชซ์ ทำ ดีกว่าวิทยานิพนธ์ ปริญญาตรี ปริญญาเอก ของวิทยานิพนธ์หลายคน ในหนังสื่อนั้น ซึ่งมีคุณค่ามหาศาล อย่างไรก็แล้วแต่ นี่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ ความจริงเมื่อเราเป็นครู เราต้อง พยายามทำอย่างนี้ให้กับชุมชนและทำหน้าที่ของพ่อ-แม่ ต้องเป็นพรหมของบุตร หรือ ชีกโลกกว้าง ให้ลูกเห็น สองสร้างภูมิคุ้มกันให้ลูก เพราะฉะนั้นถ้าคุณทำอย่างนี้ นอกเหนือจากความรักให้ อาหารทานธรรมดาแล้ว เขาได้เห็นโลกกว้างเขาก็สนใจแล้ว ให้คนอื่นให้แล้วเราค่อยกระตุ้น เมื่อ นั้นจะผิดพลาดทำให้เขาเสีย เขาตกบาดเจ็บ ก้าเผื่อมันจะเป็นที่มีเหลี่ยมคมเหมือนอย่างนี้ (มุมโต๊ะ) ซักที่ 2 ที่ เอาอะไรปุย ๆ มาหุ้ม เอาลูกเทนนิลฉีกขาดมาห้มให้มันปลอดภัย

ผู้สัมภาษณ์ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณา สละเวลา ใน การให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ ข้อความที่ท่านได้ให้การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ นับว่าเป็นประโยชน์อย่าง ยิ่งต่อ การพัฒนาการศึกษา ซึ่งนอกจากผู้สัมภาษณ์ จะได้นำไปเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยา นิพนธ์แล้ว ยังจะได้นำแนวความคิดนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการศึกษา ในโอกาส ข้างหน้าอีกด้วย ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์อีกครั้งค่ะ ที่ ทม ๐๓๐๒(๒๗๐๐.๑๕๑)/๖๑๐

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ -จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

m) สิงหาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

- ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์
- ๒. ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษาของผู้วิจัย
- ๓. แบบตรวจผลการวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษา

ด้วย นางสุกานดา ญาณศิริ นิสิตขั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลัง ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ปรัชญาการปฏิรูปการศึกษาจากวรรณกรรมที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงของขาติใน ศตวรรษหน้า" โดยมี อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ขอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบผลการวิเคราะห์เอกสารของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบผลการวิเคราะห์เอกสาร ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

1332 77508

(รองศาสตราจารย์ ดร.เริงรัชนี นิ่มนวล)
รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา โทร.๒๑๘๒๖๘๒ ମ ମଧା ୦୩୦୭(୭୭୩୦୦.୭୫୭)/୨୭୭

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

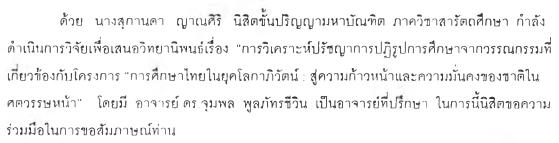
ๆ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์

เรียน ศาสตราจารย์ คร.สิปปนนท์ เกตุทัต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย

๒ แบบสัมภาษณ์และคำขึ้แจงในการสัมภาษณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสุกานคา ญาณศิริ ได้ทำ การสัมภาษณ์ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมาในโอกาลนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เริงรัชนี นิ่มนวล) รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา โทร ๒๑๔๒๖๘๒

ประวัติผู้วิจัย

นางสุกานดา ญาณศิริ เกิดเมื่อวันที่ 24 เมษายน พุทธศักราช 2506 ที่บ้านเลขที่ 252 ถนนศรีสะเกษ หมู่ 6 ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี สำเร็จการศึกษาวิทยาศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปีการศึกษา 2531 และ เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อ พ.ศ. 2538 ปัจจุบันรับราชการที่ โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดกรมสามัญศึกษา